

10 / 2021

RAPPORT

Underviserundersøkelsen 2021
Hovedrapport

2021

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Underviserundersøkelsen 2021 – hovedrapport
Forfatter(e)	Gerhard Y. Amundsen, Hilde Karlsen og Stein Erik Lid
Dato	02.12.2021
Rapportnummer	10-2021
ISSN-nr	1892-1604

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Forord

Underviserundersøkelsen ble for første gang sendt ut til alle undervisere i norsk høyere utdanning våren 2017. Dette ble gjentatt våren 2021. Denne rapporten beskriver hovedresultatene fra undersøkelsen.

Årets underviserundersøkelse kartlegger hvordan underviserne jobber med undervisning og læring, hva slags prioriteringer og avveininger de gjør, samt hvilke muligheter og hindringer de opplever i arbeidet med å gjennomføre og utvikle undervisningen og studieprogrammene. Vi har inkludert flere nye temaer i årets undersøkelse og justert innretningen på undersøkelsen, slik at spørsmålene i første rekke er rettet mot å få fram informasjon som fagmiljøene kan påvirke og dermed bruke i sitt kvalitetsarbeid.

Det er et omfattende datamateriale som er samlet inn. En stor del av datamaterialet er presentert som vedlegg til denne rapporten, der den interesserte leser vil finne informasjon om undervisernes svar på undersøkelsens spørsmål, brutt ned på blant annet fagområder og fag. Vedlegget inneholder i tillegg mange krystabeller som viser sammenheng mellom ulike spørsmål. Rapporten trekker fram noen forskjeller mellom fagområder, fag og sammenhenger mellom spørsmål. Institusjonene har tidligere fått tilsendt grafiske rapporter og anonymiserte rådata for egen institusjon. Vi håper den samlede informasjonen er til nytte for fagmiljøene, institusjonene, myndigheter og andre sentrale aktører, i arbeidet med å videreutvikle norsk høyere utdanning.

NOKUT vil takke alle som har medvirket til at undersøkelsen har latt seg gjennomføre. Det gjelder medlemmene i referansegruppen, ledelse og kontaktpersoner ved de enkelte lærestedene og ikke minst alle undervisere som har deltatt i undersøkelsen.

Underviserundersøkelsen ble gjennomført sammen med Tidsbruksundersøkelsen til vitenskapelig ansatte ved norske universiteter og høyskoler gjennom utsending av et felles spørreskjema, og vi vil takke NIFU for godt samarbeid.

Innholdsfortegnelse

1 Bakgrunn og mål.....	10
2 Gjennomføring av undersøkelsen	11
2.1 Populasjon, utvalg og svarprosent	12
2.2 Spørreskjemaet	14
2.3 Underviserne.....	15
2.3.1 Emner og studieprogram.....	18
2.3.2 Fag	21
2.3.3 Tidsbruk	24
3 Resultater – undervisernes vurderinger	27
3.1 Undervisnings- og arbeidsformer	27
3.1.1 Bruk av undervisnings- og arbeidsformer	27
3.1.2 Veiledning som undervisningsform	29
3.1.3 Studentaktiverende undervisningsformer	30
3.1.4 FoU-basert undervisning	32
3.1.5 Undervisernes valg av undervisningsformer	35
3.2 Utvikling og forbedring av undervisning og studieprogram	38
3.3 Studieprogrammernes arbeidslivsrelevans	42
3.4 Undervisernes utdanningsfaglige kompetanse og kompetanseutvikling	47
3.4.1 Undervisernes formelle pedagogiske kvalifikasjoner.....	47
3.4.2 Kompetanseutvikling for underviserne – behovene	50
3.4.3 Kompetanseutvikling for underviserne – hvilke ressurser er tilgjengelige?.....	52
4 Konklusjoner og avsluttende refleksjoner.....	54
5 Litteratur	60
6 Vedlegg	62
6.1 Vedleggstabeller – populasjon og utvalg	62
6.2 Vedleggstabeller – om underviserne	63
6.3 Vedleggstabeller – antall observasjoner, gjennomsnitt, standardavvik, og 95 % konfidensintervall (95 % CI) for spørsmålsbatterier med gradsskala 1 til 5.....	69
6.4 Vedleggstabeller – krystabeller, spørsmålsbatterier.....	73
6.5 Vedleggstabeller - formell eller ingen formell pedagogisk kvalifikasjon	138

Sammendrag

Årets underviserundersøkelse ble distribuert til 28834 vitenskapelig ansatte. Dette inkluderer alle vitenskapelig ansatte ved så godt som alle norske høyere utdanningsinstitusjoner. Av disse svarte 7182 personer «Ja» på inngangsspørsmålet til Underviserundersøkelsen, om at de underviste og/eller veiledet i studieåret 2020/2021. Sett opp mot populasjonen av vitenskapelig ansatte som Underviserundersøkelsen ble sendt til, gir dette en svarprosent på 24,9. Her er det grunn til å gjøre oppmerksom om at den reelle svarprosenten for underviserundersøkelsen sett i forhold til populasjonen er underestimert. Årsaken er at populasjonen av undervisere og veiledere er lavere enn den totale populasjonen av vitenskapelig ansatte, ettersom ikke alle vitenskapelig ansatte underviser og/eller veileder.

På overordnet nivå viser årets underviserundersøkelse at vitenskapelig ansatte i sektoren har brukt mer tid på undervisning og veiledning i studieåret 2020/21 enn de gjorde i 2017. De har samtidig brukt mindre tid til FoU i 2020/21 enn i 2017. I gjennomsnitt brukte vitenskapelig ansatte i 2020/21 52 % av tiden på undervisning og veiledning, 27 % på FoU og 21 % på andre oppgaver. Økningen i tidsbruk på undervisning må også sees i sammenheng med at undervisningsåret 2020/21 har vært et «koronaår».

Vi har delt inn resultatene fra årets undersøkelse i fire tematiske hovedområder. Undervisnings- og arbeidsformer, utvikling og forbedring av undervisning og studieprogram, studieprogrammenes arbeidslivsrelevans og undervisernes utdanningsfaglige kompetanse og kompetanseutvikling.

Undervisnings- og arbeidsformer

Undervisernes svar viser for det første at det er undervisningsformen forelesning som i klart størst grad brukes i norsk høyere utdanning. Den brukes av undervisere i alle fag og fagområder og i økende grad når antallet studenter som undervises på emnet stiger.

Veiledning er også en av de mest benyttede undervisningsformene, men her er det relativt store forskjeller i bruken internt mellom forskjellige fagområder og internt mellom forskjellige fag. Disse forskjellene skyldes i noen grad at enkelte fag/fagområder har en større andel av stillingstyper som i langt mindre grad bruker veiledning. Dette gjelder for stillingene forsker, stipendiat og postdoktor. Veiledning brukes i synkende grad når antallet studenter på emnet øker.

Underviserne oppgir at de i like stor grad bruker *både* forelesninger med vekt på formidling av lærestoff og undervisnings- og arbeidsformer der studenten deltar aktivt i diskusjonen av lærestoff/innhold.

Underviserne bekrefter at FoU-basert undervisning er sentralt og en viktig del av undervisningen. De oppgir at de i stor grad sørger for at det faglige innholdet blir

regelmessig oppdatert, slik at det reflekterer ny FoU, og at studentene får trening i å bruke vitenskapelig metode og tenkesett. De inkluderer i mindre grad studentene direkte i forskningsliknende læringsprosesser og i svært liten grad i forskning. Underviserne svarer at FoU-basert undervisning utføres i større grad i undervisning på mastergradsnivå enn bachelorgradsnivå og i små studentgrupper fremfor større grupper.

Nytt i årets underviserundersøkelse er at vi har spurt om hva som avgjør valg av undervisningsformene. Her svarer underviserne at de mest avgjørende faktorene for valget er egen erfaring/kompetanse, studentens tilbakemeldinger/forventninger, emnets læringsutbyttebeskrivelser samt tilgjengelig tid. Minst avgjørende er, sett under ett, tilbakemeldinger/forventninger fra arbeids-/samfunnsliv og tilbakemeldinger/forventninger fra kollegaer/fagmiljø. Underviserne er delt i to når det gjelder vurderingen av hvor avgjørende tilbakemeldinger/forventninger fra arbeids- og samfunnsliv er. En stor gruppe legger liten vekt på dette, mens en noe mindre gruppe legger stor vekt på det.

Også begrensningene i studieåret 2020/21 som skyldes korona-pandemien, har hatt stor betydning for valg av undervisningsmetoder. Digitale plattformer har i stor grad vært med på å styre valg av undervisningsform, der forelesningen har fått en mer dominerende plass, samtidig som blant annet lab, feltarbeid og ulike former for praktisk øving og gruppearbeid i en del tilfeller har blitt valgt bort.

Utvikling og forbedring av undervisning og studieprogram

Sett under ett oppgir underviserne oppgir at utviklingsarbeidet rundt undervisningen i stor grad skjer gjennom undervisernes individuelle arbeid. Uformelle diskusjoner i fagmiljøet og samarbeid med studentene er også relativt viktige faktorer i utviklingsarbeidet. Kollegaveiledning er den klart minst benyttede formen for utvikling av undervisningen, og det er kun 25 % av underviserne som har oppgitt at dette brukes i noen grad eller mer.

Nytt i underviserundersøkelsen er at vi har spurt underviserne om kilder for utvikling og design av hele studieprogram. Hvilke faktorer og kunnskapsgrunnlag benytter underviserne i arbeidet med utvikling av hele studieprogram? Det som i størst grad blir benyttet er forskning innen eget fagfelt og studentevalueringer. Disse to kildene brukes, sett under ett, i mye større grad enn andre kilder. Utdanningsforskning og egeninitierte utviklingsprosjekter brukes også i noen grad som kilder for utviklingsarbeidet. For utdanningsforskning er det relativt store forskjeller mellom de enkelte fagene, der det i størst grad brukes innenfor lærerutdanning og pedagogikk, mens det i minst grad brukes i disiplin-fagene. Sett under ett brukes tilbakemeldinger og undersøkelser fra samfunns- og arbeidsliv og nasjonale undersøkelser i minst grad, men i svarfordelingen her finner vi likevel at en relativt stor andel av underviserne i stor grad bruker disse kildene. Arbeidet med utvikling av studieprogram synes i mange tilfeller å være konsentrert til relativt få personers ansvar og innsats, samtidig som en del undervisere synes å oppleve at de har begrensede muligheter for å bidra i utviklingsarbeidet på studieprogramnivå.

For alle kildene gjelder at de i større grad benyttes når studentgruppene er størst, noe som kanskje kan indikere at utviklingsarbeidet er mer omfattende og bredere anlagt i emner med større studentgrupper.

Studieprogrammenes arbeidslivsrelevans

Underviserne oppgir, sett under ett, at studieprogrammene de underviser ved i størst grad er innrettet mot en spesifikk profesjon og bransje og i minst grad mot forskningskarriere.

Medisin og helsefag er i størst grad innrettet mot en spesifikk profesjon, og studieprogram fra fagområdet matematikk og naturvitenskap er mest innrettet mot forskningskarriere.

Underviserne har svart på tre spørsmålsbatterier om arbeidslivsrelevans i studieprogrammene de underviser i. Det første omhandler hva de *prioriterer* at studenten skal tilegne seg gjennom studieprogrammet av forskjellige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse på området. Samlet sett prioriterer underviserne dette høyt. Det har høy prioritet at studentene utvikler både generell kompetanse som er relevant for arbeidslivet, fagspesifikke ferdigheter som det aktuelle arbeidslivet etterspør og evne til å tilegne seg nye kunnskaper som kreves i arbeidslivet. Undervisere i flere av profesjonsfagene prioriterer det at studentene utvikler fagspesifikke ferdigheter som det aktuelle arbeidslivet etterspør i større grad enn undervisere i mange av disiplinene. Det har mindre prioritet at studenten videreutvikler arbeidsprosesser, produkter, tjenester e.l. i arbeidslivet. I sum prioriteres arbeidslivsrelevans i studieprogram høyt av underviserne. Det er en svært lav andel av underviserne som svarer at de i ingen eller liten grad prioriterer disse faktorene.

Det andre spørsmålsbatteriet handler om virkemidler for å forberede studentene på arbeidslivet. Underviserne oppgir at de i stor grad bevisstgjør studenten på hva de lærer som er relevant for arbeidslivet. Bevisstgjøring av studentene på hvordan de kan formidle kompetansen sin i møte med arbeidslivet, informasjon til arbeidslivet om de ferdige kandidatens kompetanse og tilrettelegging for samarbeid mellom studentene og representanter for arbeidslivet, brukes i noen, men likevel mindre grad. Det er forskjeller i svarene mellom undervisere i forskjellige stillingskategorier, og ansatte i forskerstillinger er de som i minst grad oppgir at de tilrettelegger for og utfører de nevnte oppgavene.

Det tredje spørsmålsbatteriet om studieprogrammenes arbeidslivsrelevans handler om *bruk av virkemidler* for å styrke studieprogrammets tilknytning til arbeidslivet. 64 % av underviserne svarer at studieprogrammet de underviser i, involverer representanter fra arbeidslivet i utviklingen av studieprogrammet. 74 % svarer at det etableres møteplasser mellom studenter og aktører fra arbeidslivet og hele 79 % bruker gjesteforelesere eller 2- stillinger fra arbeidslivet. 30 % av underviserne oppgir at studieprogrammet har hospitering i arbeidslivet for undervisere. Det er store forskjeller mellom institusjoner og institusjonenes fagprofiler, der særlig private høyskoler bruker disse virkemidlene i mye større grad enn universitetene. Undervisere i stipendiat, postdoktor og forskerstillinger

svarer at disse virkemidlene brukes i langt mindre grad enn undervisere i andre stillingskategorier.

Undervisernes utdanningsfaglige kompetanse og kompetanseutvikling

Samlet sett har 84 % av underviserne som har svart, oppgitt at de har en form for formell pedagogisk kompetanse. Over halvparten (55 %) har gjennomført kurs i universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse. 22 % av underviserne har gjennomført praktisk-pedagogisk utdanning og 15 % oppgir at de har annen pedagogisk utdanning. I tillegg oppgir en andel på hele 8 % av underviserne at de (også) er meritterte undervisere. Hele 90 % av underviserne i professor-, dosent- og førsteamanuensisstillinger har formell pedagogisk kvalifikasjon.

16 % oppgir at de *ikke har* noen formell pedagogisk kvalifikasjon. I Underviserundersøkelsen fra 2017 oppga 27 % av underviserne at de ikke hadde noen formell pedagogisk kvalifikasjon. Det er dermed en klar nedgang i andelen undervisere som ikke oppgir at har formelle pedagogiske kvalifikasjoner fra 2017 og frem til i dag. Det er klart høyere prosentandel av undervisere i stillingene forsker, postdoktor og stipendiat som oppgir at de ikke har noe formelle pedagogiske kvalifikasjoner. Blant stipendiater er det 54 % som svarer at de ikke har noen form for pedagogiske kvalifikasjoner.

Det er få forskjeller i svar på undersøkelsens ulike spørsmål mellom undervisere med og uten formell pedagogisk kompetanse, med noen unntak. Undervisere med formell pedagogisk kvalifikasjon svarer i større grad enn undervisere uten formell pedagogisk kvalifikasjon at de gjennomfører ulike tiltak knyttet til å realisere FoU-basert undervisning. Undervisere uten formell pedagogisk kvalifikasjon svarer også at de i mindre grad bidrar i veiledning av studenter. Det er også en tendens til at undervisere uten formell pedagogisk kvalifikasjon i mindre grad bruker, eller er kjent med, forskning om studentens læring.

I undersøkelsen spør vi også om undervisernes behov og muligheter for utvikling av egen utdanningsfaglig kompetanse. Sett under ett oppgir underviserne at de i noen grad har behov for denne typen kompetanseutvikling. Underviserne oppgir at det er størst behov for videreutvikling av egen kompetanse innenfor digital undervisning, varierte undervisningsformer og studentaktive læringsformer. Minst behov svarer de at de har for å øke kunnskapen om arbeidslivets behov for kompetanse.

Undervisere i stipendiat, postdoktor og forskerstillinger uttrykker jevnt over et klart større behov for å utvikle egen utdanningsfaglig kompetanse enn undervisere i andre stillingskategorier.

Når det gjelder undervisernes muligheter til utvikling av egen utdanningsfaglig kompetanse i form av faglige ressurser, økonomiske midler og tid på arbeidsplassen, svarer underviserne jevnt over at de i noen grad har tilgang på faglige ressurser og i mindre grad tilgang på økonomiske midler og tid. 25 % svarer at de i ingen eller svært liten grad har tilgang på

økonomiske midler og tid. Svarene indikerer at både tid og penger for mange er en barriere for å videreutvikle den utdanningsfaglige kompetansen.

1 Bakgrunn og mål

NOKUT har siden 2013 gjennomført den årlige nasjonale studentundersøkelsen på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet der vi undersøker studentenes oppfatninger av kvalitet i høyere utdanning. Underviserundersøkelsen er initiert av NOKUT og gjennomføres hvert tredje til fjerde år. Den retter seg mot undervisere og veiledere i norske universiteter og høyskoler. Bakgrunnen for undersøkelsen er behovet for å innhente og systematisere også undervisernes erfaringer og synspunkter, og målet er at resultatene skal kunne benyttes av fagmiljøene, lærestedene og myndighetene i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning.

Underviserundersøkelsen ble gjennomført første gang i 2016 og da som en begrenset pilotundersøkelse. Den første fullskalaundersøkelsen ble gjort i 2017, og dette er også forrige gang undersøkelsen ble gjennomført. For å begrense antall nasjonale undersøkelser rettet mot vitenskapelig ansatte er årets Underviserundersøkelse, som i 2017, samkjørt med NIFUs Tidsbruksundersøkelse. De to undersøkelsene henvender seg i hovedsak til samme målgruppe, nemlig ulike grupper av vitenskapelig ansatte. Rent praktisk har samarbeidet skjedd ved hjelp av et felles spørreskjema der alle først får tidsbruksspørsmålene, mens kun de som svarer bekreftende på om de har undervist og/eller veiledet siste studieår går videre til Underviserundersøkelsens spørsmål. Resultatene fra Tidsbruksundersøkelsen vil bare i begrenset grad omtales i denne rapporten.

Underviserundersøkelsen har en referansegruppe som har bidratt til utvikling av spørreundersøkelsen. Referansegruppen har bestått av spesialrådgiver Jon Wikene Iddeng (Forskerforbundet), forsker 1 Elisabeth Hovdhaugen (NIFU), dosent Hilde Larsen Damsgaard (USN), førsteamanuensis Lucas Matias Jenø (UiB), førstelektor Henrik Skaug Sætra (HiO) og førsteamanuensis Anders Vik (UiO).

Innretningen på Underviserundersøkelsen i 2021-utgaven er kraftig endret fra 2017-utgaven, bl.a. etter innspill fra referansegruppen for undersøkelsen og tilbakemeldinger fra sektoren.

Underviserundersøkelsen fra 2017 stilte spørsmål om undervisernes grad av enighet med ulike aspekter ved undervisningshverdagen. Noen av spørsmålsformuleringene handlet også om grad av tilfredshet, blant annet tilfredshet med flere dimensjoner av utdanningskvaliteten. Underviserne ble bedt om å vurdere seg selv/egen rolle på tvers av flere tema i spørreskjemaet og de ble også spurt om å vurdere studentenes innsats og læringsutbytte mm. Formålet med 2017-undersøkelsen var i større grad å sammenligne underviserens samlede vurderinger (undervisernes «stemme») med studentenes

oppfatninger¹ om utdanningskvaliteten, for slik å få frem et «helhetlig bilde av kvalitetsstilstanden i norsk høyere utdanning.» (Lid m fl., 2018).

Underviserundersøkelsen fra 2021 kartlegger i stedet hvordan underviserne jobber med undervisning og læring, hva slags prioriteringer og avveininger de gjør, hvilke muligheter og hvilke hindringer som foreligger og hvilke ressurser (faglige og andre) de har tilgjengelige. Spørsmålene er i første rekke rettet mot å få fram informasjon som fagmiljøene kan påvirke. Endringene i 2021 er gjort på bakgrunn av tilbakemeldinger fra referansegruppen for undersøkelsen og andre tilbakemeldinger fra sektoren om at det er behov for mer kunnskap som fagmiljøene og lærestedene kan bruke i deres arbeid med å videreutvikle kvaliteten. I tillegg gir det myndigheter, deriblant NOKUT, og andre aktører god oversikt over hvordan arbeidet med undervisning og studentenes læring foregår i sektoren, og resultatene bidrar forhåpentligvis til at kunnskapen om underviserens arbeid styrkes nasjonalt og lokalt.

Spørreundersøkelsen gjelder undervisning som er gjennomført i studieåret 2020/21. Dette studieåret har vært sterkt preget av koronapandemien sine restriksjoner på utdanningsvirksomheten. Det har blitt gjennomført flere undersøkelser i sektoren om situasjonen under koronapandemien, både lokalt og nasjonalt². Målet med Underviserundersøkelsen er ikke å duplisere det arbeidet som har blitt gjort. Undersøkelsen har hatt som mål å fange situasjonen i dette studieåret for de vitenskapelig ansatte uten direkte referanse til koronapandemien. Vi har derfor bedt underviserne svare på spørsmålene ut fra tidsperioden «så langt i siste studieår» (august 2020 til april 2021) for å unngå at perioden omfatter en «før og etter korona»-situasjon. For enkelte spørsmål har vi i tillegg spurt om effekter av koronapandemien.

For å dele resultatene fra undersøkelsen og gjøre dem tilgjengelig for kvalitetsarbeidet ved lærestedene sendes det ut grafiske rapporter av resultatene samt anonymiserte rådata til institusjonene. Data fra Underviserundersøkelsen blir også gjort tilgjengelig for forskningsformål via Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD).

2 Gjennomføring av undersøkelsen

I det følgende beskriver vi kort hvordan Underviserundersøkelsen 2021 ble gjennomført, før vi skisserer trekk ved populasjonen av vitenskapelig ansatte og vurderer utvalgets representativitet. Ettersom vi har lite bakgrunnsinformasjon om populasjonen fra denne undersøkelsen, benytter vi oss av informasjon fra Database for høyere utdanning (DBH), Dikus «Tilstandsrapport om høyere utdanning 2021» samt tall fra Underviserundersøkelsen 2017.

¹ Slik de kommer frem i den årlig studentundersøkelse som NOKUT gjennomfører: Studiebarometeret, se for eksempel siste rapport: https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2021/hoyere-utdanning/studiebarometeret-2020_hovedtendenser_1-2021.pdf (NOKUT 2021)

² Se for eksempel rapportene (Forskerforbundet 2021) og (Solberg m.fl. 2021)

2.1 Populasjon, utvalg og svarprosent

Underviserundersøkelsen ble våren 2021 distribuert til de aller fleste vitenskapelig ansatte ved norske universiteter og høyskoler, i alt 28 834 personer. I forkant av at spørreskjemaet ble sendt ut, informerte NOKUT ledelsen ved institusjonene om undersøkelsen, og kontaktpersoner ved institusjonene bisto i å skaffe en oversikt over de vitenskapelig ansatte og e-postadressene deres. For å redusere antall spørsmål i spørreskjemaet ble det også innhentet noe bakgrunnsinformasjon om de vitenskapelig ansatte, nærmere bestemt institusjonsnavn, fakultet, stedkode og campus.³ Hver respondent fikk tilsendt en personlig svarlenke til spørreskjemaet, og svar ble registrert og lagret umiddelbart, slik at det var mulig å ta pauser i skjemautfyllingen. Spørreundersøkelsen var aktiv i tre uker.

Tabell 2.1 viser at av de 28 834 personene som spørreskjemaet ble sendt til, svarte 10 223 personer, 35,5 % av populasjonen, at de har sin hovedstilling i UH-sektoren. Dette markerte inngangsspørsmålet til Tidsbruksundersøkelsen. Av disse svarte 7 182 personer «Ja» på inngangsspørsmålet til Underviserundersøkelsen, om at de underviste og/eller veiledet i studieåret 2020/2021. Sett opp mot populasjonen av vitenskapelig ansatte som Underviserundersøkelsen ble sendt til, gir dette en svarprosent på 24,9. Sett opp mot alle som begynte å svare på spørreskjemaet, utgjør det 69,7 %.

Av tabell 2.1 ser vi hvordan populasjonen og utvalget for Underviserundersøkelsen 2021 fordeler seg etter institusjonstype, en kategorisering som er gjort på bakgrunn av institusjonsnavn. Jamfør tabellen er universiteter noe underrepresentert i utvalget sammenliknet med populasjonen, statlige høyskoler er noe overrepresentert. Blant de øvrige institusjonstypene er det noe mindre avvik.

³ I denne rapporten benytter vi ingen av disse variablene direkte i analysene av svardata fra Underviserundersøkelsen. Imidlertid viser vi i dette kapittelet en oversikt over institusjonsnavn og institusjonstyper. Dette gjøres som et ledd i å vurdere hvordan utvalget for Underviserundersøkelsen ser ut sammenliknet med populasjonen av vitenskapelig ansatte som spørreskjemaet ble sendt til. I 2017-utgaven av Underviserundersøkelsen ble det hentet inn en hel del mer bakgrunnsinformasjon om populasjonen, nærmere bestemt kjønn, alder, stillingsbenevnelse, ansettelse (fast/midlertidig, heltid/deltid) og fakultetstilhørighet. I årets undersøkelse har vi dermed betydelig færre bakgrunnsvariabler om populasjonen å vurdere utvalgets representativitet ut ifra.

Tabell 2.1: Bakgrunnsinformasjon om populasjon og utvalg

Variabler og verdier	Alle mottakere		Alle svarende TBU		Alle svarende UU	
	N	%	N	%	n	%
Antall (fra populasjon til utvalg)	28834	100	10223	35,5	7182	24,9
Institusjonstype						
<i>Universiteter</i>	22770	78,97	7506	73,42	5205	72,47
<i>Statlige høyskoler</i>	2874	9,97	1348	13,19	929	12,94
<i>Statlige vitenskapelige høyskoler</i>	1283	4,45	433	4,24	313	4,36
<i>Private høyskoler</i>	1005	3,49	526	5,15	416	5,79
<i>Private vitenskapelige høyskoler</i>	901	3,12	410	4,01	319	4,44
Har du hovedstilling eller bistilling i universitets- og høyskolesektoren?						
<i>Hovedstilling i UH-sektoren</i>	10223	93,44	10223	100,0	6604	92,0
<i>Bistilling i UH-sektoren</i>	718	6,56			578	8,1
Har du undervist eller gitt veiledning på et emne på bachelor- eller masternivå i løpet av studieåret 2020–2021?						
<i>Ja</i>	7182	81,55	6604	81,56	7182	100,00
<i>Nei</i>	1625	18,45	1493	18,44		

Sammenlikner vi årets undersøkelse med Underviserundersøkelsen 2017, ser vi at de to gjennomføringene ga omtrent samme resultat hva svarprosent angår. I 2017 ble undersøkelsen sendt til 25 604 personer og av disse påbegynte 42 % (10 741 personer) Tidsbruksundersøkelsen. Av disse igjen svarte 6 567 personer at de hadde undervist eller veiledet i løpet av de siste to årene, hvilket utgjør 26 % av alle som mottok invitasjonen og 61 % av alle som svarte. Med bakgrunn i erfaringer fra forrige gangs gjennomføring av Underviserundersøkelsen, kjente utfordringer med å samkjøre spørreskjemaet med Tidsbruksundersøkelsen og ukjente utfordringer knyttet til koronasituasjonen i UH-sektoren, sier vi oss derfor rimelig fornøyd med årets svarprosent på 24,9 % (av alle som mottok invitasjonen) og 69,7 % (av alle som svarte).

Her er det grunn til å gjøre oppmerksom om at den reelle svarprosenten for Underviserundersøkelsen sett i forhold til populasjonen sannsynligvis er noe underestimert. Årsaken er at populasjonen av undervisere og veiledere må antas å være lavere enn den totale populasjonen av vitenskapelig ansatte, ettersom ikke alle vitenskapelig ansatte underviser og/eller veileder. Bakgrunnen for diskrepansen mellom populasjon og utvalg har sammenheng med at spørreskjemaet for Underviserundersøkelsen ble sendt ut sammen med Tidsbruksundersøkelsen, som altså retter seg mot alle vitenskapelig ansatte i UH-sektoren, ikke bare undervisere og veiledere.

2.2 Spørreskjemaet

Årets Underviserundersøkelse inneholder 12 spørsmålsbatterier med graderte svarkategorier der svarverdien 1 er «I ingen / i svært liten grad», 2 er «I liten grad», 3 er «I noen grad», 4 er «I stor grad» og svarverdien 5 er «I svært stor grad». Graderingsskalaen er orientert mot hvor mye underviserne gjør eller anvender noe, slik som å bruke ulike typer arbeidsformer i undervisningen. Dette skiller seg fra graderingsskalaen i 2017. Da spurte vi om undervisernes grad av enighet med ulike aspekter ved undervisningen og ved studentene.

Fire av spørsmålsbatteriene gir mulighet for spesifisering i form av tekst (fritekstsvaer), og tre av dem tar opp hvordan situasjonen eventuelt er blitt påvirket av koronapandemien. I tillegg kommer et fåtall spørsmål med andre typer svaralternativer, som ja/nei og mulighet for å gi flere svar.

Underviserundersøkelsens spørreskjema kan beskrives som todelt. Den første delen dreier seg om gjennomføring og utvikling av undervisningen og læringen i et emne som respondenten underviser og/eller veileder i⁴. Den andre delen dreier seg om design og utvikling av studieprogrammet som emnet er en del av, samt prioriteringer omkring studentenes læring i studieprogrammet. Det er rimelig å anta at den første delen i større grad enn den andre har vært preget av pandemisituasjonen. Undersøkelsen har også enkelte fritekstfelter der underviserne har utdypet svarene sine. Disse svarene, som blant annet beskriver hvordan pandemisituasjonen har påvirket undervisernes arbeid, blir i det følgende brukt for å nyansere og utdype resultatene fra spørsmålsbatteriene.

I tillegg til spørsmålsbatteriene og fritekstsvarene inneholder spørreskjemaet også en del spørsmål om egenskaper ved underviserne selv, slik som kjønn, stillingskategori, fagområde, utdanningstype/fag⁵ etc. I denne rapporten blir resultatene fra Underviserundersøkelsen først og fremst presentert på nasjonalt nivå, men blir brutt ned til utdanningstyper og fagområder og andre parametere der dette er særlig relevant. Interesserte lesere vil også finne en rekke tabeller i Appendiks 1 til 5. Disse viser blant annet hvordan gjennomsnittsskårene for samtlige spørsmålsbatterier ser ut på tvers av ulike typer grupperinger.

⁴ Her bes underviserne om å besvare med utgangspunkt i ett spesifikt emne som de har undervist/veiledet i studieåret 2020/2021, og om de underviser på flere emner bes de velge det emnet på bachelor- eller masternivå som de synes de kjenner best.

⁵ Utdanningstype er navnet på NOKUTs egen kategorisering av utdanninger og anvendes blant annet på studiebarometeret.no. I spørreskjemaet for Underviserundersøkelsen ble spørsmålet om utdanningstype imidlertid formulert slik: «Hvilket fag beskriver best det emnet du besvarer spørreskjemaet utfra?» Når vi bruker betegnelsene utdanningstype og fag i denne rapporten, viser vi med andre ord til det samme, altså NOKUTs utdanningstype-kategorisering.

2.3 Underviserne

I det følgende vil vi gjennomgå tall fra to tabeller. Disse viser henholdsvis egenskaper ved underviserne som besvarte spørreskjemaet (Tabell 2.2), og egenskaper ved emnene og studieprogrammene som underviserne besvarer spørreskjemaet ut ifra (

Tabell 2.3).

Tabell 2.2: Egenskaper ved underviserne som besvarer spørreskjemaet (prosent beregnet for dem vi har informasjon om)

Variabler og verdier	Alle svarende UU	
	N	%
Er stillingen fast eller midlertidig?		
<i>Fast</i>	5343	82,6
<i>Midlertidig</i>	1126	17,4
Hvor stor stillingsandel har du i din hovedstilling i studieåret 2020–2021?		
<i>100 prosent</i>	5647	92,3
<i>Annen stillingsandel</i>	473	7,7
Kjønn		
<i>Mann</i>	2942	50,1
<i>Kvinne</i>	2914	49,6
<i>Annen kjønnsidentitet</i>	14	0,24
Statsborgerskap		
<i>Norsk statsborger</i>	4833	80,9
<i>Ikke norsk statsborger</i>	1144	19,1
Hva er din hovedstilling i studieåret 2020–2021?		
<i>Professor</i>	1698	25,7
<i>Dosent</i>	108	1,6
<i>Førsteamanuensis</i>	1978	29,9
<i>Førstelektor</i>	437	6,6
<i>Universitetslektor</i>	778	11,8
<i>Høgskolelektor</i>	529	8,0
<i>Høgskolelærer</i>	58	0,9
<i>Forsker</i>	155	2,4
<i>Postdoktor</i>	154	2,3
<i>Stipendiat</i>	623	9,4
<i>Vitenskapelig assistent</i>	13	0,2
<i>Annen stilling</i>	73	1,1
Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?		
<i>Ingen formell pedagogisk kvalifikasjon</i>	999	16,4
<i>Praktisk-pedagogisk utdanning</i>	1384	22,8
<i>Universitets- og høgskolepedagogisk basiskompetanse</i>	3356	55,2
<i>Merittert underviser</i>	510	8,4
<i>Annen pedagogisk utdanning</i>	959	15,8

Der det finnes nasjonale tall for tilsvarende parametere fra UH-sektoren sammenholder vi tallene i vårt utvalg med de nasjonale tallene. På denne måten kan vi nærme oss en vurdering av utvalgets representativitet sett opp mot populasjonen av vitenskapelig ansatte.

Av Tabell 2.2 ser vi at 83 % av underviserne oppgir å være fast ansatt, hvilket er noe lavere enn det nasjonale tallet. Diku rapporterer i «Tilstandsrapport for høyere utdanning»⁶ at blant undervisere- og forskere var det 13 % midlertidige årsverk i 2020 (Diku 2021:83).

⁶ Dikus [Tilstandsrapport for høyere utdanning, 2021](#) omtales i denne rapporten også som «Tilstandsrapporten»

Videre ser vi at 92 % er ansatt i full stilling, og at prosentandelen menn i utvalget er marginalt høyere enn prosentandelen kvinner: 50,2 % mot 49,5 %. Nasjonale tall for kjønnsfordelingen blant faglig ansatte (ekskludert rekrutteringsstillinger) oppgis i Tilstandsrapporten å være 48,7 % kvinner og 51,3 % menn (Ibid. s. 2), hvilket betyr at utvalget vårt er rimelig representativt for denne parameteren. Også om vi ser på kjønnsfordelingen i professorstillinger, fremstår utvalget vårt som representativt, med 35,4 % kvinner og 64,6 % menn. Tilsvarende nasjonale tall som oppgis i Tilstandsrapporten er 33,5 % kvinner og 66,5 % menn (Ibid. s. 2). De fleste respondentene oppgir å være norsk statsborger, men en anseelig mengde, 19 %, har utenlandsk statsborgerskap.

Ser vi på stillingsfordelingen, merker vi oss at det er størst prosentandel førsteamanuenser (30 %) i utvalget, fulgt av professorer (26 %) og universitetslektorer (12 %). Den fjerde største stillingskategorien er stipendiater, på 9,4 %. Høgskolelektorer og førstelektorer utgjør henholdsvis 8 % og 6,6 % av utvalget. De øvrige seks stillingskategoriene ligger fra litt over 2 % til 0,2 %. Samlede tall viser at undervisere med førstestillingskompetanse⁷ utgjør 69,4 % av utvalget. Sammenholder vi dette med nasjonale tall fra Tilstandsrapporten, ser vi at det er noen avvik med utvalget vårt. Diku rapporterer om 75 % førstestillinger⁸ (inkludert professorer) (Ibid. s. 82) og 25 % stipendiater⁹ (Ibid. s. 2) blant faglig ansatte, men påpeker betydelige forskjeller mellom institusjoner. I vårt utvalg av undervisere er stipendiater med andre ord betydelig underrepresentert med bare omkring 9 %, mens andelen førstestillingskompetente fremstår relativt jevnt med den totale populasjonen av faglige personale.

Jamfør Tilstandsrapporten har det skjedd en økning i andelen førstestillinger, fra 69 % i 2011 til 75 prosent i 2020 (Diku 2021:82). Veksten har for det meste funnet sted ved statlige høyskoler og nyere universiteter og er kraftigst blant de store institusjonene. Høyest andel har NHH, UiO, UiB og NMBU som ligger fra rett under til godt over 90 % førstestillinger (Ibid.). Også i Underviserundersøkelsen er disse institusjonene representert med de høyeste prosentandelene førstestillinger, skjønt våre tall ligger noe lavere enn de nasjonale tallene (omkring 70–80 %).

Til sist i rapporten vises en oversikt over ulike former for pedagogisk kompetanse. Vi ser at den mest utbredte formen for pedagogisk kompetanse er Universitets- og

⁷ Jamfør spesifikasjoner på <https://dbh.nsd.uib.no/nokutportal/> er «Førstestillingskompetente årsverk»: alle stillinger det kreves førstestillingskompetanse for å inneha. Dette defineres til å være følgende stillinger i kategoriene Undervisnings- og forskerstillinger (UN1), Professor II (UN2) og Rekrutteringsstillinger (UN3): professor, professor II, dosent, høgskoledosent, undervisningsdosent, førsteamanuensis, førstelektor, forskere på førstestillingsnivå (stillingskodene 1109, 1110, 1183), forskningssjef, postdoktor. Stipendiater er ikke inkludert beregningen av andel førstestillingskompetente årsverk, dette for å unngå at institusjoner som satser på bygge opp kompetansen sin ved å ansette stipendiater fremstår med lavere andel førstestillingskompetente enn hvis de hadde vært inkludert.

⁸ Avhengig av om institusjonen er statlig eller privat. Statlige institusjoner har noe høyere andel førstestillingskompetente.

⁹ Prosentandelen stipendiater varierer imidlertid betydelig mellom statlige og private institusjoner.

høgskolepedagogisk basiskompetanse (55,2 %), og den nest vanligste er Praktisk-pedagogisk kompetanse, PPU (22,8 %). Litt over 16 % oppgir at de ikke har noen formell form for pedagogisk kompetanse, mens noe over 8 % er meritterte undervisere¹⁰.

2.3.1 Emner og studieprogram

Går vi videre til

¹⁰ Spørsmålsbatteriet om pedagogisk kompetanse var formulert som et flervalgsspørsmål, hvilket betyr at respondentene kunne krysse av for å ha flere ulike former for pedagogisk kompetanse. Enkelte hadde her krysset av både «Ingen formell pedagogisk kvalifikasjon» og eksempelvis PPU eller Universitet- og høgskolepedagogisk basiskompetanse. For de få respondentene dette gjaldt fjernet vi registreringen på «Ingen formell pedagogisk kvalifikasjon», men beholdt øvrige registreringer. For resultatenes del hadde denne omkodingen ingen betydning ut over desimalnivået. Vi ser imidlertid at hva som vurderes å utgjøre en «formell pedagogisk kvalifikasjon» ikke nødvendigvis er opplagt, og kanskje burde det vært spesifisert nærmere.

Tabell 2.3 , som viser ulike egenskaper ved emnet og studieprogrammet som underviserne besvarer spørreskjemaet fra, ser vi at vi har å gjøre med et bredt spekter av ulike emner og studieprogram.

Over 55 % av emnene har campusbasert undervisning, men så mye som 16 % er nettbasert. Jamfør Dikus «Tilstandsrapport for høyere utdanning» har det skjedd en økning i nettbasert undervisning; mer bestemt steg antallet studenter på nettbaserte tilbud med 25 prosent fra 2019 til 2020 (Diku 2021:10). Det er imidlertid stor variasjon mellom utdanningsinstitusjoner og fagfelt i hvor utbredt nettbaserte tilbud er. Eksempelvis har utviklingen ved institusjonene UiT og HINN bidratt vesentlig til veksten. En del av endringen må også tilskrives koronakrisen, da fleksible og nettbaserte studietilbud ble styrket gjennom utdanningsløftet. Bare i 2020 var det en økning på 28 % i nettbaserte studietilbud, og her sto administrative og økonomiske fag for 150 % av økningen (Ibid).

Ser vi på undervisningsspråket i emnet, merker vi oss at selv om 75 % av undervisningen foregår på norsk, så oppgir 23 % av underviserne at engelsk er det dominante undervisningsspråket i emnet. Mer detaljerte tall viser at i emner på bachelornivå svarer 10,6 % av underviserne at hovedspråket i undervisningen er engelsk, mens tilsvarende tall for emner på masternivå er 38,1 %. For emner som er en del av både bachelor- og masterprogram, svarer 27 % av hovedandelen av undervisningen foregår på engelsk.

Tabell 2.3: Egenskaper ved emnet og studieprogrammet som underviserne besvarer spørreskjemaet ut ifra.

Variabler – emnet og studieprogrammet i 2020/2021	Alle svarende UU	
	n	%
Undervisningen i dette emnet er vanligvis:		
<i>Campusbasert</i>	3956	55,9
<i>Nettbasert</i>	1161	16,4
<i>Kombinasjon av samling på campus og nett</i>	1953	27,6
Omtrent hvor mange studenter er det på emnet i studieåret 2020–2021?		
<i>Færre enn 10 studenter</i>	497	7,0
<i>10–40 studenter</i>	3053	43,2
<i>41–80 studenter</i>	1532	21,7
<i>Over 80 studenter</i>	1985	28,1
Hvilket språk foregår hoveddelen av undervisningen din på i emnet?		
<i>Norsk</i>	4511	75,3
<i>Engelsk</i>	1387	23,1
<i>Annet</i>	95	1,6
Er emnet du velger og besvarer ut ifra på bachelor- eller mastergradsnivå?		
<i>Bachelorgradsnivå</i>	3310	46,3
<i>Mastergradsnivå</i>	2432	34,0
<i>Både bachelor- og mastergradsnivå</i>	1410	19,7
Det studieprogrammet du velger å besvare ut fra er et:		
<i>Bachelorgradsprogram</i>	3000	47,9
<i>1–2-årig mastergradsprogram</i>	1704	27,2
<i>5–6-årig mastergradsprogram/profesjonsutdanning</i>	1405	22,4
<i>Annet</i>	154	2,5
Hvilket fagområde er du i hovedsak tilknyttet i studieåret 2020–2021?		
<i>Humaniora og kunstfag</i>	1196	18,1
<i>Samfunnsvitenskapelige- inkl. juridiske og pedagogiske fag</i>	2173	32,9
<i>Matematikk og naturvitenskap</i>	802	12,1
<i>Teknologi</i>	667	10,1
<i>Medisin og helsefag</i>	1312	19,9
<i>Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin</i>	126	1,9
<i>Annet fagområde</i>	328	4,9
Underviser i et rammeplanfag/RETHOS-fag (fase 1 / fase 2)		
<i>Ja</i>	2546	35,8
<i>Nei</i>	4558	64,2

Disse tallene stemmer rimelig godt overens med nasjonale tall fra Dikus Tilstandsrapport, der det kommer frem at «nærmere 90 prosent av studentene på lavere grad og 44 prosent på høyere grad er registrert på emner med planlagt undervisningsspråk norsk» (Ibid.).

Som det nevnes i Tilstandsrapporten er det imidlertid store forskjeller mellom fag: Studenter med norsk som undervisningsspråk er høyest i lærerutdanninger og pedagogikk,

samt innen helse, sosial og idrettsfag. Til sammenlikning rapporterer over 50 % av underviserne i utdanningstypene biologi, IT og sivilingeniør at hoveddelen av undervisningen i emnet foregår på engelsk.

2.3.2 Fag

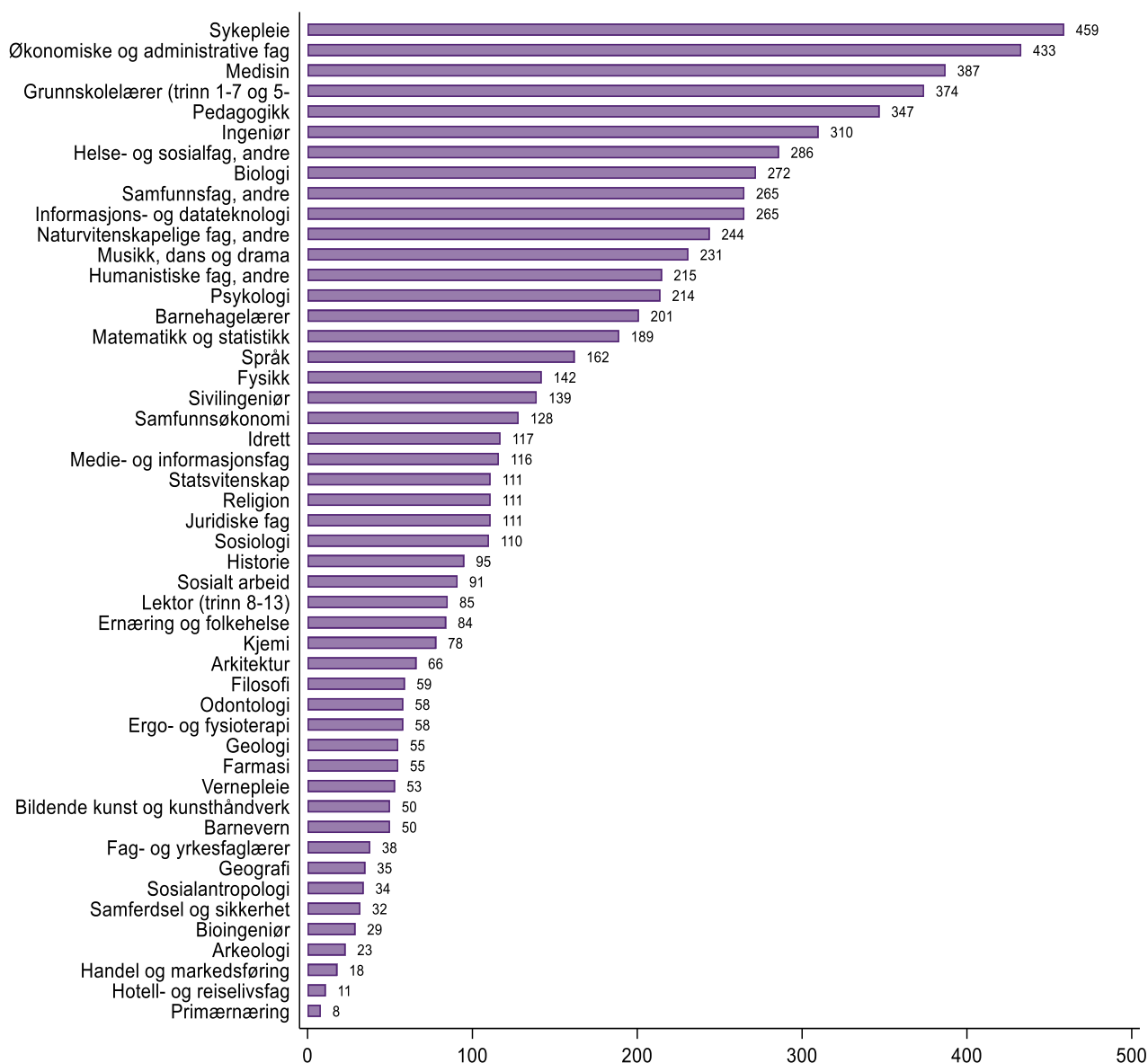
Til sist skal vi se på en figur som viser hvordan underviserne fordeler seg over fag¹¹, eller mer presist: Hvordan emnene som underviserne besvarer spørreskjemaet ut ifra fordeler seg over fag. Denne fordelingen er relevant å ha i bakhodet ved lesning av de videre analysene, ettersom tallene i figurene er beregnet på basis av hele tallmaterialet. I kraft av å være numerisk store vil da enkelte fag, slik som sykepleie, kunne trekke opp eller ned gjennomsnitt og prosentberegninger.¹²

Som vi ser viser *Figur 2.1* at flest undervisere besvarer spørreskjemaet med utgangspunkt i et emne innenfor sykepleieutdanning. Dernest følger emner innen økonomiske og administrative fag og emner innen medisinutdanning. Den fjerde største gruppen utgjør undervisere i emner innenfor grunnskolelærerutdanning (trinn 1–7 og 5–10). De fire minste utdanningstypene utgjøres av undervisere som besvarer spørreskjemaet ut ifra et emne innen primærnæringsfag, hotell og reiseliv, handel og markedsføring eller arkeologi.

¹¹ Fag er her det samme som NOKUTs «Utdanningstype»-kategorisering

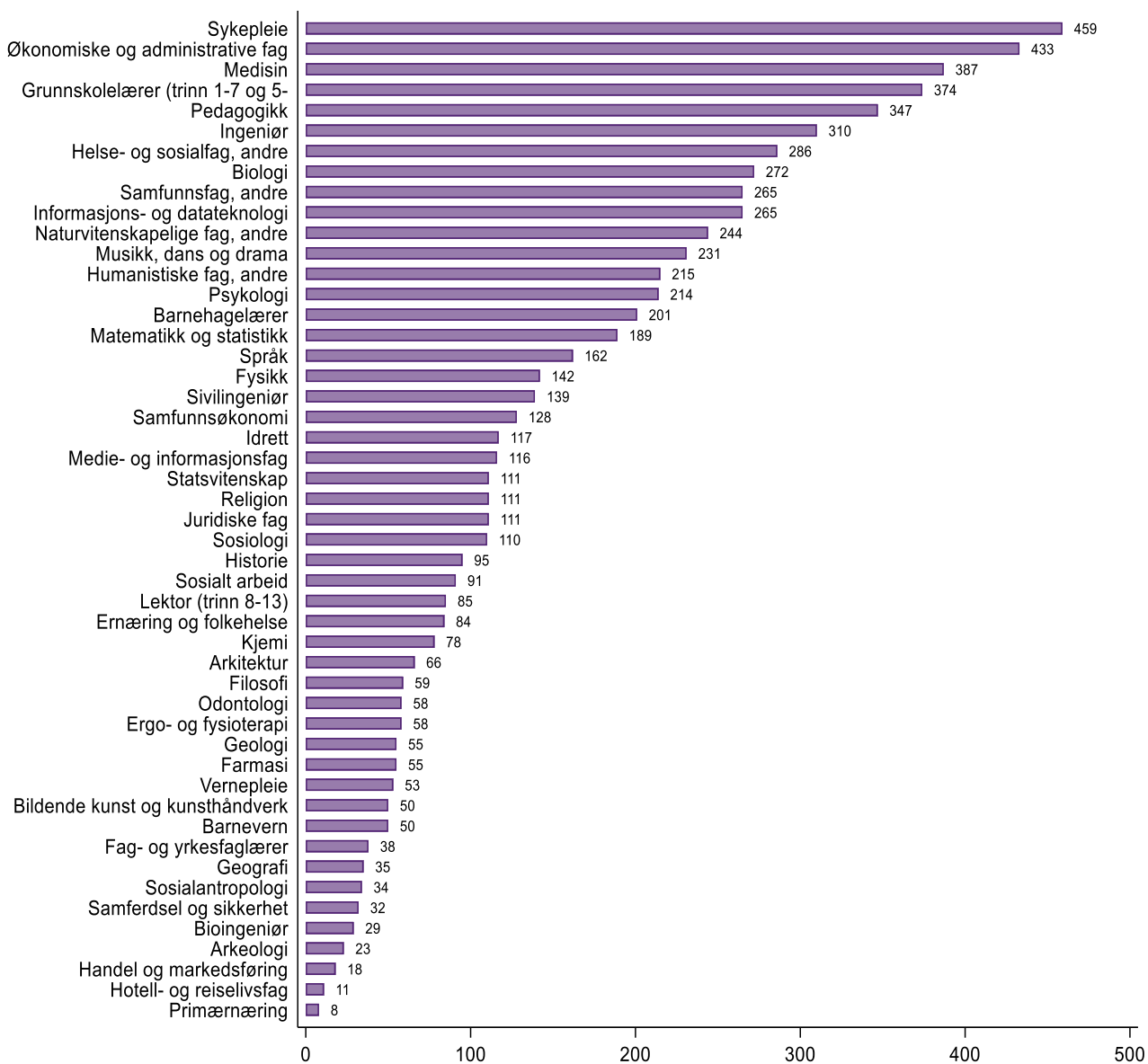
¹² Vi har gjennomgående gjort analyser som undersøker hvordan ulike grupperinger av undervisere (eksempelvis ut ifra fag, fagområder, stillingskategorier og kjønn) svarer på spørsmålene i spørreskjemaet. Disse nevnes der hvor relativt klare tendenser utmeisler seg.

Figur 2.1: Hvilket fag beskriver best det emnet du besvarer spørreskjemaet utfra

Det er betydelige forskjeller mellom den numerisk største og minste utdanningstypen: 459 respondenter oppgir at faget som best beskriver emnet de besvarer spørreskjemaet utfra er sykepleieutdanning, mens kun 8 respondenter oppgir at faget som best beskriver emnet de besvarer spørreskjemaet utfra er et primærnæringsfag. Fag med færre enn 15 svarende blir ikke brukt i analyse eller omtalt i rapporten.

Figur 2.1: Hvilket fag beskriver best det emnet du besvarer spørreskjemaet utfra

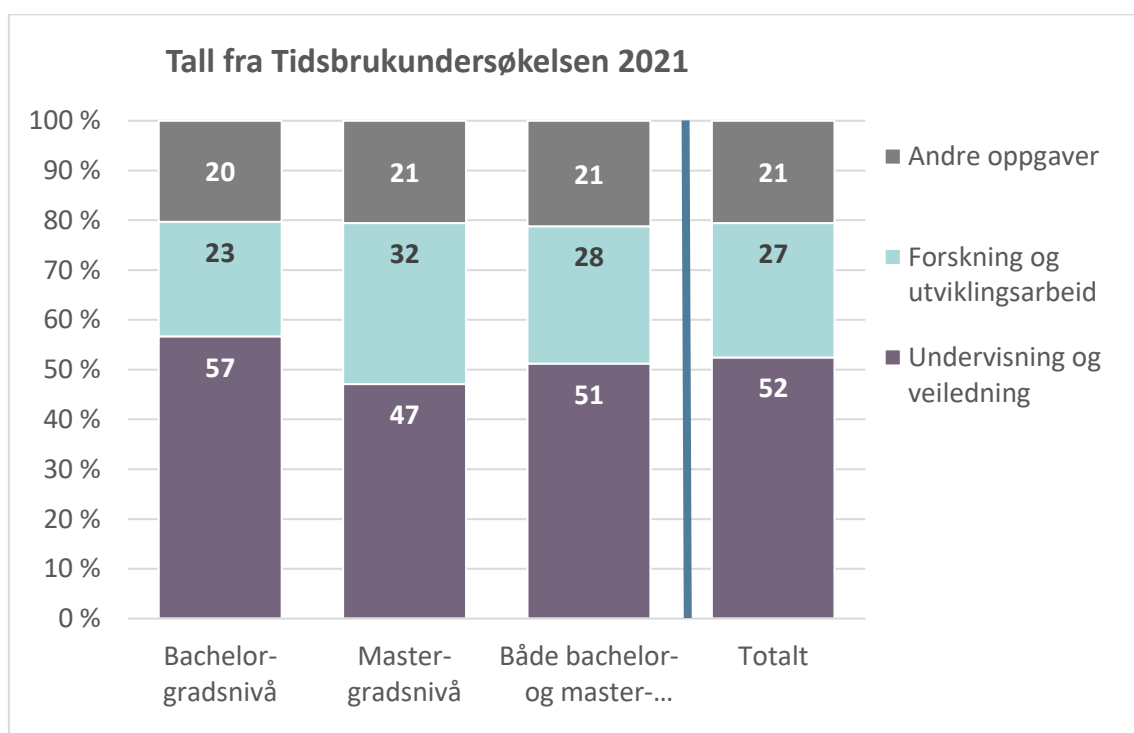

2.3.3 Tidsbruk

Ettersom årets underviserundersøkelse ble gjennomført i samarbeid med NIFUs tidsbruksundersøkelse, har vi også tilgang på tall over undervisernes tidsbruk til undervisnings og veiledning, forskning og utviklingsarbeid samt andre arbeidsoppgaver. Tallene vises for nivået på studieprogrammet som emnet det undervises i er en del av. Tallene viser tidsbruk for de som svarte på underviserundersøkelsen, og ikke den totale populasjonen som startet på det felles spørreskjemaet for tidsbruks- og underviserundersøkelsen.

Figur 2.2 viser at uavhengig av nivået på studieprogrammet som emnet inngår i, bruker underviserne mest tid på undervisning og veiledning. Undervisere i bachelorgradsprogram bruker imidlertid vesentlig mer tid på dette enn undervisere i mastergradsprogram – 57 % mot 47 %, mens undervisere i mastergradsprogram bruker desto mer tid på forskning og utviklingsarbeid – 32 % mot 23 % blant underviserne på bachelorgradsnivået.

Figur 2.2: Tidsbruk etter nivået på studieprogrammet som emnet inngår i¹³

¹³ Figuren gjengis med tillatelse fra NIFU, som har utarbeidet figuren på grunnlag av tall fra Tidsbruksundersøkelsen. Tallene viser tidsbruk for de som har svart på underviserundersøkelsen, og ikke den totale populasjonen som startet på det felles spørreskjemaet for tidsbruks- og underviserundersøkelsen.

Sammenliknet med tallene fra 2017 oppgir underviserne i 2021 å bruke prosentmessig mer tid på undervisning og veiledning og andre oppgaver, på bekostning av forskning og utviklingsarbeid. I 2017 oppga undervisere i bachelorgradsprogram at de brukte 54 % av tiden sin på undervisning og veiledning, mens undervisere i mastergradsprogram oppga å bruke 45 % av sin tid på det samme. Til sammenlikning brukte undervisere i mastergradsprogram også den gang mer tid på forskning og utviklingsarbeid enn undervisere i bachelorgradsprogram – 37 % mot 28 %.

Forskjellene i tidsbruken til undervisere på bachelorgrads- og mastergradsnivået har med andre ord holdt seg fra 2017 til 2021; det er fremdeles slik at førstnevnte gruppe undervisere bruker mer tid på undervisning og veiledning og mindre tid på forskning og utviklingsarbeid enn sistnevnte gruppe undervisere. Endringen fra 2017 til årets undersøkelse ligger i at uansett nivå på studieprogrammet, så oppgir underviserne nå å bruke prosentmessig mindre tid på forskning og utviklingsarbeid og prosentmessig mer tid på undervisning, veiledning og andre arbeidsoppgaver.

Det er sannsynlig at noe av endringen fra 2017 skyldes at pandemisituasjonen har påvirket tidsbruken. I fritekstsvar fra spørreskjemaet sier flere undervisere at pandemien har gjort underviserarbeidet ekstra tidkrevende. I forlengelsen av dette ser det ut til at tid brukt på undervisning og veiledning kan ha gått på bekostning av tiden til forskning og utviklingsarbeid. Andre forhold som kan bidra til endring over tid kan ha å gjøre med et sterkere søkelys på undervisning, både for den vitenskapelig ansatte selv og for studentene. Meritteringsordninger knyttet til undervisning er et eksempel på sistnevnte.

Til sammen 14 % av de svarende i underviserundersøkelsen er stipendiater (9,4 %), postdoktorer (2,3 %) eller forskere (2,4 %), som i enkelte tilfeller svarer ulikt på noen av undersøkelsens spørsmål enn andre stillingskategorier (se kapittel 3). Det er derfor relevant å se på i hvor stor grad de faktisk bidrar i undervisning og veiledning av studenter. Når vi ser på tidsbruksfordelingen til disse stillingskategoriene fra NIFUs tidsbruksundersøkelse¹⁴, finner vi at stipendiatene i gjennomsnitt brukte 16,3 % av arbeidstiden på undervisning og veiledning, postdoktorer brukte 20 %, mens forskere brukte 17,1 % (Tabell 2.4). Når vi derimot ser på tidsbruken til stipendiater, postdoktorer og forskere som har svart på underviserundersøkelsen, er tallene for undervisning og veiledning høyere. Blant disse finner vi at stipendiatene i gjennomsnitt brukte 26,9 % av arbeidstiden til undervisning og veiledning, postdoktorer 28,9 %, mens forskere brukte 26,8 % av arbeidstiden til undervisning og veiledning (Tabell 2.5). Det er naturligvis stor spredning innad i gruppene der noen bruker betydelig mer og andre betydelig mindre. Vi har ikke bakgrunnsdata på hvorvidt stipendiatene har et 3- eller 4-årig ph.d.-løp, og vi kan derfor ikke undersøke

¹⁴ Tallene er utarbeidet av NIFU på grunnlag av tall fra Tidsbruksundersøkelsen og gjengis her med NIFUs tillatelse.

videre i hvilken grad tallene korresponderer med løp som inkluderer eller ikke inkluderer såkalt pliktarbeid. Tallene indikerer likevel at stipendiater, postdoktorer og forskere bidrar som undervisere i betydelig grad, og at det derfor er interessant å også inkludere og analysere svarene deres på Underviserundersøkelsen. For tidsbruksfordeling brutt ned på andre stillingstyper viser vi til tidsbruksundersøkelsen (Wendt m. fl., 2021).

Tabell 2.4: Tidsbruksandeler for stipendiater, postdoktorer og forskere fra Tidsbruksundersøkelsen

	Undervisning og veiledning	FoU	Andre oppgaver
Stipendiater	16,3 %	70,3 %	13,4 %
Postdoktorer	20 %	66,8 %	13,2 %
Forskere	17,1 %	61,4 %	21,5 %

Tabell 2.5: Tidsbruksandeler for stipendiater, postdoktorer og forskere som har svart på underviserundersøkelsen

	Undervisning og veiledning	FoU	Andre oppgaver
Stipendiater	26,9	59,5	13,6
Postdoktorer	28,9	57,7	13,4
Forskere	26,8	49,2	24

3 Resultater – undervisernes vurderinger

Underviserundersøkelsens inngangsspørsmål er hvorvidt den vitenskapelig ansatte har undervist og/eller veiledet studenter i studieåret 2020/21 på bachelor- eller mastergradsnivå. Vitenskapelig ansatte som ikke har undervist eller veiledet i studieåret 2020/21, eller kun har hatt undervisning og/eller veiledning på ph.d.-nivå, er ikke omfattet av undersøkelsen.

Fremstillingene av resultatene er forsøkt laget i en beskrivende form og er i liten grad normative/bedømmende. Vi tar ikke stilling til om høy andel / lav andel av de høyeste svaralternativene / laveste svarandelene på forskjellige spørsmål er bra eller dårlig. Vi har, så langt det har latt seg gjøre, forsøkt å kontekstualisere svarene til underviserne ved å vise til sentrale dokumenter i den norske diskusjonen om de forskjellige temaene.

Svaralternativene er i spørsmålsbatteriene fordelt slik: «i ingen/ svært liten grad» (1), «i liten grad» (2), «i noen grad» (3), «i stor grad» (4) til «i svært stor grad» (5), på en 5-punkts Likert skala. Alle figurer som viser resultatene, oppgir svarfordelinga på alle spørsmålene. Figurene oppgir også en gjennomsnittsscore for samtlige av spørsmålene (m =mean), og dette er plassert i en kolonne til høyre i figurene.

Presentasjonen av resultatene

Resultatene av spørreundersøkelsen er inndelt i fire temaer med følgende overskrifter

- Undervisnings- og arbeidsformer
- Utvikling og forbedring av undervisningen og studieprogrammene
- Studieprogrammenes arbeidslivsrelevans
- Undervisernes utdanningsfaglige kompetanse og kompetanseutvikling

3.1 Undervisnings- og arbeidsformer

Denne første av fire deler med presentasjon av resultatene, inkluderer undervisernes svar på i alt syv spørsmålsbatterier.

3.1.1 Bruk av undervisnings- og arbeidsformer

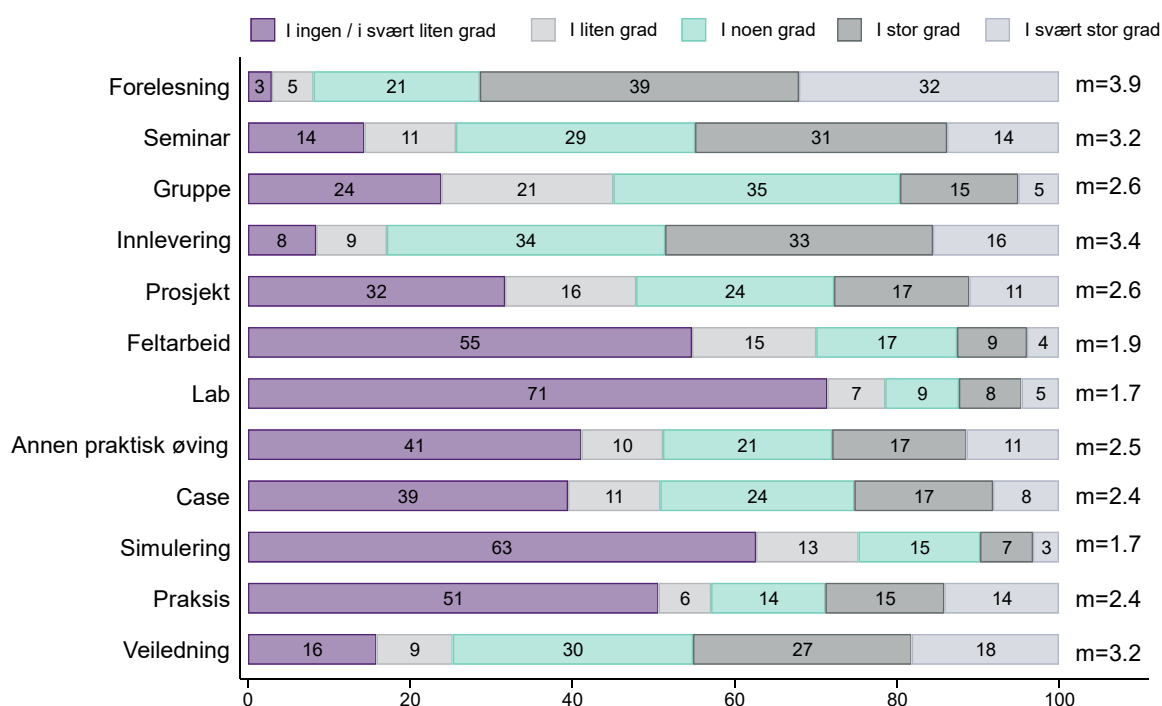
Underviserne ble bedt om å svare på i hvilken grad de bruker forskjellige undervisnings- og arbeidsformer.

Forelesningen er fortsatt den sentrale undervisnings- og arbeidsformen (heretter undervisningsformen) i norsk høyere utdanning, sett under ett (Figur 3.1), og underviserne oppgir at de i klart størst grad benytter forelesninger fremfor de andre undervisningsformene. To av tre undervisere svarer de to høyeste svaralternativene på bruk av forelesning.

Forelesningen brukes i stigende grad når studentgruppen blir større, og aller mest når det er over 80 studenter som undervises (vedleggstabell 39). På fagnivå er forelesningen mest brukt av fagene sosiolog, matematikk og statistikk og fysikk og minst benyttet av lektorutdanning (trinn 8–13) og fag- og yrkesfaglærerutdanningen (vedleggstabell 45).

Foruten forelesning er innlevering, veiledning og seminar mye brukte undervisningsformer (Figur 3.1). Litt under halvparten av underviserne bruker disse undervisningsformene i stor / svært stor grad.

Figur 3.1: I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Undervisningsformene gruppe, prosjekt, case, praksis og annen praktisk øving er det mellom 20–30 % av underviserne som bruker i stor / svært stor grad. Samtidig er det her en høy andel (rundt halvparten) av underviserne som bruker disse undervisningsformene i liten / ingen grad.

Til slutt er det tre former for undervisning som benyttes i klart minst grad. Dette er lab, simulering og feltarbeid. I svarfordelingen i Figur 3.1 fremkommer det at over 70 % av underviserne oppgir at de benytter disse undervisningsformene i ingen / i liten grad. Disse undervisningsformene er ofte tilknyttet spesifikke fag og emner, og er slik sett undervisningsformer som ikke er relevante i alle tilfeller. Det er naturlig nok fag som kjemi, bioingeniør og biologi (vedleggstabell 45) som i størst grad bruker lab.

Veiledning er en mye brukt undervisningsform i norsk høyere utdanning, men også for denne undervisningsformen er det store variasjoner både mellom de syv fagområdene og også på fagnivå. Et overraskende trekk ved fordelingene av svarene er at en relativt stor andel, 16 % av underviserne, i svært liten / ingen grad bruker veiledning som undervisningsform. Det er fagområdet matematikk og naturvitenskap som i minst grad bruker veiledning, mens humaniora og kunstfag bruker veiledning i størst grad. På fagnivå finner vi gjennomsnittlig hele to svarkategorier i forskjell mellom de som i minst og i størst grad benytter veiledning. Fagene kjemi og matematikk og statistikk benytter i minst grad veiledning og fagene bildende kunst og kunsthåndverk og arkitektur i størst grad (vedleggstabell 45).

Hvordan kan dette forklares? Dette kan i noen grad skyldes at de nevnte naturvitenskapelige fagene har delvis større innslag av de tre stillingstypene (forsker, stipendiat og postdoktor) enn flere, men ikke alle andre fag de skiller seg fra i bruk av undervisningsformer. Disse tre stillingstypene bruker i klart mindre grad veiledning som undervisningsform enn stillingstypene dosent, førstelektor, universitetslektor, høgskolelektor og høgskolelærer, men bare noe mindre enn stillingene professor og førsteamanuensis (vedleggstabel 42).

3.1.2 Veiledning som undervisningsform

I årets underviserundersøkelse svarer underviserne på spørsmål om flere andre sider ved veiledningen av studentene utover selve bruken av undervisningsformen. Det er i alt fem forskjellige spørsmål knyttet til veiledning, se Figur 3.2.

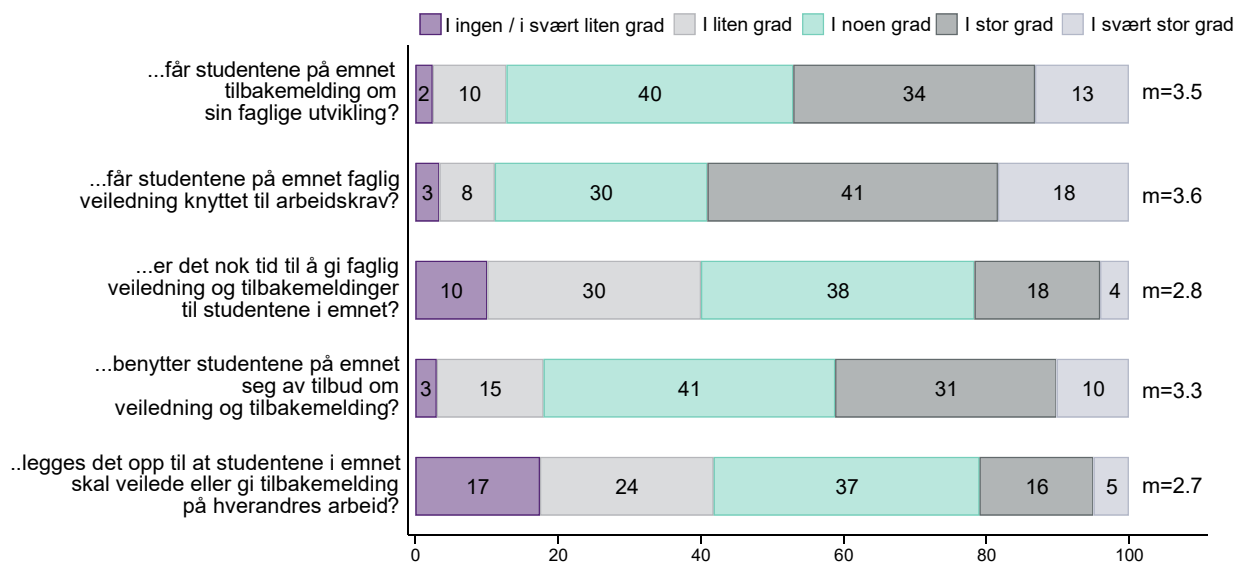
Underviserne bekrefter, sett under ett, at studentene på emnet i relativt stor grad får faglig veiledning knyttet til arbeidskrav og får tilbakemeldinger på sin faglige utvikling. Ifølge underviserne benytter studentene seg av tilbudet om veiledning i noe over middels grad, mens underviserne er noe mer kritiske til tidsressursen som er tilgjengelig for veiledning. Underviserne mener at det i noe under middels grad legges opp til at studentene på emnet gir hverandre faglig tilbakemelding og veiledning.

Svarene på spørsmålene om veiledning er klart påvirket av størrelsen på studentgruppen på den måten at veiledning skjer i mindre grad når at studentgruppen blir større (vedleggstabell 90). Det er kanskje noe overraskende at underviserne derfor ikke legger større vekt på å legge til rette for at studentene kan veilede og gi hverandre tilbakemeldinger (Figur 3.2). I dette spørsmålet er det bare rundt 20 % av underviserne som svarer de to høyeste kategoriene, mens rundt 40 % legger i liten eller ingen grad til rette for at studentene skal veilede hverandre.

Tilsvarende svarfordeling er det også på spørsmålet om de opplever at det er tilstrekkelig med tid til å veilede og gi tilbakemeldinger til studentene: 40 % av underviserne opplever at det i liten eller ingen grad er tilstrekkelig med tid til å veilede og gi tilbakemeldinger til

studentene, mens kun 20 % svarer de to høyeste kategoriene og dermed mener at det er tilstrekkelig med tid til å gi faglig veiledning og tilbakemelding til studentene.

Figur 3.2: I hvilken grad ...

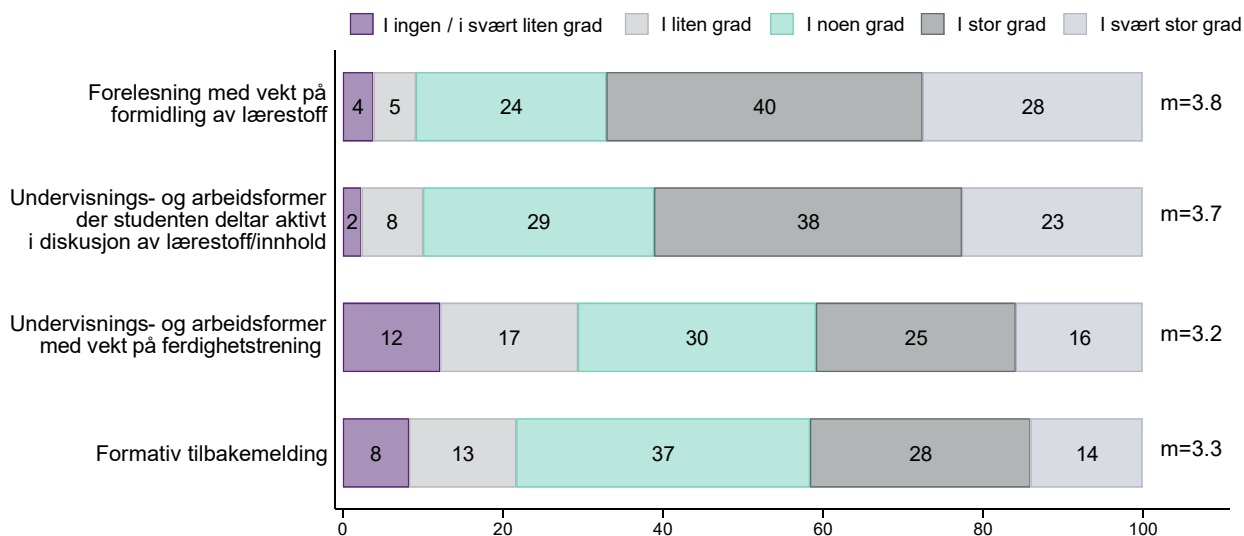

Vi finner flere og relativt store forskjeller mellom fagene i disse fem spørsmålene om veiledning. Et fag som medisin scorer for eksempel gjennomgående lavt på alle spørsmålene og langt lavere enn gjennomsnittsscoren, mens et fag som musikk, dans og drama gjennomgående svarer høyt på alle spørsmålene og langt høyere enn gjennomsnittsscoren (Vedleggstabel 96).

3.1.3 Studentaktiverende undervisningsformer

Underviserne ble også bedt om å ta stilling til i hvilken grad de benytter forelesninger med vekt på formidling av lærestoff, undervisningsformer der studenten aktivt i deltar i diskusjonen av lærestoff/innhold studentaktive læringsformer, undervisningsformer med vekt på ferdighetstrening og formativ tilbakemelding.

Figur 3.3: I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Underviserne svarer (Figur 3.4) at de i stor grad både bruker forelesninger med hovedvekt på formidling av lærestoff *og* arbeids- og undervisningsformer hvor studentene aktivt deltar i undervisningen. Disse to undervisnings- og arbeidsformene kan forenklet beskrives på et kontinuum hvor ytterpunktene er representert ved underviserens formidling av lærestoff med studenten som passivt mottagende aktør, og en arbeidsform hvor vi har en aktivt deltagende student i undervisningen. Det er mulig å tolke svarene fra underviserne slik at de balanserer godt mellom disse to ytterpunktene, og at studentene dermed må *både* tilegne seg kunnskap og lærestoff (i en noe mer passiv mottagende form) under forelesninger *og* samtidig også på den andre siden tilegne seg kunnskap ved å delta aktivt i diskusjonen av lærestoff. Her er det viktig å få frem at forelesningen både kan være orientert mot formidling, men også legges opp slik at den er studentaktiverende.

Underviserne svarer også at de bruker forelesning med vekt på formidling av lærestoff i stigende grad hvis det blir flere studenter i gruppen som undervises. Det er verdt å merke seg at bruken av studentaktiverende undervisning ikke øker med størrelsen på studentgruppen (vedleggstabell 52).

Undervisning med vekt på ferdighetstrening og formative tilbakemeldinger brukes i betydelig mindre grad, og av svarfordelingen kommer det frem at en større andel av underviserne ikke bruker dette i sin underviserhverdag.

Når det gjelder bruk av arbeids- og undervisningsformer der studenten aktivt i deltar i diskusjonen av lærestoff/innhold, er det tre overordnede fagområder som skiller seg ut ved lavere bruk enn de andre fagområdene. Disse er Matematikk og naturfag, teknologi og

landbruks-, fiskerifag og veterinærmedisin. Høyeste grad av bruk av studentaktive arbeids- og undervisningsformer har fagområdene Humaniora og Medisin og helsefag (se vedleggstabell 54). Sivilingeniørfaget og matematikk og statistikk oppgir klart lavere bruk av arbeids- og undervisningsformer der studenten aktivt i deltar i diskusjonen av lærestoff/innhold enn øvrige fag (ibid). Disse to fagene oppgir samtidig, sammen med faget fysikk, samfunnsøkonomi og noe flere fag høy bruk av forelesninger med vekt på formidling av lærestoff (ibid).

I dette spørsmålsbatteriet er det størst forskjeller mellom fagene for spørsmålet om bruk av ferdighetstrening (vedleggstabell 58). Her skiller fagene ernæring og folkehelse, sosiologi og geografi seg ut med klart mindre bruk og fagene musikk, dans og drama og bildende kunst med høy grad av bruk av ferdighetstrening. Det er nesten like store forskjeller mellom fagene når det gjelder bruk av formativ tilbakemelding til studentene. Det enkeltfaget som i klart minst grad benytter seg av formative tilbakemeldinger er medisin, mens andre fag som også i mindre grad benytter dette er sivilingeniør og samfunnsøkonomi. Her ser vi med andre ord at graden av bruken ikke følger «fagområdeinndeling», men snarere følger skiller i fag som antagelig har nokså ulik egenart. De fagene som i størst grad benytter formative tilbakemeldinger er arkitektur og bildende kunst og kunsthåndverk.

Det er minst forskjeller mellom fagene for spørsmålet om bruk av forelesninger med vekt på formidling av lærestoff, noe som igjen bekrefter forelesningens sterke posisjon i norsk høyere utdanning på tvers av fag og fagområder.

Kvalitetsmeldingen (Meld St 16, (2016/17)) legger stor vekt på at norske studenter bør møte studentaktive undervisningsformer (som problembasert læring, case-basert læring, prosjektbasert læring og utforskende læring). Der vises det til at de har vist seg å gi gode resultater, og at de er særlig godt egnet til å engasjere og aktivisere studentene og stimulere dybdelæring¹⁵. Underviserne synes ikke å se noen motsetning mellom forelesning (med noe mer passiv studentdeltagelse) og studentaktive læringsformer og praktiserer begge deler i like stor grad. Hva som er en «rett balanse» mellom disse to undervisningsformene vil antagelig variere og kan ha både faglige og/eller praktiske årsaker.

3.1.4 FoU-basert undervisning

Ifølge UH-loven (§1-3 a) har universiteter og høyskoler som en av sine kjerneoppgaver å tilby «høyere utdanning basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap». Temaet har vært trukket frem i den internasjonale og nasjonale debatten om kvaliteten i høyere utdanning og undervisning, og også den norske Kvalitetsmeldingen har oppmerksomhet rundt temaet¹⁶. Rapporten fra UHR «Utdanning +

¹⁵ Meld St 16, (2016/17) se kap 3.4 “Aktive og varierte undervisningsformer”

¹⁶ Se for eksempel s. 45 Meld St 16, (2016/17)

FoU = Sant» (UHR 2010) redegjør ellers godt for årsakene til oppmerksomheten rundt temaet, og det viktige spørsmålet formuleres slik: «hvordan samspeilet mellom forskning, utvikling og utdanning kan styrkes, for å bidra til å forbedre kvaliteten på utdanningen og forskningen»(UHR 2010: 6). UHRs rapport legger vekt på at dette temaet er sentralt for å forbedre kvaliteten i utdanningen, og de peker bl.a. på at utfordringene med å gi forskningsbasert undervisning er størst på bachelorgradsnivå. De senere årene har temaet i samfunnsdebatten delvis blitt skjøvet i bakgrunnen av andre temaer som for eksempel studentaktiv læring og arbeidslivsrelevans i studieopprogrammer. Hva kan svardataene fra Underviserundersøkelsen fortelle om dagens status for temaet FoU-basert undervisning?

I Underviserundersøkelsen har vi stilt fem spørsmål om i hvilken grad *undervisningen* på emnet er koplet til FoU-virksomheten. I Figur 3.5 ser vi hvordan underviserens svar fordeler seg på spørsmålene, og hvordan de som gruppe vurderer dette. Felles for de fire første spørsmålene er at underviserne som har oppgitt at de underviser på et emne på mastergradsnivå, ganske klart i større grad FoU-baserer undervisningen enn de som underviser på bachelorgradsnivå (se vedleggstabell 101). For det siste spørsmålet, om det benyttes undervisningsformer på emnet som er forankret i forskning om studentenes læring, er det ingen tydelig forskjell mellom nivåene. Undervisere som gir hoveddelen av undervisningen på engelsk (og ikke norsk), svarer også at de i noe større grad, på fire av fem spørsmål, FoU-baserer undervisningen (vedleggstabell 100).

Sett under ett svarer underviserne at de i relativt stor grad sørger for at det faglige innholdet blir regelmessig oppdatert, slik at det reflekterer ny FoU. Enkelte kommentarer i fritekstene tilknyttet dette batteriet, påpeker at ny FoU ikke alltid er aktuelt å inkludere, og da særlig på grunnstudier, av flere grunner. Fritekstkommentarer fra en respondent illustrerer dette: “I can provide research-relevant situations but end up never using the data for my own research simply because the students are in training and are not professional yet. Hence I find I will use too much time on my own research goal and not their learning if my aim is to have students provide data to my research at a standard acceptable for publication.”

På den andre siden er det også undervisere som fremhever at oppdatert ny FoU er viktig for emnet det undervises i. En respondent har kommentert dette i fritekstfeltet slik: “I have been a researcher at NN for more than 20 years and have been working as a consultant for about 10 years. There is a large focus on the latest technology and system design in the course, and that's why I have to continuously update the teaching material – I have a 20 % position for teaching 2 subjects but have to use considerably more time, 40–50 % in order to attain the high quality I require!”

På fagnivå skiller svarene fra underviserne i faget matematikk og statistikk og til dels fysikk seg ut ved at de i klart minst grad oppdaterer det faglige innholdet slik at det reflekterer ny FoU (vedleggstabell 109). Kan én årsak til dette eksempelvis være at underviserne i disse fagene underviser i flere grunnefag der de opplever at det er stor avstand mellom

forskningsfronten og innholdet i emnene som undervises? Utover dette er det et stort samsvar mellom alle de andre fagene om i hvilken grad dette gjøres.

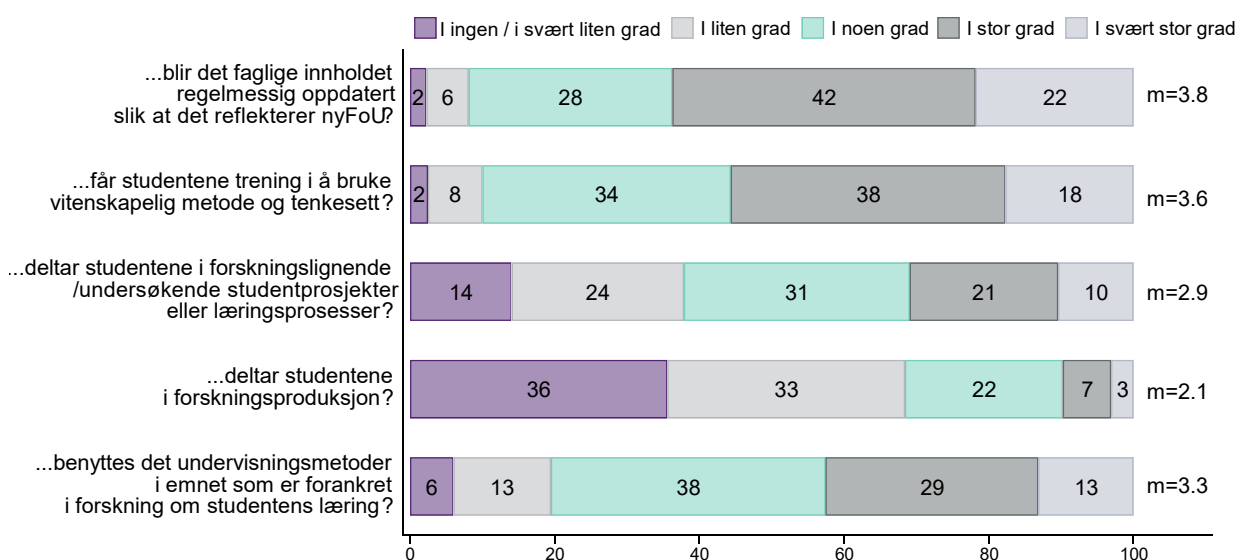
Underviserne svarer også at de i relativt stor grad oppfatter at studentene får trening i å bruke vitenskapelig metode og tenkesett. Undervisere fra fagene bildende kunst og håndverk og musikk, dans og drama oppgir at de i klart mindre grad gir studentene denne treningen (vedleggstabell 109).

Sett under ett oppgir underviserne at de i klart minst grad involverer studentene i forskningsproduksjonen og til dels også i forskningslignende/undersøkende studentprosjekter eller læringsprosesser (Figur 3.5). På begge disse spørsmålene svarer undervisere på emner som er på bachelorgradsnivå, at de i klart mindre grad gjennomfører dette sammenlignet med undervisere på emner på mastergradsnivå (vedleggstabell 101).

Det er også tydelig at størrelsen på studentgruppen har betydning for i hvilken grad dette gjennomføres (vedleggstabell 103). Både studentenes deltagelse i forskningsproduksjon, og også i forskningslignende læringsprosesser, gjennomføres i økende grad i takt med synkende størrelse på gruppen og aller oftest når det er færre enn 10 studenter i gruppen.

Undervisere med stillingstypen forsker skiller seg også ut for disse to spørsmålene, ved å oppgi at de i større grad involverer studentene i forskningsproduksjon og forskningslignende/undersøkende læringsprosesser enn de øvrige stillingstypene (vedleggstabell 106).

Figur 3.4: I dette emnet, i hvilken grad ...

Etter spørsmålsbatteriet om FoU-basert undervisning kan underviserne benytte seg av et eget fritekstfelt med følgende spørsmål: «Opplever du utfordringer knyttet til å gjennomføre FoU-basert utdanning? (for eksempel knyttet til ressurser, begrensninger som følge av koronapandemien e.l.)»

Hvilke hindringer rapporterer så underviserne om? Vi har i alt 566 fritekstsvar fra underviserne. De peker i hovedsak på to grunnleggende hindringer for å gjennomføre FoU-basert utdanning. Den ene hindringen er knyttet til nedstenging av campus, laboratorier, etc. og er dermed situasjonsbestemt av pandemien. Digitaliseringen av undervisningen og den tilhørende korona-nedstengningen av campus har bidratt til å forhindre FoU-basert undervisning. Den andre hindringen handler om at det alltid er ressurskrevende å gjennomføre FoU-basert undervisning. Kommentarer fra en respondent illustrerer hvordan ressurser hindrer underviserne i å realisere dette: «Den største hindringen (selv om viljen er tilstede) er ressursituasjonen. Både tidsmessig, økonomisk og personellmessig er det store begrensninger på dette. Mye kunne vært gjort spesielt om de økonomiske ressursene hadde vært bedre.»

3.1.5 Undervisernes valg av undervisningsformer

Nytt i underviserundersøkelsen i 2021 er at vi har spurt underviserne om hvilke faktorer som har betydning for valg av undervisningsformer for emnet de underviser i.

Figur 3.3 viser at det er relativt store forskjeller mellom hva underviserne baserer sine valg av undervisnings- og arbeidsformer på. Høyest gjennomsnittlig innvirkning har “egen erfaring/kompetanse”. At det er egen erfaring/kompetanse som i størst grad avgjør valgene kan kanskje tyde på at valgte undervisningsformer er basert på lengre erfaring, utprøving og ervervet kompetanse, og at det er effektivt av praktiske og ressursmessige årsaker. På den andre siden kan en ulempe med å basere seg på en slik forstått egen erfaring og kompetanse, være at man «stivner» i en bestemt form for undervisningspraksis.

Også emnet/studiets læringsutbyttebeskrivelser er en viktig faktor som påvirker valgene av undervisningsformer. Den relativt høye betydningen læringsutbyttebeskrivelser har fått av underviserne indikerer at læringsutbyttebeskrivelser har blitt en integrert del av underviserhverdagen. Det er godt kjent fra tidligere at underviserne påpeker tidspresset rundt undervisergjerningen. Det kommer blant annet frem i en tidligere NOKUT-rapport (Amundsen & Øygarden 2019) at det er undervurdert (og underestimert i timeregnskaper) at utvikling og gjennomføringen av nye (studentaktiverende) undervisningsformer er tidkrevende. Svarene i Underviserundersøkelsen bekrefter at undervisernes tilgjengelige tid til planlegging/utvikling også er en betydningsfull faktor for valg av undervisningsform.

Det er også verdt å trekke frem at tilbakemeldinger/forventninger fra studentene er en viktig faktor for valg av undervisningsformer, noe som tyder på at studenten er innlemmet i kulturen rundt undervisningen. Underviserne tillegger denne faktoren betydelig høyere

betydning for valg av undervisningsformer enn tilbakemeldinger/forventninger fra kollegaer/fagmiljø.

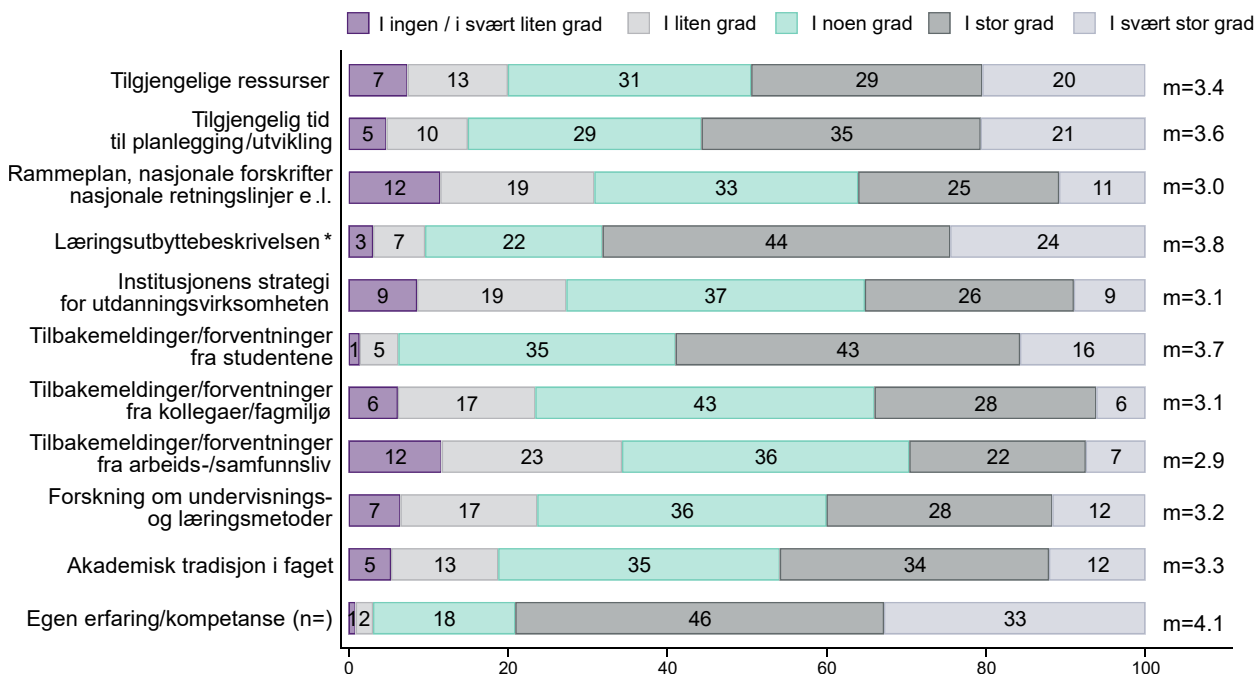
Det som i minst grad er avgjørende for valgene av undervisnings- og arbeidsformer er tilbakemeldinger/forventninger fra arbeids- og samfunnslivet (Figur 3.3). Også faktoren rammeplan/retningslinjer er kun i noen grad avgjørende for valgene, men dette forklares delvis ved at det er mange utdanninger som ikke følger rammeplaner/nasjonale retningslinjer.

Svarene fra underviserne kan tyde på at de faktorene som i størst grad påvirker valgene er de «interne/faglige» (egen erfaring og læringsutbyttebeskrivelsene, studentenes tilbakemeldinger, tilgjengelig tidsressurs for planlegging) og i mindre grad de «eksterne» slik som ytre forventninger/krav fra arbeids- og samfunnslivet og nasjonale retningslinjer. At egen erfaring/kompetanse er den viktigste faktoren ved valg av undervisningsform kan også ha sammenheng med at en relativt stor andel svarer at akademiske tradisjoner i faget har stor betydning for valgene som gjøres.

Forskning om undervisnings- og læringsmetoder er kun en noe over middels grad viktig faktor for valg av undervisnings- og arbeidsformer. Det er en ambisjon i Kvalitetsmeldingen at undervisningen i større grad skal baseres på «forskning om hva som gir kvalitativt god læring» (Meld. St. 16 (2016-17): 102). Resultatene i Underviserundersøkelsen indikerer imidlertid at forskning om undervisning og læringsmetoder ikke er blant de viktigste faktorene for valg av undervisningsformer. Det er likevel ikke sikkert at ambisjonene er at alle undervisere skal være kjent med slik forskning i like stor grad, men at det er tilstrekkelig at noen deler av fagmiljøet er bedre kjent med og bidrar til denne forskningen enn andre. Ordningen med Sentre for fremragende utdanning (SFU) er svært aktuell å trekke frem i denne sammenhengen¹⁷. Forutsetningen for at en skal nå ambisjonene er i så fall en delingskultur i fagmiljøene.

¹⁷ <https://hkdir.no/program-og/sentre-for-fremragende-utdanning>

Figur 3.5: I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Note: *Læringsutbyttebeskrivelsen for emnet eller for studieprogrammet emnet er en del av

Om vi ser på fordelingen av svarene (Figur 3.3), er det slik at faktoren tilbakemeldinger/forventninger fra arbeidsliv og samfunnsliv er mindre avgjørende. Veldig mange undervisere (ca. 35 %) mener at denne faktoren i ingen / i liten grad spiller en rolle for valg av arbeids- og undervisningsformer. Samtidig svarer ca. 30 % av underviserne de to høyeste svaralternativene, så her synes underviserne i noen grad å være delt i to i vurderingen av i hvilken grad denne faktoren avgjør valg om undervisnings- og arbeidsformer.

Ser vi på forskjellene mellom fagområdene, fremkommer det at de er mindre i dette spørsmålsbatteriet enn for de andre batteriene (vedleggstabell 71). Det er også små forskjeller mellom fagområdene når det gjelder hvilke faktorer som avgjør valg av arbeids- og undervisningsformer (vedleggstabell 67). På fagnivå finner vi likevel enkelte større forskjeller og noen likheter i score mellom undervisere fra forskjellige fag. Forskning om undervisnings- og læringsmetoder er helt klart den mest avgjørende faktoren for valg av undervisningsformer for de beslektede fagene: barnehagelærer, fag- og yrkesfaglærer, grunnskolelærer (1–7 og 5–10) og lektor (trinn 8–13). De scorer denne faktoren langt høyere enn øvrige fag. For faktoren tilbakemeldinger/forventninger fra arbeids-/samfunnsliv er det fagene bioingeniør og sivilingeniør som scorer denne faktoren høyt og langt høyere enn fagene som i minst grad vektlegger denne faktoren, nemlig fagene filosofi,

fysikk, kjemi og matematikk og statistikk. For faktorene tilgjengelige ressurser og tilgjengelig tid til planlegging/utvikling er det langt mindre forskjeller mellom underviserne fra de forskjellige fagene i hvilken grad de er avgjørende for valg av undervisningsmetoder.

Hvordan har Koronapandemien påvirket valg av undervisnings- og arbeidsformer?

I spørreskjemaet var det eget fritekstfelt med spørsmål om hvordan koronapandemien har påvirket valget av undervisnings- og arbeidsformer i studieåret 2020/21. Det er svært mange (ca. 3 400 undervisere) som har besvart dette fritekstfeltet. Det i seg selv indikerer at koronapandemien har hatt svært stor påvirkning på valget av undervisnings- og arbeidsformene som har vært benyttet.

Det dominerende svaret er at de mest brukte undervisningsformene er digitalisert, eller som en *respondent* skriver: «Det åpenbare er at den digitale plattformen må styre valg av undervisningsform.» Det påpekes i fritekstsvarene at koronapandemien generelt har begrenset og innsnevret valgmulighetene for bruk av varierte undervisnings- og arbeidsformer.

Forelesninger har i stor grad vært valgt, og det er den digitaliserte formen som dominerer. I noen tilfeller i kombinasjon med analogt tilstedeværende studenter (hybrid forelesning). Det blir påpekt at digitalisering av forelesninger, veiledning og generell tilrettelegging, ferdighetstrening i kohorter, gruppeundervisningen, seminarer osv. har vært ekstremt tid- og ressurskrevende. Noen undervisnings- og arbeidsformer har vært valgt bort i ganske stor grad på grunn av pandemien. Dette gjelder bl.a. lab, praksis, feltarbeid, simulering, annen praktisk øving og gruppearbeid.

Mange påpeker også at valgene av undervisningsformer har påvirket kvaliteten i undervisningen. I stor grad er det en svekking av den studentaktive undervisningen og en generell avpersonifisering av forholdet underviser–student som trekkes frem.

3.2 Utvikling og forbedring av undervisning og studieprogram

Et godt studieprogram skal ha en god indre sammenheng og samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser og undervisnings- og arbeidsformer, og det skal være innrettet slik at studentene kan oppnå det fastsatte læringsutbyttet¹⁸ («constructive alignment»). Det er derfor av interesse å kartlegge hvordan undervisere arbeider både med utvikling av undervisning på emnenivå og utvikling av studieprogrammene som helhet. Vi har i alt to spørsmålsbatterier som omhandler disse temaene. Det første er knyttet til å utvikle undervisningen på emnenivå og det andre til utviklingsarbeidet rundt studieprogrammets helhet.

¹⁸ Kvalitetsområder for studieprogram. NOKUT:

https://www.nokut.no/contentassets/5979c996834c47f4a296269de44436b0/kvalitetsomrader_for_studieprogram.pdf

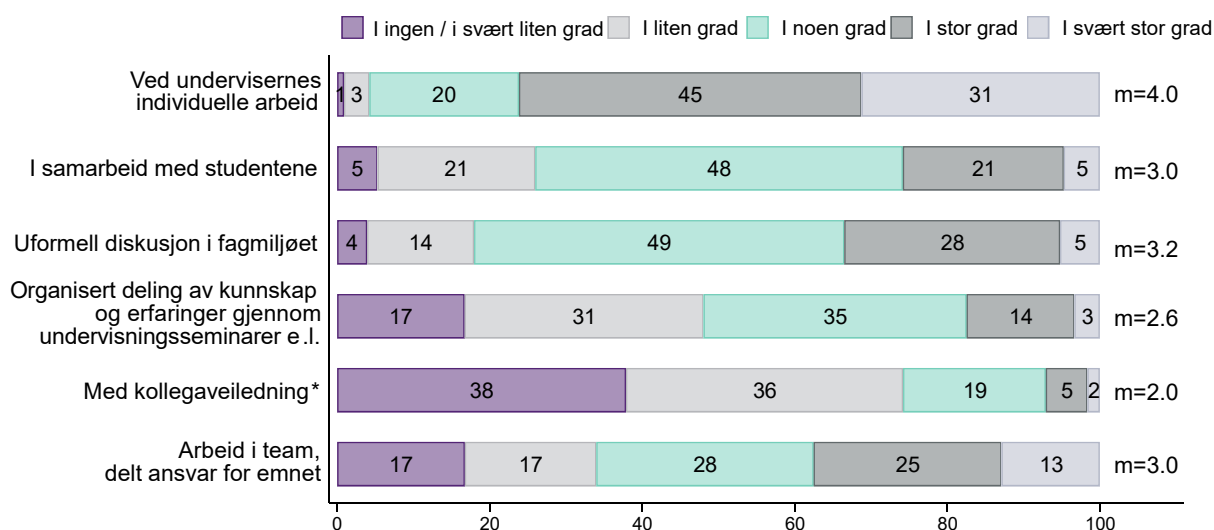
En viktig del av de vitenskapelig ansattes utviklingsarbeid har tradisjonelt bestått i å utvikle undervisningen. Vi har spurt underviserne hvordan denne utviklingen har foregått i praksis i studieåret 2020–21. I Figur 3.6 vises resultatene. Den klart vanligste måten å utvikle undervisningen på er gjennom underviserens eget individuelle arbeid. Så mye som 70 % av underviserne svarer de to høyeste svarkategoriene her (i svært stor grad og i stor grad). I tillegg er det slik rundt en tredel av underviserne mener at utviklingsarbeidet i stor grad foregår gjennom uformelle diskusjoner i fagmiljøet og i teamarbeid med delt ansvar for emnet. Hovedformen for utviklingsarbeid rundt undervisningen synes dermed fortsatt å være forankret i en veksling mellom individuelt og kollektivt arbeid i fagmiljøet, hvor vi kan merke oss at “organisert deling av kunnskap” likevel i noe mindre grad er måten det utføres på. Så mange som ca 75 % av underviserne svarer de to laveste svaralternativene på om arbeidet skjer ved kollegaveiledning.

Det er også verdt å trekke frem studentenes sentrale rolle i dagens forbedringskultur rundt undervisningen. Rundt en fjerdel av underviserne svarer at undervisningen i stor grad utvikles i samarbeid med studentene, mens rundt halvparten inkluderer studentene i noen grad. Resultatene kan tolkes slik at studentene til en viss grad er integrert i dette utviklingsarbeidet, og at underviserne legger vekt på å samarbeide med og å lytte til studentene i forbedringsarbeidet rundt undervisningen.

Om vi krysskobler dette spørsmålsbatteriet mot flere variabler, ser vi små forskjeller. Ser vi for eksempel på hvordan de forskjellige stillingstypene vurderer utviklingsarbeidet rundt undervisningen i emnet, er det interessant å merke seg at ingen stillingstyper skiller seg ut. Selv om det er forskjeller mellom underviserens vurderinger i de forskjellige stillingstypene, gir det seg ikke utslag i *store* forskjeller i vurderingene mellom dem. Heller ikke om emnet underviserne oppgir at de underviser på, er på enten bachelor- eller masteradnivå gir noen spesielle utslag i vurderingene (se vedleggstabeller for «små forskjeller» 72–83).

Ser vi nærmere på forskjeller mellom fagene underviserne representerer (vedleggstabell 84), finner igjen enkelte forskjeller mellom fagene. Unntaket er for det første spørsmålet om hvorvidt underviserne utvikler undervisningen gjennom individuelt arbeid. Her oppgir undervisere fra alle fag at de gjør dette i relativt stor grad. Bortsett fra dette kan vi se at underviserne fra fagene musikk, dans og drama og arkitektur gjennomgående oppgir at de i større grad arbeider med utvikling av undervisningen på emnet enn undervisere fra de øvrige fagene. Vi finner også at underviserne i fagene fysikk, kjemi og filosofi er de som gjennomgående i minst grad arbeider med utvikling av undervisningen på slike måter som vi har spurt dem om.

Figur 3.6: I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Note: *Sit-in, observasjon av kolleger, bruk av mentor etc.

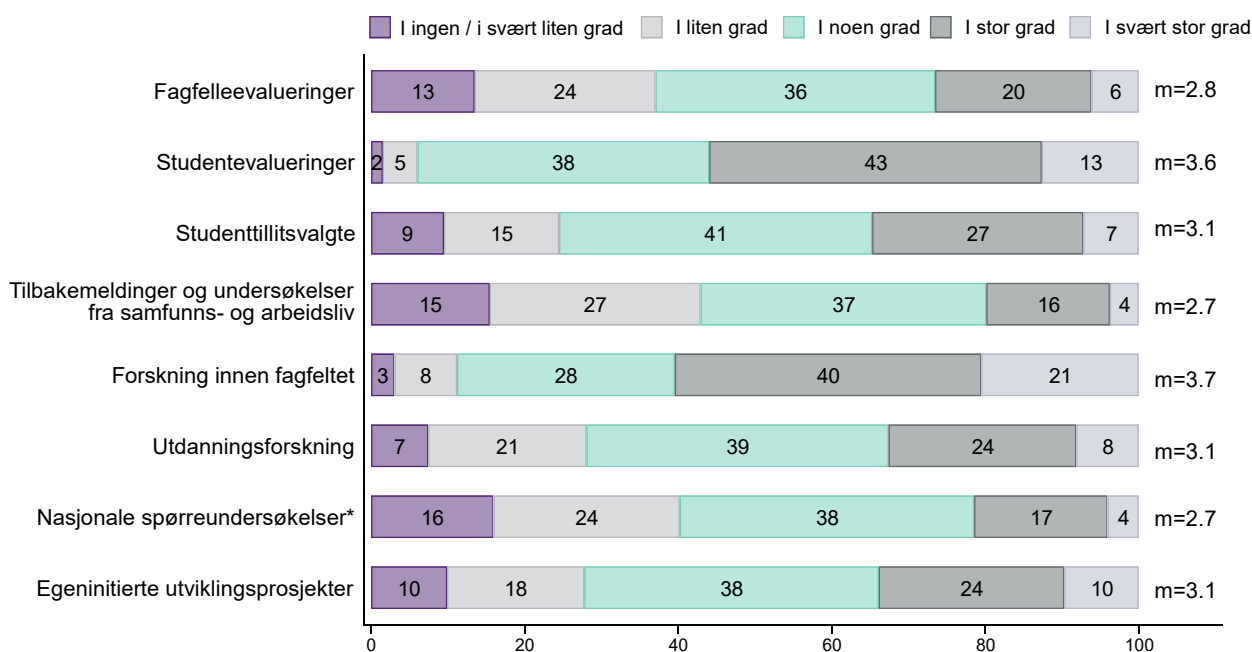
I Underviserundersøkelsen for 2021 har vi for første gang stilt spørsmål om undervisernes kilder for utvikling og design av hele studieprogram. Dette finnes det i dag lite samlet kunnskap om. I Figur 3.7 har vi en oversikt over hvilke kilder underviserne oppgir at de bruker når de skal utvikle *hele* studieprogrammet og ikke bare selve undervisningen i emnene. Det er, sett under ett, forskningen innen eget fagfelt som i størst grad brukes som kilde for å utvikle studieprogrammet. Forskjellene mellom undervisere fra de forskjellige fagene er relativt sett mindre her enn for flere av de andre spørsmålene. I Figur 3.7 kan vi se at 20 % av underviserne svarer «i svært stor grad» (høyeste svaralternativ) på om forskningen innen eget fag er kilde til utvikling av studieprogram. Utdanningsforskning er i mindre grad enn forskning innen eget fagfelt benyttet som kilde til utvikling av hele studieprogram. For bruk av utdanningsforskning som kilde, er det relativt store fagforskjeller, hvor blant andre pedagogikk og lærerutdanning bruker dette i størst grad, mens klassiske disiplin fag i langt mindre grad benytter dette.

Samlet sett indikerer dette at forskning innen eget fagfelt gir sterkest retning for utvikling og design av hele studieprogram, og det bekrefter den sentrale posisjonen selve forskningen innen undervisernes eget fagfelt har for undervisnings- og utdanningsgjerningen.

Underviserne oppgir at studentevalueringer også er en mye benyttet kilde. I Figur 3.7 kan vi se at det er svært få undervisere som oppgir at studentevalueringene *ikke* brukes (kun 2 prosent). Som for utviklingen av undervisningen synes studentene å være en viktig del av kulturen rundt forbedringsarbeidet for hele studieprogram.

Forskning innen eget fagfelt og bruk av studentevalueringer skiller seg fra de øvrige seks kildene ved at de brukes i mye større grad. Det som i minst grad brukes som kilde for utviklingsarbeidet er tilbakemeldinger og undersøkelser fra samfunns- og arbeidsliv samt bruk av nasjonale spørreundersøkelser. Svarene er interessante og indikerer (som for utviklingen av undervisningen) at også utviklingen av hele studieprogram i stort er drevet frem ved hjelp av de «interne kildene», slik som forskningen i fagfeltet og studentevalueringer, i større grad enn av det vi kan kalle «eksterne kilder og ytre faktorer», slik som for eksempel tilbakemeldinger fra samfunns- og arbeidsliv og nasjonale undersøkelser. Samtidig er det stor variasjon mellom underviserne, og om lag 20 % bruker disse eksterne kildene i stor eller svært stor grad. En forklaring til variasjonen kan være at disse kildene i større grad brukes av undervisere som har et utvidet ansvar for studieprogramutvikling, slik som for eksempel studieprogramledere.

Figur 3.7: I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet

*For eksempel Studiebarometeret, Kandidatundersøkelsen e.l.

Temaet om utvikling av studieprogram avsluttes i spørreskjemaet med et fritekstfelt, hvor underviserne kan utdype hva som ligger til grunn for utvikling og design av studieprogram. Hele 478 undervisere har kommentert dette. Hoveddelen av kommentarer går på at de er ukjent med / ikke har deltatt i arbeidet med utviklingen av programmet. Mange av de resterende kommentarene handler om at utviklingen av programmet er styrt av andre ytre faktorer slike som: rammeplaner, nasjonale retningslinjer (som eksempelvis retningslinjer

for helse- og sosialfag (Rethos)) og administrasjonen. Ut fra disse kommentarene er det naturlig å trekke ut to poenger. For det første at arbeidet med utvikling av studieprogram i mange tilfeller antagelig er konsentrert til få personers ansvar og innsats, og for det andre at en del undervisere opplever at det er andre ytre faktorer enn de som de selv kan være med å påvirke som har betydning, noe som gir dem et begrenset handlingsrom for å bidra i utviklingsarbeidet på studieprogramnivå.

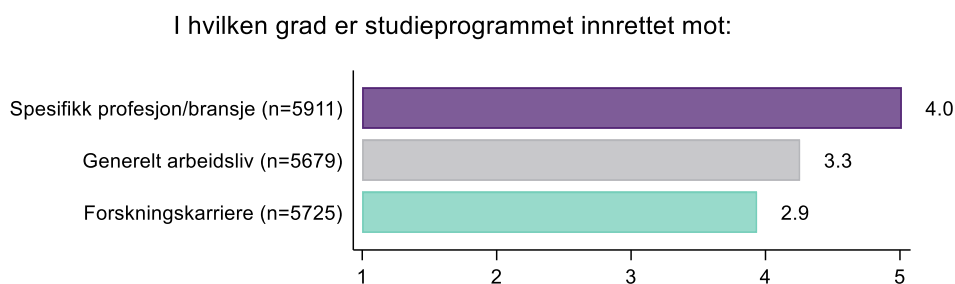
3.3 Studieprogrammernes arbeidslivsrelevans

Det står høyt oppe på den offentlige og politiske agenda å styrke sammenhengen mellom høyere utdanning og arbeidslivet. Kvalitetsmeldingen fra 2017 sier i forordet at «Ett av hovedmålene med denne meldingen er at studentene får en utdanning som er relevant for arbeidslivet. Det er kanskje viktigere enn noen gang.» (Meld. St. 16 (2016-17) Uttrykte forventninger om at utdanning og arbeidsliv må koples tettere sammen, for å styrke norsk næringslivs konkurranseevne og avhjelpe store omstillinger i næringslivet, har vært gjentatt ofte og av flere forskjellige aktører og interessenter. Arbeidslivsrelevansmeldingen (Meld. St. 16 (2021)) peker på at høyere utdanning «har for svak tilknytning til arbeidsmarkedet, og at studentene i for liten grad tilbys praksis.» (Ibid. s. 9) Videre peker den på at «et bredere og mer systematisk samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv er en forutsetning for å styrke utdanningenes arbeidslivsrelevans» (Ibid. s. 5). Samtidig så viser kandidatundersøkelser (f.eks. Nesje m.fl. 2020) over lang tid, og også OECDs landrapport for Norges del fra 2018, at kandidatene fra de fleste utdanningene får relevante jobber (OECD 2018).

Tidligere i denne rapporten har vi sett at underviserne svarer at de i relativt liten grad bruker tilbakemeldinger og undersøkelser fra arbeidslivet i sitt forbedringsarbeid rundt hele studieprogram. Det samme gjelder hvorvidt forventninger og tilbakemeldinger fra arbeids- og samfunnsliv styrer valgene av arbeids- og undervisningsformer. I årets Underviserundersøkelse har vi ytterligere tre spørsmålsbatterier som omhandler undervisernes arbeid med å utvikle arbeidslivsrelevans i studieprogrammene.

I gjennomsnitt oppgir underviserne (Figur 3.8) at studieprogrammet der de underviser, i størst grad er innrettet mot en spesifikk profesjon/bransje. De oppgir i gjennomsnitt at programmet de underviser i, i noe over middels grad er innrettet mot generelt arbeidsliv og i aller minst grad mot en forskningskarriere. Fagområdet medisin og helse oppgir i størst grad at studieprogrammene er innrettet mot en spesifikk profesjon/bransje (fagområdet medisin og helse inneholder store profesjonsutdanninger som sykepleie- og legeutdanning), mens undervisere fra fagområdet matematikk og naturvitenskap i størst grad oppgir at studieprogrammene er innrettet mot en forskningskarriere (se vedleggstabell 131).

Figur 3.8: I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot

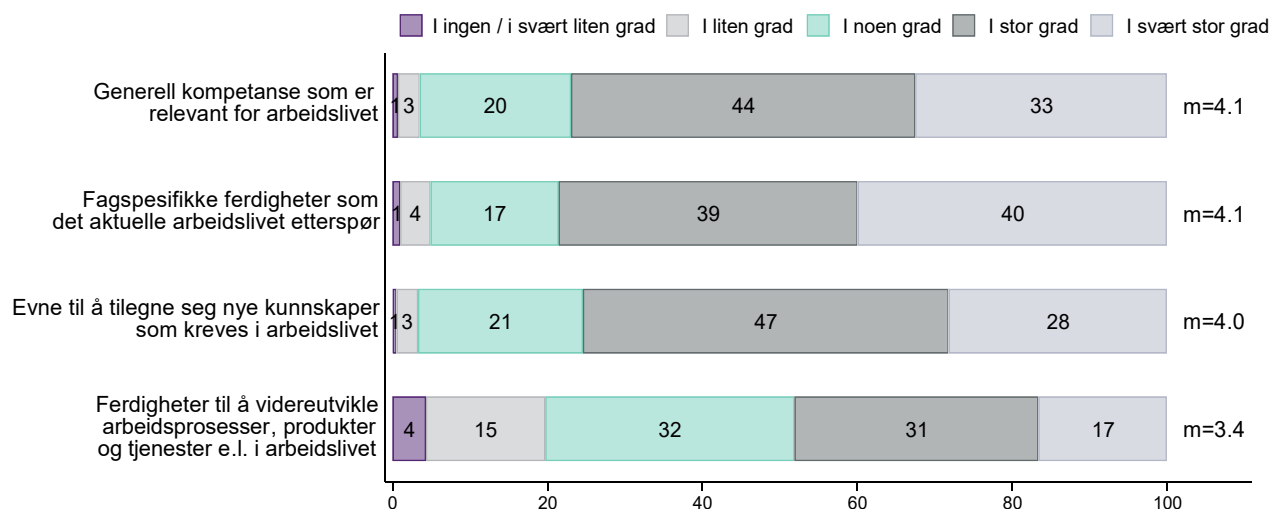
Note: 1 = I ingen/i svært liten grad 2 = I liten grad 3 = I noen grad 4 = I stor grad 5 = I svært stor grad

I Figur 3.9 ser vi svarene på i hvilken grad underviserne prioriterer forskjellige sider ved hvordan studenten skal forberedes på arbeidslivet. Sett under ett prioriteres det i stor grad at studentene utvikler fagspesifikke ferdigheter som er etterspurt i arbeidslivet, generell kompetanse relevant for arbeidslivet og evne til å tilegne seg nye kunnskaper som kreves i arbeidslivet. De prioriteringene vi finner at underviserne gjør her, stemmer godt overens med med funn presentert i en rapport fra NIFU om arbeidslivets forventninger til nyutdannede fra høyere utdanning, som både vektlegger fagspesifikk kunnskap og generiske ferdigheter (Støren m.fl. 2019).

Samlet sett er det relativt høyt prioritert for underviserene at studenten skal ha utviklet ferdigheter, kompetanse og evner gjennom studieprogrammet som setter studenten i stand til å gå ut i arbeidslivet. For alle spørsmålene viser svarfordelingen at det er få undervisere som svarer den laveste svarkategorien og en bemerkelsesverdig høy andel som svarer det høyeste svaralternativet, noe som gjelder for alle fire spørsmålene (Figur 3.9).

Sammenlignet med alle andre spørsmålsbatterier i undersøkelsen er det små og få forskjeller om en ser nærmere på svarene opp mot de aller fleste bakgrunnsvariablene i undersøkelsen (se vedleggstabeller 132–144). Det gjelder undervisernes svar sett i forhold til forskjellige stillingstyper, om de underviser på bachelor- eller mastergrad, hvorvidt det er få eller mange studenter i emnet eller hvilken institusjonstype de er ansatt ved. På fagnivå finner vi derimot store forskjeller (se vedleggstabell 144). Undervisere i disiplin fag som biologi, filosofi, historie og sosiologi oppgir i langt mindre grad å prioritere at studentene utvikler fagspesifikke ferdigheter som det aktuelle arbeidslivet etterspør, enn undervisere fra (utvalgte profesjons-) fag som odontologi, farmasi, ergo- og fysioterapi, bioingeniør og fag- og yrkesfaglærerutdanning.

Figur 3.9: I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

I Figur 3.10 viser vi resultatene fra det neste spørsmålsbatteriet, som også har søkelys på i hvilken grad underviserne forbereder *studentene* underveis i studieprogrammet på møtet med arbeidslivet. Spørsmålene i dette batteriet handler *ikke* direkte om undervisernes overordnede prioriteringer, slik det foregående gjorde, men om hva de gjør for å sette studenten i stand til å møte arbeidslivet.

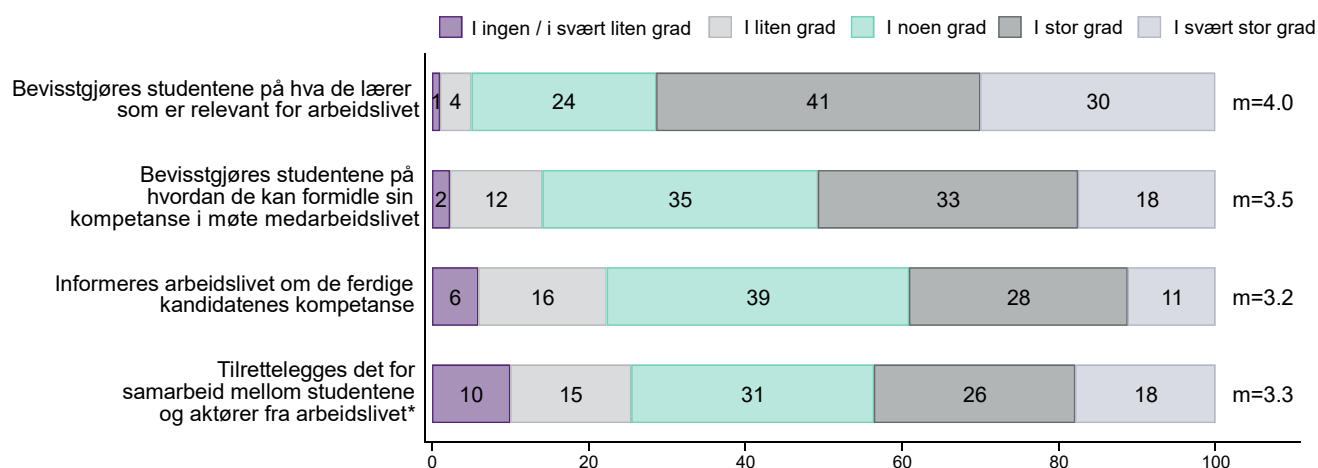
Sett under ett oppgir underviserne (blant de fire spørsmålene) at de i størst grad bevisstgjør studentene på hva de lærer som er relevant for arbeidslivet. Dette synes å være generelt viktig for flertallet av underviserne. Noe mindre prioritet legges på å bevisstgjøre studentene på hvordan de kan formidle sin kompetanse i møtet med arbeidslivet. I minst grad legges det vekt på å informere arbeidslivet om de ferdige kandidatens kompetanse og tilrettelegging for samarbeid mellom studenter og aktører fra arbeidslivet, selv om en betydelig andel undervisere også tillegger dette stor vekt. Som ellers i undersøkelsen oppgir altså underviserne lavere svaralternativer jo nærmere man kommer en «ekstern» vinkling på temaet arbeidslivsrelevans. Det som angår det å bevisstgjøre studenten, og kan regnes som en «intern» vinkling på hva hun/han har av viktige egenskaper før møtet med arbeidslivet, gjøres i større grad enn det som angår konkret samarbeid / direkte informasjon mot / direkte kontakt med en «ytre/ekstern» arbeidsgiver.

For spørsmålene i Figur 3.10 er undervisernes svar noe forskjellig avhengig av fagområdet de tilhører og mellom stillingstyper. For fagene handel og markedsføring, økonomisk og administrative fag, odontologi, medisin med flere, arbeider underviserne i større grad enn undervisere fra andre fag med å bevisstgjøre studenten på hva de lærer som er relevant for arbeidslivet. For de andre tre spørsmålene er det en del store fagforskjeller. Ytterpunktene er representert av underviserne fra faget filofofi, som i gjennomsnitt svarer lavest, og

undervisere i handel- og markedsføringsfag som i gjennomsnitt svarer høyest på alle spørsmålene (se vedleggstabell 157).

Det kan også trekkes frem at ansatte i forskerstillingen for alle fire spørsmålene i mindre grad bevisstgjør studentene på de aktuelle temaene og i mindre grad tilrettelegger for et samarbeid mellom student og arbeidsliv. Ansatte i stillingskategorien høgskolelærer er de som gjennomgående i størst grad oppgir at de bevisstgjør studenten og tilrettelegger for samarbeid (vedleggstabell 154).

Figur 3.10: På studieprogrammet, i hvilken grad ...

*Skrive semesteroppgave, prosjekter, utplassering i bedrift etc.

Det siste spørsmålsbatteriet om studieprogrammets arbeidslivsrelevans inneholder fire spørsmål (Figur 3.11), og her er svaralternativene ja/nei. Underviserne blir spurt om bruk av fire forskjellige virkemidler for å styrke studieprogrammets tilknytning til arbeidslivet. Det er tre spørsmål som har høy andel ja-svar. Høyest andel ja-svar oppnår spørsmålet om bruk av gjesteforelesere/ll'er-stillinger fra arbeidslivet med ca. 80 % av underviserne som svarer ja på dette spørsmålet. 75 % av underviserne svarer at de benytter seg av møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet. 64 % svarer ja på at de involverer representanter fra arbeidslivet i utviklingen av studieprogrammet. Klart lavest andel ja-svar oppnår spørsmålet om bruk av hospitering for undervisere i arbeidslivet, der 30 % av underviserne oppgir at dette brukes på studieprogrammet de underviser i.

Det er ellers verdt å merke seg at «vet-ikke»-andelen av svarene fra underviserne er svært høy på særlig to av disse spørsmålene, men gjennomgående høy for alle fire spørsmålene, noe som indikerer at en andel av underviserne ikke har kjennskap til eller befatning med disse sidene ved studieprogrammet.

For alle fire spørsmålene viser det seg at undervisere fra private høyskoler har betraktelig høyere andel ja-svar enn de øvrige institusjonstypene. Særlig blir forskjellene store om vi

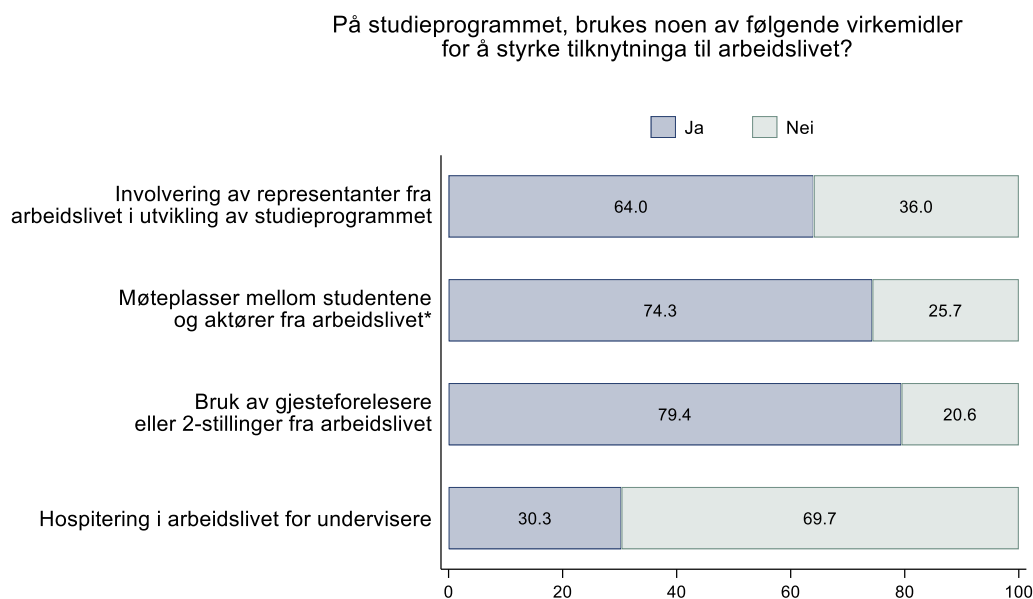
sammenligner med universitetene, som har lavets andel ja-svar på alle spørsmålene (se vedleggstabeller 158–161).

Det er også til dels betydelige forskjeller i svarene mellom stillingstyper på alle fire spørsmålene. De tre stillingskategoriene forsker, postdoktor og stipendiat svarer gjennomgående at de i mindre grad bruker disse virkemidlene for å styrke studieprogrammets tilknytning til arbeidslivet (se vedleggstabeller 194–197).

Svarene på bruken av virkemidler viser også forskjeller mellom fagområdene. Fagområdet teknologi har høyest andel ja-svar på alle spørsmålene med unntak av spørsmålet om hospitering for undervisere i arbeidslivet. På dette spørsmålet er det fagområdet medisin og helsefag som har høyest andel ja-svar.

På det spørsmålet som i gjennomsnitt har flest ja-svar, om bruk av gjesteforelesere og II'er stillinger fra arbeidslivet, er det fagområdene medisin og helsefag og fiskerifag og veterinærmedisin som har høyest andel med Ja-svar.

Figur 3.11: På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? (JA/NEI)

Note: *For eksempel karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc

3.4 Undervisernes utdanningsfaglige kompetanse og kompetanseutvikling

Under overskriften «egen kompetanse og kompetanseutvikling» i spørreskjemaet finner vi tre spørsmålsbatterier som alle på forskjellig vis berører temaet om underviserens utdanningsfaglige kompetanse. Utdanningsfaglig kompetanse er et krav i NOKUTs studietilsynsforskrift i forbindelse med krav om kompetanse i fagmiljøet som skal undervise på et akkreditert studieprogram¹⁹. Kravet om slik utdanningsfaglig kompetanse finnes også i § 1.4(3) i Kunnskapsdepartementets Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger²⁰.

3.4.1 Undervisernes formelle pedagogiske kvalifikasjoner

Underviserne blir først spurt om hvilke(n) formell(e) pedagogiske kvalifikasjon(er) de har (figur 3.12). Det var mulig å krysse av for flere alternativer, og det var også mulig å svare at de ikke hadde noen formell pedagogisk kompetanse.

Over halvparten (ca. 55 %) av underviserne har krysset av for at de har gjennomført kurs i Universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse. Dette er den klart vanligste pedagogiske kvalifikasjonen for underviserne. Ca. 23 % av underviserne har krysset av for at de har gjennomført Praktisk-pedagogisk utdanning og ca. 16 % oppgir at de har annen pedagogisk utdanning. I tillegg oppgir en andel på hele 8 % av underviserne at de (også) er meritterte undervisere.

Et interessant funn er at ca 16 % av underviserne, sett under ett, i årets Underviserundersøkelse oppgir at de *ikke har noen form* for formell pedagogisk kvalifikasjon (Figur 3.12). I Underviserundersøkelsen fra 2017 var det 27 % som oppga at de ikke hadde noen form for formell pedagogisk kvalifikasjon (Lid m.fl. 2018).

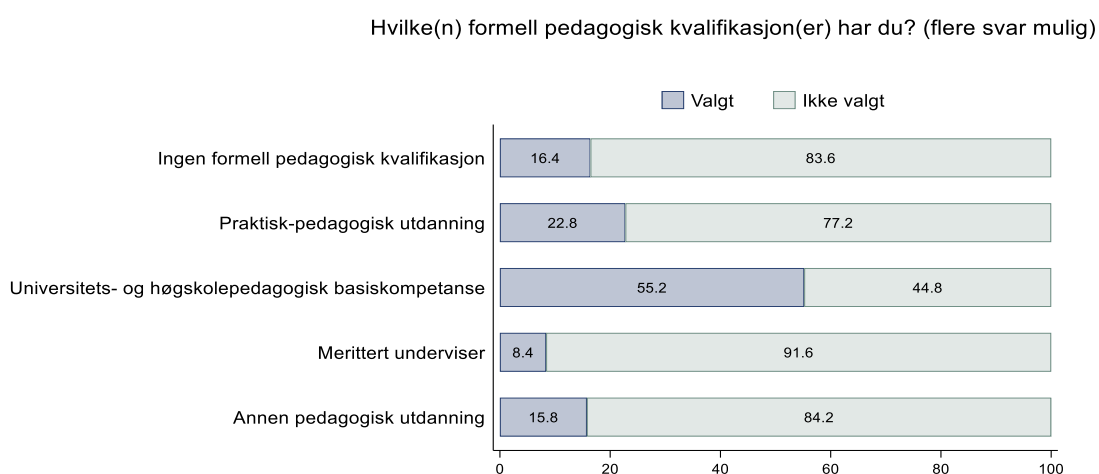
Mellom de forskjellige stillingstypene er det svært store forskjeller i årets undersøkelse, blant de som ikke har noen formell pedagogisk kvalifikasjon (og det var det også i 2017). Ca. 10 % av underviserne i professor-, dosent- og førsteamanuensisstillinger oppgir at de ikke har noen formell pedagogisk kvalifikasjon. For tre stillinger er det langt høyere andel som oppgir at de ikke har noe formell pedagogisk kvalifikasjon: Forsker (38 %), postdoktor (35 %) og stipendiat (54 %) (se vedleggstabell 232).

¹⁹ Se NOKUTs studietilsynsforskrift §2-3 (2), og tilhørende kommentarer til §2-3 (2) her i NOKUTs veileder: https://www.nokut.no/siteassets/akkreditering-hu/sokerveiledning_akkreditering_studietilbud_230519.pdf

²⁰ Kravet i §1.4(3) for ansettelse som førsteamanuensis er: «Gjennomført eget program (minimum 200 timer)/relevante kurs og egen praktiske undervisning, og opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning (grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå)». Det kommer tilleggskrav til dette i §1-2(3) for stillingen professor.

Populasjonen av undervisere i Underviserundersøkelsen fra 2021 har 2,3 % lavere andel stipendiater og postdoktor enn i populasjonen for Underviserundersøkelsen 2017 (Lid m.fl. 2018: 4), og den har tilsvarende noe høyere andel av de andre stillingstypene (særlig førstestillinger). Dette bidrar til deler av denne gjennomsnittlige endringen fordi undviserne i disse midlertidige stillingene i (i Underviserundersøkelsen 2021) større grad oppgir at de *ikke har* formell pedagogisk kvalifikasjon. Det forklarer imidlertid bare en liten del av endringen, noe som indikerer at det i løpet av de siste fire årene har skjedd en betydelig utvikling i retning av at flere undervisere i høyere utdanning har en eller annen form for formell pedagogisk kvalifikasjon.

Figur 3.12: Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du? (flervalg)

Som det fremgår av Tabell 3.1 er det store forskjeller mellom fagområdene, hvorvidt undviserne har eller ikke har noen formell pedagogisk kvalifikasjon. Størst andel av undviserne som ikke har noe formell pedagogisk kvalifikasjon, finner vi for fagområdet matematikk og naturvitenskap og fagområdet teknologi med henholdsvis 24 % og 19 % andel av undviserne helt uten formell pedagogisk kvalifikasjon. Lavest andel uten formell pedagogisk kvalifikasjon finner vi på den andre siden for fagområdet humaniora og kunstfag med rett i underkant av 10 %. Deler av, men ikke alle, disse fagområdeforskjellene kan forklares ved at noen av fagområdene har større innslag av stillingene som oppgir at *de ikke har formell pedagogiske* kvalifikasjoner forsker, postdoktor og stipendiat. Noen av de naturvitenskapelige fagene har en stor andel av disse stillingene, men også fag som hører under medisin- og helsefag. I tillegg har enkelte samfunnsvitenskapelige fag også relativt stort innslag av disse stillingene.

Tabell 3.1: Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du? Ingen formell pedagogisk kvalifikasjon

	Ingen formell ped.komp		Totalt antall undervisere	
	N	%	N	%
Humaniora og kunstfag	103	9.7	1062	100.0
Samfvit., inkl. juridiske og ped. Fag	284	15.2	1874	100.0
Matematikk og naturvitenskap	168	24.8	678	100.0
Teknologi	109	19.4	563	100.0
Medisin og helsefag	155	14.0	1104	100.0
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	12	12.1	99	100.0
Annet, vennligst spesifiser	39	13.3	293	100.0
Total	870	15.3	5673	100.0

Er det forskjeller i undervisningspraxis mellom de som *ikke* har «formell pedagogisk kvalifikasjon» og de som oppgir at de *har* en eller flere formell(e) pedagogisk(e) kvalifikasjon(er)?

Vi har sammenlignet svarene fra underviserne i alle spørsmålsbatteriene for disse to gruppene (se kap 6.5 i denne rapporten og vedleggstabellene 239–254), og sett under ett er det *ikke* store forskjeller mellom de to gruppene selv om svarene ikke er identiske. Det overordnede bildet er at de to gruppene av undervisere arbeider på samme måte med undervisning, forbedrings- og utviklingsarbeid og utdanningens kobling til arbeidslivet.

Her trekker vi fram de relativt få forskjellene vi finner mellom de to gruppene.

For det første finner vi at undervisere som har formell pedagogisk kvalifikasjon, for flere av spørsmålene om FoU-basert undervisning, oppgir at de i mindre grad utøver en FoU-basert undervisning i emnet de underviser i enn undervisere uten formell pedagogisk kvalifikasjon (vedleggstabell 247). Det er særlig stor forskjell for spørsmålet om i hvilken grad det benyttes undervisningsmetoder i emnet som er forankret i forskning om studentenes læring. Her er forskjellen betydelig, der undervisere med formelle pedagogiske kvalifikasjoner i gjennomsnitt svarer 3,4 mot 2,9 blant gruppen uten formell pedagogisk kvalifikasjon.

Stipendiater, postdoktorer og forskere skiller seg ikke ut med å angi lavere svarkategorier på spørsmålene om FoU-basert undervisning enn førsteamanuenser og professorer, og forskjellene mellom de to gruppene kan derfor ikke forklares med overrepresentasjon av stipendiater, forskere eller postdoktorer blant de som ikke har formelle pedagogiske kvalifikasjoner.

For det andre kan vi observere at det er en tendens til at undervisere uten formelle pedagogiske kvalifikasjoner i mindre grad er involvert i veiledning av, og tilbakemeldinger

til, studenter og i praksisundervisning (Se vedleggstabell 242). Det er også slik at undervisere uten formell pedagogisk kvalifikasjon i mindre grad bruker/er kjent med forskning om studentens læring (utdanningsforskning) (vedleggstabell 244).

Det kan også være verdt å merke seg at underviserne uten formell pedagogisk kvalifikasjon i større grad enn de med formell pedagogisk kvalifikasjon uttrykker at de har behov for å utvikle egen kompetanse når det gjelder alle sider ved den utdanningsfaglige kompetansen, blant annet fagdidaktikk, varierte undervisningsmetoder og studentaktive læringsformer (mer om dette i kapittel 3.4.2 nedenfor).

3.4.2 Kompetanseutvikling for underviserne – behovene

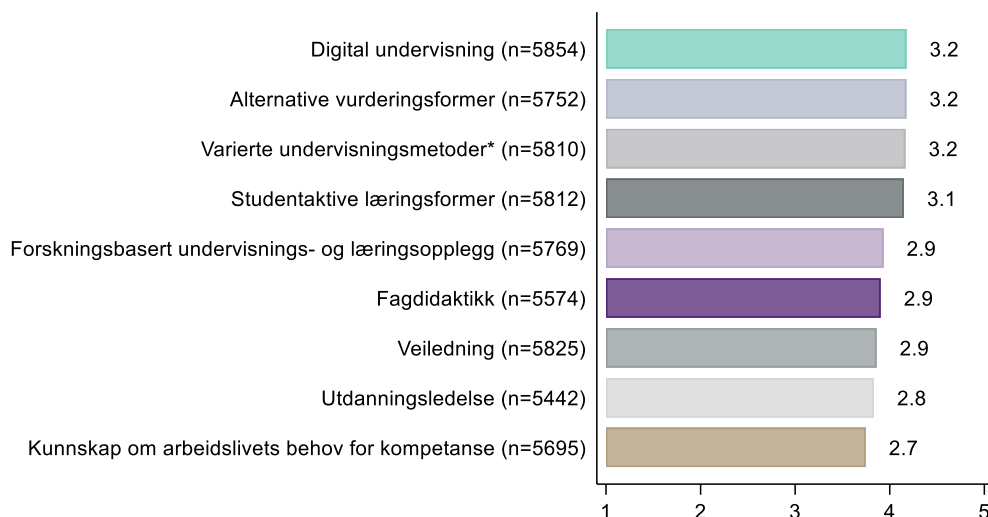
På det andre batteriet med spørsmål omkring underviserens kompetanse, svarer underviserne på i hvilken grad de har behov for å videreutvikle egen kompetanse. Dette gjelder for i alt ni konkrete og forskjellige aspekter ved den utdanningsfaglige kompetansen (Figur 3.13). Disse er digital undervisning, alternative vurderingsformer, varierte undervisningsformer, studentaktive læringsformer, forskningsbaserte undervisnings- og læringsopplegg, fagdidaktikk, veiledning, utdanningsledelse og kunnskap om arbeidslivets behov for kompetanse.

Sett under ett fordeler gjennomsnittscoren for de ni forskjellige aspektene seg tett rundt en middelvei på 3 (i noen grad). Høyest score, og dermed størst behov for videreutvikling av egen kompetanse, er det innenfor digital undervisning, alternative vurderingsformer og varierte undervisningsmetoder (verdi 3,2). Underviserne mener at de i minst grad har behov for å øke kompetansen om «kunnskap om arbeidslivets behov for kompetanse» (verdi 2,7) og utdanningsledelse (2,8). Når vi ser på svarfordelingen (figur 3.14), er den rimelig normalfordelt for alle spørsmålene, men relativt små andeler som svarer de laveste og høyeste svaralternativene.

De største behovene for å videreutvikle egen kompetanse synes å ha en «nærhetsdimensjon», da undervisningsnære aspekter synes å være prioritert. I motsatt ende synes de aspektene som prioriteres minst (utdanningsledelse og kunnskap om arbeidslivsbehov for kompetanse) å stå fjernere fra den konkrete undervisningen.

Figur 3.13: I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

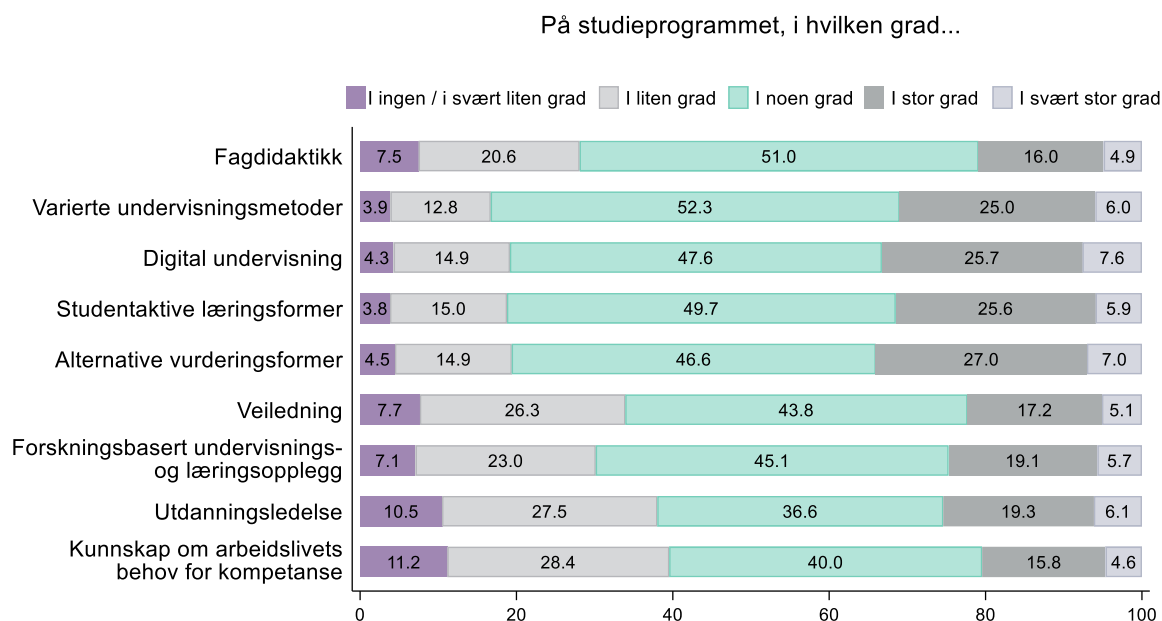

Note: 1 = I ingen/i svært liten grad 2 = I liten grad 3 = I noen grad 4 = I stor grad 5 = I svært stor grad)

Vitenskapelig ansatte kvinner uttrykker gjennomgående et noe større behov for å videreutvikle egen kompetanse for samtlige ni aspekter (vedleggstabell 206) enn vitenskapelig ansatte menn.

Det er relativt store forskjeller mellom stillingstyper. Undervisere i stipendiat-, postdoktor- og forskerstillinger (se vedleggstabell 214) uttrykker størst behov for å utvikle egen kompetanse. Det gjelder for samtlige ni aspekter, men i særlig stor grad behovet for videreutvikling av kompetanse når det gjelder veiledning, forskningsbasert undervisnings- og læringsopplegg og utdanningsledelse. Forskjellene er relativt store, og undervisere i disse tre stillingstypene oppgir i høyere grad et behov for kompetanseutvikling enn professorer og dosenter (vedleggstabell 214) for flere av aspektene.

Figur 3.14 Behov for å videreutvikle egen kompetanse, svarfordeling

*Skrive semesteroppgave, prosjekter, utplassering i bedrift etc.

Mellom undervisere innen de syv fagområdene er det få forskjeller mellom de uttrykte behovene for å videreutvikle egen kompetanse (vedleggstabell 213). Dette gjelder for syv av de ni aspektene av den utdanningsfaglige kompetansen. For digital undervisning og alternative vurderingsformer har fagområdet medisin og helsefag en noe høyere score enn de øvrige aspektene. Det er imidlertid verdt å merke seg at undervisere i fagområdet medisin og helsefag (fagene medisin og sykepleie) jevnt over uttrykker et noe større ønske om utdanningsfaglig kompetanseutvikling enn undervisere i andre fagområder. Det er undervisere i fagene filosofi samt musikk, dans og drama som i minst grad har oppgitt at de har behov for videreutvikling av egen utdanningsfaglig kompetanse.

3.4.3 Kompetanseutvikling for underviserne – hvilke ressurser er tilgjengelige?

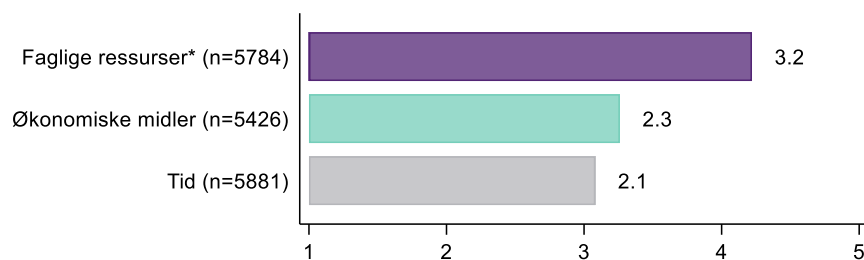
I det tredje spørsmålsbatteriet under dette teamet har underviserne svart på spørsmål om mulighetene de mener de har for pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, og i hvilken grad de har tilgang på ressursene til å få gjennomført dette. Tilgangen på faglige ressurser har klart høyest tilslutning med gjennomsnittlig svarverdien på 3,2. De to andre ressursene, økonomiske midler og tid, blir av underviserne vurdert til å være i klart mindre grad tilgjengelige. Vi vet fra blant annet tidligere studier NOKUT har gjort, at tidsressursen er under press blant underviserne (Amundsen & Øygarden 2019). Svarene kan tyde på at både tidsressursen og økonomi kan være en barriere for å videreutvikle den utdanningsfaglige

kompetansen ytterligere. Av svarfordelingen (fig 3.16) ser vi at ca. 25 % av underviserne oppgir svarverdien «i ingen / i svært liten grad» på hvorvidt de har tilstrekkelig tilgang på tid og økonomiske midler.

Det er kun marginale forskjeller mellom de syv fagområdene på dette spørsmålet (vedleggstabell 226). Det gjelder også for stillingstyper, med noen unntak (vedleggstabell 227). Høgskolelærere oppgir at de i mye mindre grad enn andre stillingstyper har tilgang på tidsressurser og økonomiske midler for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen. Dosenter oppgir på den andre siden at det i større grad er tilstrekkelig tilgang på både tids- og økonomiske ressurser enn for de øvrige underviserne.

Figur 3.15: Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

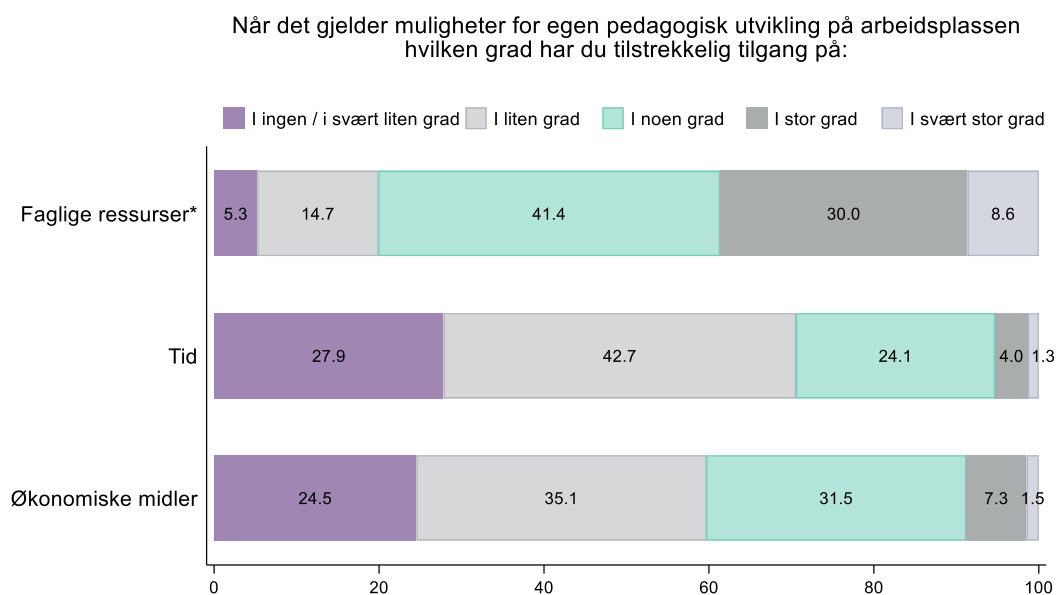
Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Note: 1 = I ingen/i svært liten grad 2 = I liten grad 3 = I noen grad 4 = I stor grad 5 = I svært stor grad.

*Kurs, seminar, veiledning fra kolleger, etc.

Figur 3.16: Tilgang på ressurser til egen pedagogisk utvikling, svarfordelingen

Note: *For eksempel kurs, seminar, veiledning fra kolleger, etc.

4 Konklusjoner og avsluttende refleksjoner

Det er fire år siden forrige gang NOKUT gjennomførte en stor nasjonal spørreundersøkelse til alle underviserne. Innretningen på spørreundersøkelsen er siden forrige gang kraftig endret på bakgrunn av innspill fra sektoren og referansegruppa. Målet med årets undersøkelse har vært å i større grad å kartlegge hvordan underviserne arbeider med gjennomføring og utvikling av utdanningene, hvilke ressurser de bruker og har behov for samt hvilke valg og prioriteringer de gjør i dette arbeidet, fordi dette er informasjon fagmiljøene i større grad kan bruke i sitt kvalitetsarbeid. Dette er også svært relevant informasjon for NOKUT, Kunnskapsdepartementet og andre interessenter. Det er relativt få spørsmål som er sammenlignbare med undersøkelsen fra 2017. Resultatene fra 2021 gjenspeiler også underviserens arbeid i et studieår sterkt preget av pandemien.

Hvilke konklusjoner kan vi trekke fra årets undersøkelse, og hvilke refleksjoner kan vi gjøre oss? Vi finner at det særlig er svar på spørsmål om gjennomføring av undervisningen som er påvirket av pandemisituasjonen. Det gjelder spesielt valg og bruk av undervisnings- og læringsformer, der vi ser at omlegging til digital undervisning har ført til at for eksempel forelesningen har blitt brukt i større grad, mens for eksempel lab, praksis, feltarbeid, simulering, annen praktisk øving og gruppearbeid har blitt brukt i mindre grad. Det er grunn til å tro at spørsmål knyttet til de andre temaene, slik som utviklingsarbeid knyttet til hele studieprogrammer, innretning mot FoU-basert utdanning og arbeidslivsrelevans samt

undervisernes utdanningsfaglige kompetanse og kompetanseutvikling i mindre grad er påvirket av pandemisituasjonen.

Undervisning og veiledning er høyt prioritert

Undersøkelsen viser at arbeidet med undervisning og veiledning har vært høyt prioritert, både ved universiteter og høyskoler og av underviserne. Tidsbruksundersøkelsen (Wendt med flere, 2021) viser at underviserne i studieåret 2020/21 i gjennomsnitt har brukt 52 % av arbeidstiden til undervisning og veiledning. Tidsbruken til undervisning og veiledning har gått opp 2–3 % siden 2017. Dette er kanskje lavere enn forventet gitt pandemisituasjonen. Den høye tidsbruken til undervisning og veiledning virker også å være en trend over lengre tid. En NOKUT-rapport fra 2019 indikerer at underviserne, i møte med større og endrede studentpopulasjoner, opplever et tydelig tidspress, men at dette i mindre grad går ut over innsatsen til undervisning enn andre oppgaver som FoU (Amundsen & Øygarden 2019). Samtidig finner denne rapporten at underviserne har mindre tid enn de skulle ønske til utviklingsarbeid rundt undervisning og til individuell veiledning av studenter. I årets Underviserundersøkelse finner vi at mye av innsatsen til utvikling av undervisningen er knyttet til digital omlegging på grunn av pandemien.

Undervisernes utdanningsfaglige kompetanse er i endring

På dette punktet kan vi sammenligne årets resultater med resultatene fra 2017. Konklusjonen vi kan trekke er at stadig flere undervisere har en eller annen form for formell pedagogisk kvalifikasjon, i hovedsak universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse eller praktisk-pedagogisk utdanning. Ca. 90 % av underviserne i stillingene professor, dosent og førsteamanuensis oppgir at de har en formell pedagogisk kvalifikasjon. Hele 8 % av underviserne oppgir at de er meritterte undervisere. I Kvalitetsmeldingen ble det uttrykt en klar forventning om at lærestedene skulle sette i gang med en slik ordning²¹. Det relativt høye antallet meritterte undervisere indikerer at ordningen med å utvikle meritterte undervisere synes å være svært godt i gang.

Sett under ett er andelen undervisere som oppgir at de ikke har noen formell pedagogisk kvalifikasjon, gått ned fra 27 % i 2017 til 16 % i årets undersøkelse. Det er flest undervisere i stillingene stipendiat, forsker og postdoktor som oppgir å ikke ha noen formell pedagogisk kvalifikasjon. Blant disse oppgir litt under halvparten av stipendiatene at de har formell pedagogisk kvalifikasjon, mens den tilsvarende andelen for postdoktorer er 65 %.

Et interessant funn fra undersøkelsen er at undervisere med formell pedagogisk kvalifikasjon oppgir å i noe større grad å gjennomføre FoU-basert undervisning enn undervisere uten formell pedagogisk kvalifikasjon. Videre er det betydelig forskjell når det

²¹ «Alle universiteter og høyskoler skal, alene eller sammen med andre, etablere institusjons- eller fakultetstilpassede meritteringssystemer i løpet av to år. Ordningene bør gjelde for ansatte både i dosent- og professorløpet (Meld. St. 16 [2016-2017], s. 78).»

gjelder i hvilken grad det benyttes undervisningsmetoder som er forankret i forskning om studentenes læring, der undervisere med formell pedagogisk kvalifikasjon bruker dette i klart større grad enn undervisere uten slik kvalifikasjon. Dette er spesielt interessant sett i lys av at vi også finner at en stor andel av underviserne svarer at de har behov for videreutvikling av egen utdanningsfaglig kompetanse, noe som inkluderer behov for økt kompetanse både om ulike undervisnings- og vurderingsformer og forskningsbasert undervisningsopplegg. Det synes derfor som om tiltak for å gjøre det mulig for underviserne å videreutvikle denne typen kompetanse har verdi for kvalitetsarbeidet knyttet til både undervisning og utvikling av studieprogrammer ved institusjonene.

Stipendiater er den gruppen av undervisere der lavest andel har formell pedagogisk kvalifikasjon. Snaut halvparten av stipendiatene oppgir at de har en slik kvalifikasjon, noe som kanskje er et overraskende høyt tall siden mange stipendiater er i sin første akademiske stilling, som vanligvis ikke krever eller legger opp til dette. Samtidig er stipendiatene, samt postdoktorer og forskere, den gruppen av undervisere som uttrykker klart størst behov for utvikling av egen utdanningsfaglig kompetanse i undersøkelsen. Ph.d.-utdanningen er den viktigste rekrutteringskanalen til kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger i akademia, og det kan derfor være grunn til å se på hvordan det kan legges bedre til rette for at stipendiater utvikler slik kompetanse som del av ph.d.-løpet. I NOKUTs høringsinnspill til ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning, har NOKUT argumentert for at alle stipendiater bør få mulighet til å opparbeide seg undervisningserfaring og kunne få tilstrekkelig utdanningsfaglig opplæring i løpet av stipendiatperioden.²²

FoU-basert undervisning står fortsatt sterkt

Det offentlige ordsiftet rundt kvalitet i høyere utdanning har de siste årene vært sterkt preget av diskusjoner om utvikling av arbeidslivsrelevans, og temaet FoU-basert undervisning har kanskje vært noe mindre fremtredende. Hvordan er status i dag? Basert på undersøkelsen kan vi konkludere med at FoU-basert undervisning overordnet sett står sterkt. Dette er særlig knyttet til at det faglige innholdet i undervisningen blir regelmessig oppdatert slik at det reflekterer ny FoU, og ved at studentene får opplæring og trening i å anvende vitenskapelig metode. Imidlertid finner vi at studentene i relativt sett mindre grad blir inkludert i forskning eller forskningslignende læringsprosesser. Her er det betydelig variasjon mellom underviserne, blant annet ved at dette skjer i mindre grad på bachelor- enn mastergradsnivå, og det er en klar negativ sammenheng med størrelsen på studentgruppene. Underviserne formidler at koronapandemien har påvirket mulighetene for, og gjennomføringen av FoU-basert undervisning negativt, og dette gjelder særlig inkludering av studenter i forskning og forskningslignende læringsprosesser. Samtidig

²² NOKUTs høringsinnspill til ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-for-neste-langtidsplan-for-forskning-og-hoyere-utdanning/id2847923/>

framgår det at dette er ressurskrevende, noe som er en utfordring som ikke er spesielt knyttet til studieåret 2020–21.

Undervisernes kunnskapsgrunnlag for utviklings- og forbedringsarbeidet

Årets spørreundersøkelse har gjennom forskjellige innfallsvinkler innhentet data om undervisernes kunnskapsgrunnlag for valg av undervisningsformer og utviklings- og forbedringsarbeid knyttet til utdanningene. Hvilke konklusjoner kan vi trekke? Overordnet kan vi si at det er det «nære kunnskapsgrunnlaget» (egen forskning og tilbakemeldinger fra studentene) som står i sentrum i motsetning til «eksternt kunnskapsgrunnlag», slik som innspill fra samfunns- og arbeidsliv og nasjonale undersøkelser, rammeplaner, nasjonale forskrifter og retningslinjer ol. Det er imidlertid stor variasjon mellom underviserne, der en del bruker dette i stor grad, og det er naturlig å anta at dette i første rekke gjelder undervisere med et særlig ansvar for utviklingsarbeidet, slik som emne og studieprogramledere. Læringsutbyttebeskrivelser synes imidlertid å være en faktor som er styrende for undervisningen blant svært mange undervisere.

Samlet sett framstår *forskning innen eget fagfelt* som den viktigste kilden til utvikling av utdanningene, noe som er naturlig å se i sammenheng med det sterke fokuset på FoU-basert utdanning diskutert over. Andre forskningsbaserte kilder, som utdanningsforskning og fagfellevurderinger av utdanningene, brukes i langt mindre grad som grunnlag for utvikling. Kvalitetsmeldingen uttrykker forventninger om at utdanningene i større grad også bør bygge på forskning om studentenes læring. Dette er et tema som har fått mer oppmerksomhet de siste årene, blant annet gjennom ordningen med Sentre for fremragende utdanning²³. Det er nylig også utviklet et rammeverk for gjennomføring av nasjonale evalueringer, der mer systematisk evaluering av høyere utdanning inngår²⁴. Det er derfor ting som tyder på at det er i ferd med å skje en gradvis utvikling på disse områdene.

Studentene er også en svært viktig kilde, og de bidrar på ulike måter til undervisernes utviklings- og forbedringsarbeid. Tilbakemeldinger og forventninger fra studentene er en viktig faktor når underviserne skal velge undervisningsformer. Videre er student-evalueringer en svært viktig kilde som i stor grad brukes som grunnlag i studieprogram-utvikling. I sum uttrykker underviserne at studentene er godt integrert i kulturen rundt utviklingen av utdanningene.

Når det gjelder hvordan underviserne arbeider med utvikling av utdanningene, er det tydelig at undervisernes egen erfaring og kompetanse er en vesentlig faktor, og at utviklingen i stor grad skjer gjennom undervisernes individuelle arbeid. Det har i flere

²³ <https://hkdir.no/program-og/sentre-for-fremragende-utdanning>

²⁴ Evaluering av norsk forskning og høyere utdanning. Forslag til et nasjonalt rammeverk: <https://www.regjeringen.no/contentassets/cb30ab12cc3c4df3886b28a55ba419e0/rapport-om-evaluering-av-forskning-og-hoyere-utdanning-endelig-versjon.pdf>

sammenhenger de siste årene blitt pekt på at det er viktig å «av-privatisere» og styrke det faglige og kollegiale fellesskapet rundt undervisningen²⁵. I Kvalitetsmeldingen uttrykkes det en forventning om «at fagmiljøene utvikler utdanningene i fellesskap, og at fagfelleevaluering og kollegaveiledning blir en naturlig del av kvalitetsarbeidet ved institusjonene» (Meld. St. 16 [2016–2017], s. 85). En faktor som i liten grad brukes er aktive virkemidler knyttet til kollegaveiledning, slik som observasjon av kolleger og bruk av mentor. Samtidig finner vi at det foregår utstrakt utvikling gjennom uformelle diskusjoner i fagmiljøet, og at det er relativt vanlig at undervisningen er organisert som et samarbeid med felles ansvar. Resultatene gir ikke grunnlag for å konkludere med om vi er i ferd med å se en endring rundt disse tingene, men de gir likevel innspill til diskusjon i fagmiljøene.

Arbeidslivsrelevans i studieprogram

Arbeidslivsrelevans i høyere utdanning er et tema som har vært høyt på dagsorden de siste årene. Både Kvalitetsmeldingen og den nylige utgitte stortingsmeldingen om arbeidslivsrelevans i høyere utdanning understreker dette. I Arbeidslivsrelevansmeldingen er spesielt behovet for et bredere og mer systematisk samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidslivet vektlagt (Meld. St. 16 (2020–2021)). Hvilke konklusjoner kan vi trekke fra Underviserundersøkelsen om arbeidet rundt arbeidslivsrelevans i studieprogrammene?

Analysen peker på at arbeidet rundt arbeidslivsrelevans, overordnet sett, er et viktig tema for underviserne og som prioriteres. Når vi ser på hva de vektlegger i arbeidet med å gjøre studieprogrammene arbeidslivsrelevante, finner vi imidlertid noen interessante trekk. Underviserne legger størst vekt på at studentene utvikler *både* fag-spesifikke ferdigheter og generell kompetanse som er relevante for arbeidslivet selv om dette varierer en del mellom fag, der for eksempel undervisere i en del disiplin-fag legger mindre vekt på dette enn mange av profesjonsfagene. Videre legger de vekt på å bevisstgjøre studentene om hva de lærer som er relevant for arbeidslivet. Samtidig ser vi at tilbakemeldinger fra arbeidslivet er den faktoren som har lavest betydning av alle for både valg av undervisningsformer og som også i minst grad brukes som kunnskapsgrunnlag i arbeidet med studieprogramutvikling, og underviserne uttrykker i liten grad behov for mer kunnskap om arbeidslivets behov for kompetanse. Videre informeres ikke arbeidslivet i så stor grad om kandidatenes kompetanse, og det legges bare i noen grad til rette for samarbeid med mellom studentene og aktører fra arbeidslivet selv om dette naturligvis varierer stort mellom utdanningene.

Samlet sett framstår det som om de faglige indre, og studentnære, faktorene for å arbeide med utdanningenes arbeidslivsrelevans vektlegges i større grad enn mulige ytre påvirkninger og virkemidler for å koble utdanning og arbeidsliv. Det kan tenkes ulike forklaringer på hvorfor det ser slik ut. Noe kan skyldes forhold som at det oppleves som ressursmessig og faglig mer krevende å inkludere arbeidslivet mer direkte i gjennomføring

²⁵ <https://khrono.no/fagfelleevaluering-kollegaveiledning-merittering/ja-til-kollegaveiledning-og-mer-fagfelleevaluering/119483>

og utvikling av utdanningene enn å arbeide med utgangspunkt i å styrke faglige og generelle ferdigheter som er koblet til fagenes egenart. Dette antydes som et vesentlig forhold i NOKUTs evaluering av arbeidslivsrelevans i disiplinutdanninger (NOKUT 2020). Det kan også tenkes at underviserne har en grunnleggende ulik forståelse av arbeidslivsrelevans enn de opplever at kommer fram i forventninger om tiltak fra aktører utenfor akademien, og at de vektlegger studentenes faglighet og generiske ferdigheter fordi dette framstår som det mest vesentlige for å gjøre utdanningene arbeidslivsrelevante. NOKUTs evaluering av arbeidslivsrelevans i disiplinaryfag peker på at det ikke bør være noen motsetning mellom fag og arbeidslivsrelevans, at arbeidslivsrettede tiltak i større grad bør kobles til det faglige og at studieprogrammene i større grad burde legge vekt på hvordan sider ved deres faglige aktivitet bidrar til arbeidslivsrelevans. Kanskje er det slik at den mer generelle debatten om tiltak for å heve arbeidslivsrelevansen i høyere utdanning ikke oppfattes som så relevant av underviserne, og at den i større grad bør føres på et lavere nivå for å gi mening, tett koblet til utviklingen både i det enkelte fag, men også den enkelte utdanning?

5 Litteratur

Amundsen, G.Y., Øygarden, K.F. (2019). *Tidspress i undervisning og veiledning av studenter i høyere utdanning*. (NOKUTs utredninger og analyser 17-2019). Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen.

https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2019/amundsen_oygarden_tidspress-i-undervisning-og-veiledning-i-hoyere-utdanning_17-2019.pdf

Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) <https://dbh.hkdir.no/>

DIKU (2021). *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2021 (Rapportserie Nr. 7:2021)*.

Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

<https://diku.no/rapporter/dikus-rapportserie-07-2021-tilstandsrapport-for-hoyere-utdanning-2021>

Forskerforbundet (2021). *Forskerforbundets undersøkelse av arbeidssituasjonen i UH-sektoren under koronapandemien* (Skriftserien nr.1/2021). Forskerforbundet

https://www.forskerforbundet.no/Documents/skriftserien/2021-1_Arbeidssituasjon_korona.pdf

Lid S.E., Pedersen L.F., Damen M.L. (2018). *Underviserundersøkelsen 2017. Hovedtendenser* (NOKUT utredninger og analyser 2018-2). Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/underviserundersokelsen/lid_pedersen_damen_underviserundersokelsen-2017_hovedtendenser_2-2018.pdf

Meld. St. 16 (2016–2017). *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*. Kunnskapsdepartementet.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/>

Meld. St. 16 (2020–2021). *Utdanning for omstilling — Økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning*. Kunnskapsdepartementet

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20202021/id2838171/>

Nesje, K., Skjelbred, S.E., Madsen, A.Å. (2020). *Tilfredshet med utdanningen og situasjonen på arbeidsmarkedet blant nyutdannede mastere : Resultater fra Kandidatundersøkelsen 2019*. Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

<https://www.nifu.no/publications/1838426/>

NOKUT (2020). *Evaluering av arbeidslivsrelevans i disiplinutdanninger*. (NOKUT rapport 4-2020). Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2020/evaluering-av-arbeidslivsrelevans-i-disiplinutdanninger_4-2020.pdf

NOKUT (2021). *Studiebarometeret 2020 – Hovedtendenser* (NOKUT rapport 1-2021).

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2021/hoyere-utdanning/studiebarometeret-2020_hovedtendenser_1-2021.pdf

OECD (2018), *Higher Education in Norway: Labour Market relevance and Outcome*, OECD publishing, Paris <http://dx.doi.org/10.1787/97892643011757-en>

Solberg, E. m.fl. (2021). Et akademisk annerledesår: Konsekvenser og håndtering av koronapandemien ved norske universiteter og høyskoler (NIFU-rapport 2021:9.) Nordisk institutt for studier av innovasjon <https://www.nifu.no/publications/1903811/>

Støren, L.A. m.fl. (2019): Utdanning for arbeidslivet: Arbeidsgivers forventninger til og erfaringer med nyutdannede fra universiteter, høyskoler og fagskoler. (NIFU-rapport 2019:3.). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning <https://www.nifu.no/publications/1684467/>

Universitets- og høyskolerådet/UHR (2010). *Utdanning + FoU = Sant* (Rapport fra arbeidsgruppe nedsatt av Universitets- og høyskolerådet). Universitets- og høyskolerådet https://www.uhr.no/f/p1/i26735ea6-b8e8-4eb2-84ca-e1c1c1ab03a0/utdanningogfou_ferdigrapport_260810.pdf

Wendt K., Gunnes H., Nedberg Østby M. og Wanderås Fossum L. (2021). *Når timene telles. Tidsbruksundersøkelsen 2021: En kartlegging av tidsbruk blant vitenskapelig og faglig tilsatte ved norske universiteter og høyskoler*(NIFU arbeidsnotat 2021:15). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning NIFU

6 Vedlegg

6.1 Vedleggstabeller – populasjon og utvalg

Vedleggstabell 1 *Institusjonsnavn*

	Populasjon			UU21-utvalg		
	Freq.	Percent	Cum.	Freq.	Percent	Cum.
Ansgar høyskole	22	0.08	0.08	13	0.18	0.18
Atlantis Medisinske Høgskole	6	0.02	0.1	2	0.03	0.21
Barratt Due	53	0.18	0.28	20	0.28	0.49
Bergen Arkitekthøgskole	38	0.13	0.41	12	0.17	0.65
Bjørknes Høgskole	78	0.27	0.68	25	0.35	1
Dronning Mauds Minne Høgskole for barne	102	0.35	1.04	49	0.68	1.68
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	39	0.14	1.17	22	0.31	1.99
Høgskolen i Østfold	408	1.41	2.59	146	2.03	4.02
Høgskolen i Innlandet	797	2.76	5.35	251	3.49	7.52
Høgskolen i Molde	173	0.6	5.95	67	0.93	8.45
Høgskolen i Volda	221	0.77	6.72	90	1.25	9.7
Høgskolen på Vestlandet	1,220	4.23	10.95	383	5.33	15.04
Høgskolen for danskunst	13	0.05	10.99	7	0.1	15.14
Høgskolen for Ledelse og Teologi	26	0.09	11.08	20	0.28	15.41
Høgskolen Kristiania	329	1.14	12.23	115	1.6	17.01
Handelshøgskolen BI	451	1.56	13.79	175	2.44	19.45
KRUS	32	0.11	13.9	9	0.13	19.58
Kunsthøgskolen i Oslo	125	0.43	14.33	22	0.31	19.88
Lovisenberg diakonale høgskole	91	0.32	14.65	44	0.61	20.5
MF vitenskapelig høyskole	103	0.36	15.01	40	0.56	21.05
NLA Høgskolen	184	0.64	15.64	80	1.11	22.17
Nord universitet	1,105	3.83	19.48	314	4.37	26.54
NMBU	977	3.39	22.87	290	4.04	30.58
Norges musikkhøgskole	262	0.91	23.77	53	0.74	31.31
Norsk idrettshøgskole	125	0.43	24.21	57	0.79	32.11
NSKI Høgskole	14	0.05	24.26	6	0.08	32.19
NTNU	5,802	20.12	44.38	1,163	16.19	48.38
OsloMet	1,649	5.72	50.1	469	6.53	54.92
Polithøgskolen	161	0.56	50.66	50	0.7	55.61
Samisk høgskole	67	0.23	50.89	9	0.13	55.74
Steinerhøgskolen	10	0.03	50.92	1	0.01	55.75
Universitetet i Agder	1,022	3.54	54.47	264	3.68	59.43
Universitetet i Bergen	1,933	6.7	61.17	444	6.18	65.61
Universitetet i Oslo	4,847	16.81	77.98	854	11.89	77.5
Universitetet i Sørøst-Norge	1,302	4.52	82.5	470	6.54	84.04
Universitetet i Stavanger	1,232	4.27	86.77	260	3.62	87.66
Universitetet i Tromsø	2,901	10.06	96.83	677	9.43	97.09
VID vitenskapelige høgskole	347	1.2	98.03	104	1.45	98.54
NHH	339	1.18	99.21	87	1.21	99.75
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	227	0.79	100	18	0.25	100
.	1	0	100			
Total	28,834	100		7,182	100	

Vedleggstabell 2 *Institusjonstype*

	Populasjon		UU21-utvalg	
Universiteter	22770	78.97	5205	72.47
Statlige høyskoler	2874	9.97	929	12.94
Statlige vitenskapelige høyskoler	1283	4.45	313	4.36
Private høyskoler	1005	3.49	416	5.79
Private vitenskapelige høyskoler	901	3.12	319	4.44

Vedleggstabell 31 *Institusjonsnavn - de 14 største utdanningsinstitusjonene*

	Freq.	Percent	Freq.	Percent
NTNU	5,802	20.12	1,163	16.19
Universitetet i Oslo	4,847	16.81	854	11.89
Universitetet i Tromsø	2,901	10.06	677	9.43
Universitetet i Bergen	1,933	6.7	444	6.18
OsloMet	1,649	5.72	469	6.53
Universitetet i Sørøst-Norge	1,302	4.52	470	6.54
Universitetet i Stavanger	1,232	4.27	260	3.62
Høgskulen på Vestlandet	1,220	4.23	383	5.33
Nord universitet	1,105	3.83	314	4.37
Universitetet i Agder	1,022	3.54	264	3.68
Norges miljø- og biovitenskapelige univ	977	3.39	290	4.04
Høgskolen i Innlandet	797	2.76	251	3.49
Handelshøyskolen BI	451	1.56	175	2.44
Høgskolen i Østfold	408	1.41	146	2.03

Note: De 14 største (fom. 15 og nedover er under 2 % for både utvalg og populasjon)

6.2 Vedleggstabeller – om underviserne

Vedleggstabell 2 *Kjønn*

	Frekvens	Prosent
Mann	2942	41.0
Kvinne	2914	40.6
Annen kjønnsidentitet	14	0.2
Ønsker ikke å oppgi	128	1.8
.	1184	16.5
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 3 Statsborgerskap

	Frekvens	Prosent
Norsk statsborger	4833	67.3
Ikke norsk statsborger	1144	15.9
.	1205	16.8
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 4 Hvilket språk foregår hoveddelen av undervisningen din på i emnet?

	Frekvens	Prosent
Norsk	4511	62.8
Engelsk	1387	19.3
Annet	95	1.3
.	1189	16.6
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 5 Er emnet du velger å besvare spørreskjemaet ut i fra på bachelor- eller mastergradsnivå?

	Frekvens	Prosent
Bachelorgradsnivå	3310	46.1
Mastergradsnivå	2432	33.9
Både bachelor- og mastergradsnivå	1410	19.6
.	30	0.4
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 6 Hvilket fag beskriver best det emnet du besvarer spørreskjemaet utfra?

	Frekvens	Prosent
Arkeologi	23	0.3
Arkitektur	66	0.9
Barnehagelærer	201	2.8
Barnevern	50	0.7
Bildende kunst og kunsthåndverk	50	0.7
Bioingeniør	29	0.4
Biologi	272	3.8
Ergo- og fysioterapi	58	0.8
Ernæring og folkehelse	84	1.2
Fag- og yrkesfaglærer	38	0.5
Farmasi	55	0.8
Filosofi	59	0.8
Fysikk	142	2.0
Geografi	35	0.5
Geologi	55	0.8
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	374	5.2
Handel og markedsføring	18	0.3
Helse- og sosialfag, andre	286	4.0
Historie	95	1.3
Hotell- og reiselivsfag	11	0.2
Humanistiske fag, andre	215	3.0
Idrett	117	1.6
Informasjons- og datateknologi	265	3.7
Ingeniør	310	4.3
Juridiske fag	111	1.5
Kjemi	78	1.1
Lektor (trinn 8-13)	85	1.2
Matematikk og statistikk	189	2.6
Medie- og informasjonsfag	116	1.6
Medisin	387	5.4
Musikk, dans og drama	231	3.2
Naturvitenskapelige fag, andre	244	3.4
Odontologi	58	0.8
Pedagogikk	347	4.8
Primærnæring	8	0.1
Psykologi	214	3.0
Religion	111	1.5
Samferdsel og sikkerhet	32	0.4
Samfunnsfag, andre	265	3.7
Samfunnsøkonomi	128	1.8
Sivilingeniør	139	1.9
Sosialantropologi	34	0.5
Sosialt arbeid	91	1.3
Sosiologi	110	1.5
Språk	162	2.3
Statsvitenskap	111	1.5
Sykepleie	459	6.4
Vernepleie	53	0.7
Økonomiske og administrative fag	433	6.0
.	78	1.1
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 7 *Undervisningen i dette emnet er vanligvis...*

	Frekvens	Prosent
Campusbasert	3956	55.1
Nettbasert	1161	16.2
Kombinasjon saml. på campus og nettbasert	1953	27.2
.	112	1.6
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 8 *Omtrent hvor mange studenter er det på emnet i studieåret 2020/2021?*

	Frekvens	Prosent
Færre enn 10 studenter	497	6.9
10-40 studenter	3053	42.5
41-80 studenter	1532	21.3
Over 80 studenter	1985	27.6
.	115	1.6
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 9 *Har du hovedstilling eller bistilling i universitets- og høyskolesektoren?*

	Frekvens	Prosent
Hovedstilling i UH-sektoren	6604	92.0
Bistilling i UH-sektoren	578	8.0
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 10 *Hvilket fagområde er du i hovedsak tilknyttet i studieåret 2020/2021?*

	Frekvens	Prosent
Humaniora og kunsthøgskolefag	1196	16.7
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	2173	30.3
Matematikk og naturvitenskap	802	11.2
Teknologi	667	9.3
Medisin og helsefag	1312	18.3
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	126	1.8
Annet, vennligst spesifiser	328	4.6
.	578	8.0
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 11 *Hva er din hovedstilling i studieåret 2020/2021?*

	Frekvens	Prosent
Professor	1698	23.6
Doesnt	108	1.5
Førsteamanuensis	1978	27.5
Førstelektor	437	6.1
Universitetslektor	778	10.8
Høgskolelektor	529	7.4
Høgskolelærer	58	0.8
Forsker	155	2.2
Postdoktor	154	2.1
Stipendiat	623	8.7
Vitenskapelig assistent	13	0.2
Annen stilling, spesifiser:	73	1.0
.	578	8.0
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 12 *Er stillingen fast eller midlertidig?*

	Frekvens	Prosent
Fast stilling	5343	74.4
Midlertidig stilling	1126	15.7
.	713	9.9
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 13 *Hvor stor stillingsandel har du i din hovedstilling i studieåret 2020/2021?*

	Frekvens	Prosent
100 prosent	5647	78.6
Annen stillingsandel (prosent)	473	6.6
.	1062	14.8
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 14 *Anslag flere/færre timer pr uke på FoU pga koronaepidemien*

	Frekvens	Prosent
Har brukt like mange timer til FoU	3161	44.0
Flere timer (ca pr uke)	803	11.2
Færre timer (ca pr uke)	2115	29.4
.	1103	15.4
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 15 *Faglig veiledning av MA-studentene hadde sammenheng med egen forskning*

	Frekvens	Prosent
I ingen / svært liten grad	440	6.1
I liten grad	670	9.3
I noen grad	1275	17.8
I stor grad	756	10.5
I svært stor grad	514	7.2
.	3234	45.0
Ikke relevant / veileder ikke	293	4.1
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 16 *Faglig veiledning av PhD-studentene hadde sammenheng med egen forskning*

	Frekvens	Prosent
I ingen / svært liten grad	105	1.5
I liten grad	170	2.4
I noen grad	582	8.1
I stor grad	793	11.0
I svært stor grad	884	12.3
.	3888	54.1
Ikke relevant / veileder ikke	760	10.6
Total	7182	100.0

Vedleggstabell 17 *Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du? (Flere svar mulig)*

	Frekvens	Prosent
Ingen formell pedagogisk kvalifikasjon	999	16.43
Praktisk-pedagogisk utdanning	1,384	22.76
Universitets- og høgskolepedagogisk basiskompetanse	3,356	55.20
Merittert underviser	510	8.39
Annen pedagogisk utdanning, spesifiser:	959	15.77
Total	6,080	100.0

6.3 Vedleggstabeller – antall observasjoner, gjennomsnitt, standardavvik, og 95 % konfidensintervall (95 % CI) for spørsmålsbatterier med gradsskala 1 til 5

Vedleggstabell 18 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Forelesning	6788	3.92	1.00	3.90	3.95
Seminar	6372	3.19	1.23	3.16	3.22
Gruppe	5824	2.56	1.15	2.53	2.59
Innlevering	6452	3.39	1.11	3.36	3.41
Prosjekt	6054	2.59	1.37	2.56	2.63
Feltarbeid	5881	1.92	1.19	1.89	1.95
Lab	5819	1.67	1.19	1.64	1.7
Annen praktisk øving	5930	2.47	1.44	2.43	2.51
Case	5856	2.43	1.37	2.40	2.47
Simulering	5801	1.75	1.12	1.72	1.78
Praksis	5967	2.35	1.54	2.31	2.39
Veiledning	6339	3.22	1.29	3.19	3.25
Total		2.65	1.42		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 19 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Forelesning med vekt på formidling av lærestoff	6623	3.8	1.0	3.79	3.84
UA-former der studenten deltar aktivt i diskusjon av lærestoff/innhold	6644	3.7	1.0	3.69	3.74
Undervisnings- og arbeidsformer med vekt på ferdighetstrening	6425	3.2	1.2	3.12	3.18
Formativ tilbakemelding	6248	3.3	1.1	3.23	3.28
Total		3.5	1.1		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 20 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Tilgjengelige ressurser	6261	3.4	1.2	3.40	3.45
Tilgjengelig tid til planlegging/utvikling	6252	3.6	1.1	3.54	3.59
Rammeplan, nasjonale forskrifter/retningslinjer e.l.	6008	3.0	1.2	3.02	3.07
Læringsutbyttebeskrivelsen for emnet eller studieprogrammet emnet er en del av	6237	3.8	1.0	3.78	3.82
Institusjonens strategi for utdanningsvirksomheten	6019	3.1	1.1	3.06	3.11
Tilbakemeldinger/forventninger fra studentene	6298	3.7	0.8	3.65	3.69
Tilbakemeldinger/forventninger fra kollegaer/fagmiljø	6192	3.1	1.0	3.08	3.13
Tilbakemeldinger/forventninger fra arbeids-/samfunnsliv	6065	2.9	1.1	2.88	2.94
Forskning om undervisnings- og læringsmetoder	6166	3.2	1.1	3.19	3.24
Akademisk tradisjon i faget	6189	3.3	1.0	3.31	3.36
Egen erfaring/kompetanse	6305	4.1	0.8	4.06	4.10
Total		3.4	1.1		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 21 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Ved undervisernes individuelle arbeid	6266	4.02	0.80	4.00	4.04
I samarbeid med studentene	6257	2.99	0.90	2.97	3.02
Uformell diskusjon i fagmiljøet	6224	3.17	0.90	3.15	3.19
Organisert deling av kunnskap og erfaringer gjennom undervisningsseminarer e.l.	6145	1.97	1.00	1.94	1.99
Med kollegaveiledning (sit in, observasjon av kolleger, bruk av mentor etc.)	6222	3.00	1.30	2.97	3.03
Total		3.00	1.20		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 22 I hvilken grad ...

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Får studentene på emnet tilbakemelding om sin faglige utvikling?	6206	3.45	0.93	3.43	3.47
Får studentene på emnet faglig veiledning knyttet til arbeidskrav?	6123	3.63	0.98	3.6	3.65
Er det nok tid til å gi faglig veiledning og tilbakemeldinger til studentene i emnet?	6136	2.76	0.99	2.73	2.78
Benytter studentene på emnet seg av tilbud om veiledning og tilbakemelding?	5995	3.30	0.94	3.28	3.33
Opplegg for at studentene i emnet skal veilede/gi tilbakemelding på hverandres arbeid?	6113	2.67	1.09	2.64	2.69
Total		3.16	1.06		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 23 I dette emnet, i hvilken grad ...

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
blir det faglige innholdet regelmessig oppdatert, slik at det reflekterer ny FoU?	5952	3.75	0.94	3.73	3.78
får studentene trening i å bruke vitenskapelig metode og tenkesett?	6108	3.61	0.94	3.59	3.63
deltar studentene i forskningslignende/undersøkende studentprosjekter/læringsprosesser?	6020	2.89	1.19	2.86	2.92
deltar studentene i forskningsproduksjon?	6023	2.09	1.05	2.06	2.12
benyttes det undervisningsmetoder i emnet som er forankret i forskning om studentens læring?	5865	3.30	1.05	3.28	3.33
Total		3.13	1.2		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 24 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Fagfelleevalueringer	4905	2.82	1.09	2.79	2.85
Studentevalueringer	5501	3.61	0.82	3.59	3.63
Studenttillitsvalgte	5214	3.08	1.04	3.05	3.11
Tilbakemeldinger og undersøkelser fra samfunns- og arbeidsliv	5064	2.65	1.04	2.62	2.68
Forskning innen fagfeltet	5392	3.67	0.99	3.64	3.69
Utdanningsforskning	5159	3.05	1.04	3.02	3.08
Nasjonale spørreundersøkelser (Studiebarometeret, Kandidatundersøkelsen e.l.)	5024	2.69	1.06	2.66	2.72
Egeninitierte utviklingsprosjekter	5019	3.06	1.10	3.03	3.09
Total		3.09	1.08		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 25 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Spesifikk profesjon/bransje	5911	4.01	1.20	3.98	4.04
Generelt arbeidsliv	5679	3.26	1.09	3.23	3.29
Forskingskarriere	5725	2.94	1.03	2.91	2.96
Total		3.41	1.2		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 26 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Generell kompetanse som er relevant for arbeidslivet	5849	4.05	0.83	4.03	4.07
Fagspesifikke ferdigheter som det aktuelle arbeidslivet etterspør	5829	4.13	0.89	4.10	4.15
Evne til å tilegne seg nye kunnskaper som kreves i arbeidslivet	5811	4.00	0.81	3.98	4.02
Ferdigheter til å videreutvikle arbeidsprosesser, produkter, tjenester e.l. i arbeidslivet	5623	3.41	1.07	3.38	3.43
Total		3.90	0.95		

Vedleggstabell 27 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Bevisstgjøres studentene på hva de lærer som er relevant for arbeidslivet	5649	3.95	0.89	3.93	3.97
Bevisstgjøres studentene på hvordan de kan formidle sin kompetanse i møte med arbeidslivet	5482	3.52	0.99	3.49	3.54
Informeres arbeidslivet om de ferdige kandidatenes kompetanse	5051	3.22	1.04	3.19	3.25
Tilrettelegges det for samarbeid mellom studentene og aktører fra arbeidslivet*	5461	3.26	1.21	3.23	3.29
Total		3.50	1.08		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 28 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Fagdidaktikk	5574	2.90	0.92	2.88	2.93
Varierte undervisningsmetoder	5810	3.16	0.86	3.14	3.19
Digital undervisning	5854	3.17	0.92	3.15	3.2
Studentaktive læringsformer	5812	3.15	0.88	3.13	3.17
Alternative vurderingsformer	5752	3.17	0.92	3.15	3.2
Veiledning	5825	2.86	0.96	2.83	2.88
Forskningsbasert undervisnings- og læringsopplegg	5769	2.93	0.96	2.91	2.96
Utdanningsledelse	5442	2.83	1.05	2.80	2.86
Kunnskap om arbeidslivets behov for kompetanse	5695	2.74	1.00	2.72	2.77
Total		2.99	0.96		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

Vedleggstabell 29 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

Variabler	N	Gj.snitt	SD	95% CI	
				Lb	Ub
Faglige ressurser (kurs, seminar, veiledning fra kolleger, etc.)	5784	3.22	0.98	3.2	3.25
Tid	5881	2.08	0.89	2.06	2.1
Økonomiske midler	5426	2.26	0.96	2.23	2.29
Total		2.52	1.07		

Note: Skalaen går fra 1 til 5, som følger: 1 = I ingen / i svært liten grad, 2 = I liten grad, 3 = I noen grad, 4 = I stor grad, 5 = I svært stor grad

6.4 Vedleggstabeller – krysstabeller, spørsmålsbatterier

I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Forkortelse:	
<i>foreles</i>	Forelesning
<i>sem</i>	Seminar eller kollokvier organisert av underviserne
<i>gruppe</i>	Gruppe uten lærer
<i>innleg</i>	Skriftlig arbeid til innlevering
<i>prosj</i>	Prosjektarbeid
<i>felt</i>	Feltarbeid/ekskursjon/egen datainnhenting
<i>lab</i>	Laboratorieøving
<i>annen_pr</i>	Annen praktisk øving
<i>case</i>	Case
<i>sim</i>	Simulering/rollespill
<i>praksis</i>	Praksis
<i>veil</i>	Veiledning

Vedleggstabell 30 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Institusjonstype	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Universiteter	3.9	3.2	2.5	3.4	2.6	1.9	1.8	2.4	2.3	1.7	2.3	3.1
Statlige høyskoler	3.9	3.2	2.6	3.6	2.6	2.1	1.5	2.6	2.6	1.9	2.7	3.6
Statlige vit. høyskoler	3.7	2.7	2.7	3.3	2.7	1.9	1.5	2.6	2.5	1.7	2.3	3.2
Private høyskoler	3.9	3.1	2.5	3.2	2.7	2	1.4	2.9	2.6	2	2.8	3.4
Private vit. høyskoler	4.2	2.9	2.7	3.4	2.4	1.8	1.2	2.2	2.9	1.9	2.1	3.2

Vedleggstabell 31 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Kjønn	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Mann	4	3	2.5	3.4	2.6	1.8	1.8	2.3	2.3	1.6	2.1	3
Kvinne	3.8	3.4	2.7	3.4	2.6	2.1	1.6	2.7	2.6	2	2.6	3.4
Annen kjønnsidentitet	4.1	3.8	2.3	3.2	2.8	2.4	1.4	2.5	2.2	1.2	2.3	3.3

Vedleggstabell 32 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Statsborgerskap	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Norsk statsborger	3.9	3.2	2.5	3.4	2.6	1.9	1.6	2.5	2.5	1.8	2.4	3.3
Ikke norsk statsborger	3.9	3	2.7	3.4	2.7	1.9	1.8	2.3	2.1	1.6	2.1	2.9

Vedleggstabell 33 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Undervisningspråk:	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Norsk	3.9	3.3	2.6	3.4	2.5	2	1.6	2.6	2.6	1.9	2.5	3.3
Engelsk	4.1	2.9	2.6	3.5	2.9	1.8	1.8	2.2	2	1.5	1.8	2.9
Annet	3.7	3.5	2.4	3.4	2.6	1.8	1.3	2.5	2	1.7	2	3.3

Vedleggstabell 34 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Nivået på emnet:	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Bachelorgradsnivå	3.9	3.2	2.5	3.4	2.5	1.9	1.7	2.5	2.4	1.8	2.4	3.2
Mastergradsnivå	3.9	3.2	2.6	3.4	2.7	1.9	1.6	2.3	2.4	1.7	2.2	3.2
Både BA- og MA-nivå	3.9	3.3	2.6	3.4	2.7	2	1.8	2.6	2.5	1.8	2.5	3.3

Vedleggstabell 35 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Undervisningen er	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Campusbasert	3.9	3.2	2.5	3.3	2.5	1.9	1.7	2.5	2.4	1.7	2.4	3.2
Nettbasert	4	3.1	2.6	3.5	2.6	1.7	1.4	2.1	2.3	1.6	2	3.1
Kombinasjon	3.8	3.2	2.6	3.4	2.7	2	1.8	2.6	2.6	1.8	2.5	3.3

Vedleggstabell 36 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Antall studenter i emnet:	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Færre enn 10 studenter	3.5	2.9	2.2	3.2	2.9	2.1	1.7	2.5	1.9	1.5	2.3	3.3
10-40 studenter	3.8	3.2	2.5	3.4	2.7	2	1.7	2.5	2.3	1.7	2.3	3.3
41-80 studenter	4	3.2	2.6	3.4	2.5	1.9	1.7	2.4	2.5	1.8	2.4	3.2
Over 80 studenter	4.1	3.3	2.6	3.3	2.4	1.7	1.7	2.5	2.6	1.9	2.4	3.1

Vedleggstabell 37 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Studieprogrammet er:	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
BA-program	3.9	3.2	2.6	3.4	2.6	1.9	1.7	2.6	2.4	1.8	2.4	3.3
1-2-årig MA-program	4	3.2	2.7	3.5	2.8	2	1.6	2.2	2.4	1.6	2	3.3
5-6-årig MA/profesjonsutd.	3.9	3.3	2.4	3.2	2.5	1.9	1.7	2.6	2.5	1.8	2.7	3.3
Annet	3.7	3.3	2.8	3.5	2.5	1.9	1.5	2.6	2.6	2	2.6	3.3

Vedleggstabell 38 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Fagområde	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen_pr	case	sim	praksis	veil
Humaniora og kunstfag	3.7	3.3	2.3	3.4	2.6	2.0	1.3	2.7	2.0	1.6	2.5	3.5
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	4.0	3.3	2.7	3.5	2.5	2.0	1.2	2.2	2.6	1.7	2.1	3.2
Matematikk og naturvitenskap	4.1	3.1	2.3	3.4	2.5	1.9	2.3	2.1	1.6	1.2	1.9	2.5
Teknologi	4.1	2.2	2.7	3.7	3.3	1.6	2.4	2.2	2.1	1.5	1.7	3.0
Medisin og helsefag	3.8	3.5	2.7	3.2	2.4	1.8	1.9	2.8	2.9	2.3	3.0	3.5
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	4.0	2.9	2.5	3.2	2.3	2.0	2.2	2.7	2.5	1.3	2.3	2.9
Annet, vennligst spesifiser	3.9	3.0	2.7	3.4	2.8	2.2	1.5	2.6	2.8	1.8	2.4	3.3

Vedleggstabell 39 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Hovedstilling	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen_pr	case	sim	praksis	veil
Professor	4.0	3.2	2.5	3.4	2.6	1.8	1.7	2.2	2.1	1.5	1.9	3.0
Dosent	4.0	3.2	2.6	3.4	2.6	2.1	1.7	2.8	2.6	2.1	2.1	3.5
Førsteamanuensis	3.9	3.1	2.6	3.4	2.6	2.0	1.6	2.4	2.3	1.7	2.2	3.2
Førstelektor	3.7	3.3	2.7	3.5	2.8	2.1	1.7	2.9	2.9	2.2	3.0	3.7
Universitetslektor	3.8	3.3	2.8	3.4	2.6	2.0	1.7	2.8	2.8	2.1	3.0	3.6
Høgskolelektor	3.9	3.2	2.6	3.5	2.5	2.0	1.5	2.9	2.9	2.2	3.0	3.6
Høgskolelærer	3.7	2.8	2.5	3.3	2.6	1.7	2.2	3.5	3.1	2.9	3.6	3.5
Forsker	3.9	2.8	2.6	3.3	2.7	2.0	2.0	2.0	1.9	1.5	2.0	2.7
Postdoktor	4.1	2.9	2.3	3.3	2.4	1.7	1.6	1.9	1.8	1.3	1.7	2.5
Stipendiat	4.0	3.2	2.5	3.6	2.6	1.8	1.8	2.2	2.1	1.6	2.0	2.8
Vitenskapelig assistent	3.0	3.6	2.8	3.4	2.4	1.3	1.0	1.8	1.8	1.0	1.9	3.0
Annen stilling, spesifiser:	3.9	3.1	2.5	3.2	2.4	1.9	1.6	2.9	2.9	2.1	2.6	3.5

Vedleggstabell 40 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Hovedstilling/bistilling:	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	ve
Hovedstilling i UH-sektoren	3.9	3.2	2.6	3.4	2.6	1.9	1.7	2.4	2.4	1.7	2.3	3
Bistilling i UH-sektoren	3.9	3.1	2.4	3	2.7	1.9	1.8	2.8	2.7	1.8	2.7	3

Vedleggstabell 41 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Fast/midlertidig:	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	v
Fast stilling	3.9	3.2	2.6	3.4	2.6	1.9	1.6	2.5	2.5	1.8	2.3	1
Midlertidig stilling	4	3.2	2.5	3.5	2.6	1.8	1.7	2.3	2.1	1.6	2.2	1

Vedleggstabell 42 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Fag	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen_pr	case	sim	praksis	veil
Arkeologi	4.4	3.1	2.0	3.4	2.2	2.6	2.1	2.8	2.6	1.4	1.9	2.5
Arkitektur	3.7	3.2	3.1	3.2	4.3	3.2	1.4	3.1	3.0	1.4	2.1	4.1
Barnehagelærer	3.9	3.4	2.7	3.3	2.9	2.4	1.3	2.8	2.6	2.0	3.6	3.6
Barnevern	4.0	3.6	3.0	3.5	2.1	1.8	1.1	2.7	3.0	2.9	2.7	3.5
Bildende kunst og kunsthåndverk	3.4	3.1	2.5	3.1	4.0	2.9	2.0	3.8	2.0	1.6	2.7	4.2
Bioingeniør	3.8	2.9	2.7	3.9	2.6	1.7	3.7	2.4	2.6	1.6	3.0	3.7
Biologi	4.0	3.1	2.3	3.2	2.4	2.3	2.8	2.0	1.6	1.2	2.0	2.3
Ergo- og fysioterapi	3.4	3.6	3.2	3.1	2.8	2.3	1.6	3.4	3.4	2.4	3.4	3.8
Ernæring og folkehelse	4.2	3.1	2.3	3.3	2.3	1.9	1.6	2.4	2.4	1.4	1.9	3.0
Fag- og yrkesfaglærer	3.3	3.1	2.5	3.5	2.9	2.5	1.6	3.4	2.7	2.1	3.4	3.7
Farmasi	4.0	3.8	2.2	3.1	2.3	1.5	2.9	1.8	2.4	1.9	1.9	2.6
Filosofi	3.9	3.5	2.0	3.7	1.7	1.2	1.0	1.4	1.6	1.1	1.5	3.2
Fysikk	4.3	3.0	2.3	3.5	2.8	1.5	2.2	1.9	1.3	1.2	1.6	2.4
Geografi	4.3	3.7	2.6	3.3	2.8	2.7	1.6	2.3	2.3	1.4	1.6	3.0
Geologi	4.1	3.1	2.4	3.5	2.6	2.7	2.2	2.6	1.7	1.3	1.9	2.3
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	3.7	3.5	2.5	3.5	2.5	2.2	1.3	2.6	2.3	1.9	3.4	3.5
Handel og markedsføring	4.1	2.4	3.0	3.8	3.5	2.2	1.0	2.3	3.5	1.7	1.9	3.3
Helse- og sosialfag, andre	3.8	3.5	2.8	3.5	2.7	1.9	1.6	2.6	2.7	2.2	2.6	3.7
Historie	3.9	3.5	2.1	3.6	1.7	1.7	1.0	1.6	1.4	1.1	1.4	3.1
Hotell- og reiselivsfag	3.8	3.2	3.0	4.1	3.3	2.8	1.1	2.4	3.6	1.3	1.1	3.7
Humanistiske fag, andre	3.8	3.5	2.3	3.6	2.6	2.0	1.3	2.3	2.0	1.5	2.2	3.4
Idrett	3.7	2.9	2.7	3.3	2.6	2.6	2.0	3.0	2.5	1.7	2.7	3.2
Informasjons- og datateknologi	4.0	2.7	2.9	3.8	3.4	1.6	2.3	2.5	2.1	1.3	1.8	3.0
Ingeniør	4.2	2.0	2.7	3.7	3.4	1.7	2.6	2.0	2.1	1.5	1.7	3.1
Juridiske fag	4.2	3.5	2.5	3.2	1.6	1.2	1.0	1.7	3.3	1.7	1.5	2.6
Kjemi	4.1	3.1	2.0	3.1	2.1	1.3	3.2	1.9	1.3	1.1	1.5	2.2
Lektor (trinn 8-13)	3.3	3.6	2.0	3.3	2.3	2.5	1.2	2.5	2.6	1.9	3.4	3.7
Matematikk og statistikk	4.2	3.0	2.3	3.3	2.0	1.3	1.4	2.0	1.4	1.1	1.6	2.2
Medie- og informasjonsfag	3.5	3.1	2.8	3.6	3.5	2.6	1.4	3.1	2.6	1.6	2.7	3.8
Medisin	3.9	3.4	2.2	2.2	2.1	1.7	2.1	3.1	3.2	2.1	3.1	2.8
Musikk, dans og drama	3.0	2.7	2.4	2.6	3.1	2.0	1.7	4.1	1.8	1.8	3.2	3.8
Naturvitenskapelige fag, andre	4.0	2.9	2.4	3.3	2.6	1.9	2.5	2.4	2.2	1.4	2.0	2.9
Odontologi	4.1	3.5	2.0	2.2	2.1	1.5	1.8	3.3	3.0	1.8	3.4	3.3
Pedagogikk	3.8	3.6	2.7	3.7	2.6	2.2	1.2	2.5	2.8	1.9	2.6	3.8
Primærnæring	3.7	2.8	2.8	3.8	2.6	2.6	1.4	2.8	2.0	1.2	1.6	2.8
Psykologi	4.1	3.4	2.3	3.0	2.3	1.7	1.4	2.5	2.6	2.0	2.2	3.0
Religion	4.1	3.0	2.0	3.4	2.0	1.7	1.0	2.0	2.6	1.6	2.1	3.2
Samferdsel og sikkerhet	4.3	2.5	2.9	3.4	2.7	1.7	1.5	2.1	2.6	1.9	1.6	3.5
Samfunnsfag, andre	4.0	3.3	2.6	3.7	2.6	2.2	1.1	2.2	2.6	1.7	1.8	3.3
Samfunnsøkonomi	4.4	3.0	2.5	3.3	2.1	1.3	1.3	1.7	1.9	1.2	1.3	2.2
Sivilingeniør	4.2	2.3	2.7	3.8	3.2	1.8	2.2	2.1	2.4	1.3	1.6	3.2
Sosialantropologi	4.2	3.8	2.8	3.7	2.9	2.8	1.0	2.1	2.1	1.7	1.8	3.5
Sosialt arbeid	4.0	3.4	2.9	3.6	2.4	2.1	1.2	2.6	3.0	2.5	2.2	3.3
Sosiologi	4.3	3.4	2.6	3.2	2.1	1.8	1.2	1.8	1.7	1.3	1.4	2.8
Språk	3.8	3.5	2.1	3.5	1.9	1.5	1.1	2.1	1.6	1.6	1.8	3.0
Statsvitenskap	4.3	3.3	2.2	3.6	1.9	1.4	1.1	1.7	1.8	1.3	1.3	3.0
Sykepleie	3.8	3.5	2.9	3.5	2.5	1.7	1.7	3.1	3.2	2.9	3.6	4.0
Vernepleie	3.9	3.4	3.1	3.6	2.5	1.9	1.2	3.0	3.3	2.5	3.6	3.6
Økonomiske og administrative fag	4.2	2.8	2.9	3.7	2.8	1.8	1.1	2.0	3.1	1.6	1.5	3.0

I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Forkortelse:	
<i>forelesn</i>	Forelesning med vekt på formidling av lærestoff
<i>aktiv_de</i>	Undervisnings- og arbeidsformer der studenten deltar aktivt i diskusjon av lærestoff/innhold
<i>ferdighe</i>	Undervisnings- og arbeidsformer med vekt på ferdighetstrening
<i>form_til</i>	Formativ tilbakemelding

Vedleggstabell 43 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Institusjonstype	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Universiteter	3.8	3.7	3.1	3.2
Statlige høyskoler	3.8	3.8	3.1	3.5
Statlige vitenskapelige høyskoler	3.6	3.7	3.3	3.4
Private høyskoler	3.8	3.9	3.4	3.4
Private vitenskapelige høyskoler	4.1	3.7	3	3.1

Vedleggstabell 44 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Kjønn	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Mann	3.9	3.6	3.1	3.1
Kvinne	3.8	3.9	3.2	3.4
Annen kjønnsidentitet	4.2	3.9	3.2	3.2

Vedleggstabell 45 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Statsborgerskap	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Norsk statsborger	3.9	3.8	3.1	3.3
Ikke norsk statsborger	3.7	3.6	3.2	3.3

Vedleggstabell 46 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Undervisningsspråk	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Norsk	3.8	3.8	3.2	3.3
Engelsk	3.8	3.6	3.1	3.2
Annet	3.6	4	3.3	3.6

Vedleggstabell 47 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Nivået på emnet:	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Bachelorgradsnivå	3.9	3.7	3.2	3.3
Mastergradsnivå	3.7	3.8	3	3.2
Både BA- og MA-nivå	3.8	3.7	3.2	3.3

Vedleggstabell 48 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Undervisningen i emnet er	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Campusbasert	3.8	3.7	3.2	3.2
Nettbasert	3.8	3.6	2.9	3.1
Kombinasjon	3.8	3.8	3.2	3.3

Vedleggstabell 49 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Antall studenter i emnet:	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Færre enn 10 studenter	3.4	3.7	3.2	3.3
10-40 studenter	3.7	3.8	3.1	3.3
41-80 studenter	3.9	3.7	3.1	3.3
Over 80 studenter	4	3.6	3.2	3.1

Vedleggstabell 50 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Studieprogrammet er:	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
BA-program	3.9	3.7	3.3	3.3
1-2-årig MA-program	3.8	3.8	2.9	3.2
5-6-årig MA/profesjonsutd.	3.8	3.8	3.2	3.2
Annet	3.5	4	3.2	3.5

Vedleggstabell 51 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Fagområde	forelesn	aktiv_de	ferdighe	form_til
Humaniora og kunsthøgskolefag	3.6	3.9	3.4	3.5
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	3.9	3.8	2.9	3.3
Matematikk og naturvitenskap	3.9	3.4	3.2	3.0
Teknologi	3.8	3.2	3.3	3.2
Medisin og helsefag	3.8	3.8	3.2	3.2
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	4.0	3.3	3.0	2.9
Annet, vennligst spesifiser	3.7	3.8	3.3	3.4

Vedleggstabell 52 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Hovedstilling	forelesn	aktiv_de	ferdighe	form_til
Professor	3.9	3.6	3.0	3.1
Dosent	3.9	3.6	3.0	3.1
Førsteamanuensis	3.8	3.7	3.1	3.3
Førstelektor	3.7	3.9	3.4	3.5
Universitetslektor	3.8	3.8	3.4	3.4
Høgskolelektor	3.9	3.8	3.4	3.4
Høgskolelærer	3.6	3.8	4.0	3.5
Forsker	3.6	3.4	2.9	2.9
Postdoktor	4.0	3.5	3.0	3.0
Stipendiat	3.8	3.7	3.1	3.3
Vitenskapelig assistent	3.4	4.2	3.4	3.5
Annen stilling, spesifiser:	3.8	3.7	3.2	3.3

Vedleggstabell 53 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Hovedstilling/bistilling	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Hovedstilling i UH-sektoren	3.8	3.7	3.1	3.3
Bistilling i UH-sektoren	3.9	3.7	3.2	3.1

Vedleggstabell 54 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Fast/midlertidig:	Forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Fast stilling	3.8	3.7	3.1	3.3
Midlertidig stilling	3.8	3.7	3.2	3.2

Vedleggstabell 55 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Fag	forelesn	aktiv_de	ferdighe	form_til
Arkeologi	4.0	3.4	3.2	3.0
Arkitektur	3.5	4.0	3.9	4.1
Barnehagelærer	3.7	4.0	3.0	3.3
Barnevern	3.9	3.7	3.1	3.2
Bildende kunst og kunsthåndverk	3.6	3.8	4.0	3.9
Bioingeniør	4.0	3.7	4.0	3.4
Biologi	3.8	3.4	3.1	2.9
Ergo- og fysioterapi	3.4	4.2	3.9	3.4
Ernæring og folkehelse	4.0	3.7	2.4	3.1
Fag- og yrkesfaglærer	3.2	4.1	3.6	3.9
Farmasi	3.8	3.8	3.4	3.1
Filosofi	3.8	3.9	2.7	3.1
Fysikk	4.1	3.5	3.2	3.0
Geografi	3.8	3.7	2.6	3.3
Geologi	3.8	3.4	3.0	2.9
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	3.6	4.1	3.0	3.6
Handel og markedsføring	4.1	3.8	3.1	3.4
Helse- og sosialfag, andre	3.7	3.9	3.0	3.4
Historie	3.8	3.8	2.7	3.2
Hotell- og reiselivsfag	3.7	3.9	2.4	3.2
Humanistiske fag, andre	3.7	4.0	3.1	3.4
Idrett	3.8	3.7	3.4	3.3
Informasjons- og datateknologi	3.8	3.4	3.5	3.4
Ingeniør	3.9	3.1	3.2	3.1
Juridiske fag	4.0	3.7	2.8	2.9
Kjemi	3.8	3.3	3.3	3.1
Lektor (trinn 8-13)	3.3	4.3	3.3	3.5
Matematikk og statistikk	4.1	3.1	3.1	2.8
Medie- og informasjonsfag	3.6	4.0	3.8	3.8
Medisin	3.8	3.7	3.2	2.5
Musikk, dans og drama	3.0	4.0	4.2	3.9
Naturvitenskapelige fag, andre	3.8	3.4	3.2	3.1
Odontologi	3.9	3.7	3.8	3.0
Pedagogikk	3.7	4.1	2.7	3.7
Primærnæring	3.7	3.5	3.0	3.0
Psykologi	4.0	3.8	3.2	3.1
Religion	3.9	3.7	2.8	3.2
Samferdsel og sikkerhet	3.8	3.8	3.0	3.3
Samfunnsfag, andre	3.9	4.0	2.8	3.4
Samfunnsøkonomi	4.2	3.1	2.9	2.7
Sivilingeniør	4.1	2.9	3.3	2.8
Sosialantropologi	4.0	3.9	2.9	3.5
Sosialt arbeid	4.0	3.7	3.1	3.3
Sosiologi	4.3	3.9	2.5	3.0
Språk	3.9	3.9	3.2	3.5
Statsvitenskap	4.2	3.7	2.7	3.2
Sykepleie	3.9	3.8	3.3	3.4
Vernepleie	3.8	3.9	3.4	3.4
Økonomiske og administrative fag	4.0	3.6	3.1	3.1

I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Forkortelse:	
<i>ressurs</i>	Tilgjengelige ressurser
<i>tid</i>	Tilgjengelig tid til planlegging/utvikling
<i>forskrif</i>	Rammeplan, nasjonale forskrifter/retningslinjer e.l.
<i>lub</i>	Læringsutbyttebeskrivelsen for emnet eller for studieprogrammet emnet er en del av
<i>strategi</i>	Institusjonens strategi for utdanningsvirksomheten
<i>stud</i>	Tilbakemeldinger/forventninger fra studentene
<i>kollegie</i>	Tilbakemeldinger/forventninger fra kollegaer/fagmiljø
<i>arbliv</i>	Tilbakemeldinger/forventninger fra arbeids-/samfunnsliv
<i>forskning</i>	Forskning om undervisnings- og læringsmetoder
<i>egenart</i>	Akademisk tradisjon i faget
<i>erf_komp</i>	Egen erfaring/kompetanse

Vedleggstabell 56 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Institusjonstype	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forskning	egenart	erf komp
Universiteter	3.4	3.5	3	3.7	3	3.6	3.1	2.9	3.2	3.3	4.1
Statlige høyskoler	3.6	3.8	3.3	4	3.1	3.7	3.2	3	3.3	3.3	4.1
Statlige vitenskapelige høyskoler	3.3	3.4	2.8	3.7	3.2	3.8	3.1	2.9	3.1	3.3	4.2
Private høyskoler	3.5	3.6	3.1	4	3.4	3.7	3.2	3.2	3.4	3.4	4.2
Private vitenskapelige høyskoler	3.3	3.6	3.1	3.9	3.4	3.7	3.1	2.9	3.2	3.4	4.1

Vedleggstabell 57 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Kjønn	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf komp
Mann	3.3	3.4	2.8	3.6	3	3.6	3	2.8	3	3.3	4.1
Kvinne	3.5	3.7	3.3	4	3.2	3.8	3.2	3	3.4	3.4	4.1
Annen kjønnsidentitet	3.5	3.7	2.9	3.9	2.8	3.8	2.5	2.8	2.8	3.5	4.2

Vedleggstabell 58 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Statsborgerskap	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	Forsknin	egenart	erf komp
Norsk statsborger	3.5	3.6	3	3.9	3.1	3.7	3.2	3	3.2	3.4	4.1
Ikke norsk statsborger	3.3	3.5	3	3.6	3	3.6	2.9	2.7	3.1	3.3	4.1

Vedleggstabell 59 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Undervisningspråk:	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf komp
Norsk	3.5	3.6	3.1	3.9	3.1	3.7	3.2	3	3.3	3.3	4.1
Engelsk	3.2	3.4	2.7	3.6	3	3.6	2.9	2.7	3	3.3	4.1
Annet	3.4	3.6	3.1	4	3.1	3.8	3.1	2.7	3.2	3.4	4.4

I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Nivået på emnet:	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf komp
------------------	---------	-----	----------	-----	----------	------	----------	--------	----------	---------	----------

Bachelorgradsnivå	3.5	3.7	3.1	3.9	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.3	4.1
Mastergradsnivå	3.3	3.5	2.9	3.7	3	3.7	3.1	2.9	3.2	3.3	4
Både BA- og MA-nivå	3.5	3.5	3.1	3.7	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.4	4.1

Vedleggstabell 60 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Undervisningen er	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf komp
Campusbasert	3.4	3.6	3	3.8	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.4	4.1
Nettbasert	3.3	3.5	3	3.7	3	3.7	3.1	2.8	3.2	3.2	4
Kombinasjon	3.5	3.6	3.1	3.8	3.2	3.7	3.2	3	3.3	3.3	4.1

Vedleggstabell 61 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Antall studenter i emnet:	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	Forsknin	egenart	erf komp
Færre enn 10 studenter	3.2	3.4	2.7	3.5	2.9	3.6	2.9	2.7	2.9	3.3	4.2
10-40 studenter	3.3	3.5	3	3.8	3	3.7	3.1	3	3.2	3.3	4.1
41-80 studenter	3.5	3.6	3	3.8	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.3	4.1
Over 80 studenter	3.6	3.6	3.2	3.8	3.2	3.6	3.1	2.9	3.2	3.5	4

Vedleggstabell 62 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Studieprogrammet er:	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	Forsknin	egenart	erf komp
BA-program	3.5	3.7	3.1	3.9	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.3	4.1
1-2-årig MA-program	3.3	3.5	2.8	3.7	3	3.7	3.1	2.9	3.2	3.3	4.1

5-6-årig MA/profesjonsutd.	3.4	3.5	3.1	3.8	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.4	4.1
Annet	3.4	3.5	3.2	3.9	3.1	3.7	3.2	3.1	3.5	3.1	4.2

Vedleggstabell 63 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Fagområde	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf_komp
Humaniora og kunstfag	3.5	3.7	3.0	3.9	3.1	3.7	3.2	2.9	3.2	3.4	4.3
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	3.4	3.6	3.0	3.8	3.0	3.7	3.1	2.9	3.4	3.4	4.1
Matematikk og naturvitenskap	3.3	3.5	2.7	3.6	2.9	3.5	2.9	2.5	3.0	3.2	4.0
Teknologi	3.5	3.7	2.7	3.5	3.0	3.7	2.9	3.1	3.0	3.2	4.1
Medisin og helsefag	3.5	3.6	3.5	4.1	3.3	3.6	3.2	3.0	3.3	3.3	3.9
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	3.5	3.5	2.7	3.6	3.1	3.6	2.9	3.0	2.8	3.4	4.1
Annet, vennligst spesifiser	3.3	3.4	3.0	4.0	3.1	3.7	3.0	3.1	3.3	3.3	4.1

Vedleggstabell 64 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Hovedstilling	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf_komp
Professor	3.2	3.4	2.7	3.6	3.0	3.6	2.9	2.8	3.0	3.4	4.1
Dosent	3.4	3.3	3.1	3.8	3.0	3.7	3.0	2.9	3.2	3.2	4.2
Førsteamanuensis	3.5	3.6	3.0	3.9	3.0	3.7	3.1	2.9	3.3	3.3	4.1
Førstelektor	3.6	3.6	3.4	4.1	3.2	3.8	3.2	3.1	3.6	3.3	4.2
Universitetslektor	3.7	3.8	3.4	4.0	3.1	3.8	3.3	3.1	3.4	3.3	4.1
Høgskolelektor	3.6	3.8	3.4	4.1	3.2	3.7	3.3	3.1	3.4	3.3	4.1
Høgskolelærer	3.7	3.8	3.5	4.3	3.4	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0	4.1
Forsker	3.0	3.4	2.8	3.5	3.0	3.5	3.1	2.7	3.0	3.3	4.0
Postdoktor	3.0	3.6	3.1	3.7	3.0	3.4	3.0	2.5	3.0	3.5	3.8

Stipendiat	3.4	3.6	3.1	3.6	3.2	3.6	3.2	2.8	3.2	3.3	3.8
Vitenskapelig assistent	3.9	4.0	3.7	3.5	3.3	4.0	3.3	2.6	2.6	3.3	4.1
Annen stilling, spesifiser:	3.7	3.5	3.1	3.9	3.2	3.8	3.3	3.1	3.3	3.2	4.0

Vedleggstabell 65 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Hovedstilling/bistilling	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	Egenart	erf komp
Hovedstilling i UH-sektoren	3.4	3.6	3.1	3.8	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.3	4.1
Bistilling i UH-sektoren	3.3	3.3	2.9	3.6	3.2	3.5	3.1	2.9	2.9	3.4	4.1

Vedleggstabell 66 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Fast/midlertidig	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf komp
Fast stilling	3.4	3.6	3	3.8	3.1	3.7	3.1	2.9	3.2	3.3	4.1
Midlertidig stilling	3.4	3.6	3.2	3.7	3.2	3.6	3.2	2.8	3.2	3.4	3.9

Vedleggstabell 67 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Fag	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forsknin	egenart	erf_komp
Arkeologi	3.4	3.7	2.5	3.5	3.0	3.5	2.9	2.6	2.8	3.5	4.1
Arkitektur	3.4	3.4	2.6	3.7	3.3	3.7	3.2	3.2	3.2	3.6	4.3
Barnehagelærer	3.8	3.9	3.8	4.2	3.3	3.8	3.3	3.1	3.6	3.3	4.2
Barnevern	3.7	3.8	3.8	4.3	3.2	3.9	3.3	3.0	3.4	3.5	4.1
Bildende kunst og kunsthåndverk	3.9	3.7	3.0	4.0	3.1	3.8	3.5	3.3	3.3	3.4	4.5
Bioingeniør	4.2	3.9	3.7	4.2	3.1	3.9	3.0	3.5	3.5	3.2	4.4
Biologi	3.4	3.5	2.7	3.5	3.0	3.4	2.9	2.6	3.0	3.3	4.0
Ergo- og fysioterapi	3.7	3.9	3.8	4.4	3.5	3.9	3.5	3.3	3.7	3.1	3.8
Ernæring og folkehelse	3.1	3.6	3.0	3.8	3.1	3.5	3.0	2.7	3.3	3.3	3.8
Fag- og yrkesfaglærer	3.2	3.5	3.5	4.2	3.0	3.9	3.3	3.4	3.6	3.0	4.2
Farmasi	3.3	3.4	3.4	4.1	3.2	3.4	3.1	3.0	3.1	3.3	3.7
Filosofi	2.8	3.3	2.8	3.4	2.7	3.3	2.7	2.1	2.9	3.5	4.1
Fysikk	3.1	3.4	2.6	3.3	2.8	3.4	2.9	2.3	2.8	3.4	3.9
Geografi	3.1	3.7	3.2	3.9	3.6	3.7	3.2	2.9	3.4	3.5	4.2
Geologi	3.3	3.3	2.5	3.6	2.5	3.5	2.6	2.5	2.7	3.2	4.0
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	3.6	3.8	3.6	4.0	3.1	3.8	3.3	3.0	3.8	3.3	4.2
Handel og markedsføring	3.3	3.5	2.6	3.9	3.4	3.8	2.9	3.4	3.2	3.5	4.4
Helse- og sosialfag, andre	3.5	3.7	3.3	4.1	3.3	3.8	3.3	3.1	3.5	3.2	4.0
Historie	3.1	3.3	2.6	3.5	2.9	3.5	3.0	2.5	3.0	3.6	4.1
Hotell- og reiselivsfag	3.5	3.4	3.0	4.1	3.4	4.2	3.6	3.6	3.0	3.3	4.1
Humanistiske fag, andre	3.4	3.6	3.1	3.8	3.0	3.7	3.2	2.9	3.1	3.5	4.2
Idrett	3.5	3.6	2.9	4.1	3.0	3.7	3.0	3.0	3.4	3.3	3.9
Informasjons- og datateknologi	3.4	3.6	2.6	3.5	2.8	3.7	2.8	2.9	3.0	3.0	4.1
Ingeniør	3.6	3.6	2.9	3.6	3.1	3.6	2.8	3.1	2.9	3.2	4.1
Juridiske fag	3.5	3.6	2.7	3.8	2.9	3.5	2.9	2.8	3.1	3.7	4.0
Kjemi	3.7	3.7	2.7	3.5	2.9	3.6	2.8	2.4	2.8	3.1	3.9
Lektor (trinn 8-13)	3.2	3.5	3.6	4.0	2.9	3.8	3.2	3.2	3.9	3.3	4.1
Matematikk og statistikk	3.1	3.3	2.6	3.4	2.8	3.6	3.1	2.4	3.0	3.3	4.0
Medie- og informasjonsfag	3.5	3.7	2.6	4.0	3.1	3.9	3.2	3.3	3.0	3.0	4.2
Medisin	3.2	3.2	3.1	3.6	3.3	3.4	3.0	2.6	2.8	3.5	3.8
Musikk, dans og drama	3.8	3.6	2.8	3.8	3.3	3.9	3.4	3.2	3.2	3.4	4.6
Naturvitenskapelige fag, andre	3.5	3.6	2.8	3.8	3.1	3.6	3.0	3.0	3.0	3.2	4.1
Odontologi	3.7	3.5	3.5	3.7	3.3	3.5	3.1	2.8	3.1	3.4	3.9
Pedagogikk	3.4	3.6	3.3	3.9	3.1	4.0	3.4	3.1	3.8	3.3	4.2
Primærnæring	3.0	2.7	2.0	2.7	2.5	3.5	2.7	3.0	2.7	2.5	4.3
Psykologi	3.4	3.6	3.1	3.9	3.2	3.6	3.0	2.8	3.3	3.3	4.0
Religion	3.0	3.3	2.9	4.0	3.3	3.6	3.1	2.7	3.1	3.6	4.3
Samferdsel og sikkerhet	3.4	3.5	2.9	3.7	2.5	3.6	3.2	3.3	3.3	3.1	4.1
Samfunnsfag, andre	3.1	3.4	2.7	3.7	3.0	3.8	3.1	3.0	3.3	3.2	4.1
Samfunnsøkonomi	3.1	3.3	2.6	3.4	3.0	3.6	2.9	2.6	2.8	3.6	4.0
Sivilingeniør	3.5	3.6	2.3	3.4	3.0	3.8	3.0	3.3	2.8	3.4	4.2
Sosialantropologi	3.3	3.3	2.8	3.6	3.2	3.7	3.0	2.4	3.0	3.7	4.0
Sosialt arbeid	3.3	3.6	3.5	4.1	3.0	3.6	3.1	2.9	3.2	3.3	4.0
Sosiologi	3.3	3.4	2.8	3.7	2.6	3.5	3.0	2.5	3.1	3.6	4.0
Språk	3.2	3.6	2.9	3.8	2.9	3.5	3.1	2.6	3.2	3.4	4.2
Statsvitenskap	3.3	3.4	2.5	3.5	2.9	3.6	3.1	2.4	2.9	3.6	4.1
Sykepleie	3.8	3.8	3.9	4.2	3.4	3.7	3.4	3.1	3.4	3.5	3.9
Vernepleie	3.7	3.7	3.9	4.2	3.0	3.7	3.3	3.0	3.4	3.1	3.8
Økonomiske og administrative fag	3.4	3.5	2.8	3.7	3.1	3.7	3.1	3.1	3.2	3.3	4.1

I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Forkortelse:	
<i>indarb</i>	Ved undervisernes individuelle arbeid
<i>samstud</i>	I samarbeid med studentene
<i>disk</i>	Uformell diskusjon i fagmiljøet
<i>deling</i>	Organisert deling av kunnskap og erfaringer gjennom undervisningsseminarer e.l.
<i>kollveil</i>	Med kollegaveiledning (sit-in, observasjon av kolleger, bruk av mentor etc.)
<i>team</i>	Arbeid i team, delt ansvar for emnet

Vedleggstabell 68 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Institusjonstype	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Universiteter	4	3	3.1	2.5	1.9	3
Statlige høyskoler	4	3.1	3.3	2.6	2	3.1
Statlige vitenskapelige høyskoler	4.1	3.1	3.1	2.5	2	2.8
Private høyskoler	4.1	3.1	3.4	2.7	2.2	3
Private vitenskapelige høyskoler	4.1	2.7	3.1	2.8	2	3.1

Vedleggstabell 69 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Kjønn	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Mann	4.1	2.9	3.1	2.5	1.9	2.8
Kvinne	4	3.1	3.2	2.7	2	3.2
Annen kjønnsidentitet	4.4	2.8	2.8	2.4	2.1	2.8

Vedleggstabell 70 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Statsborgerskap:	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Norsk statsborger	4	3	3.2	2.6	2	3.1
Ikke norsk statsborger	4.1	2.8	3	2.4	2	2.9

Vedleggstabell 71 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Undervisningspråk:	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Norsk	4	3.1	3.2	2.6	2	3.1
Engelsk	4.1	2.8	3	2.4	1.9	2.8
Annet	4.1	3.2	3.3	2.5	1.9	2.7

Vedleggstabell 72 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Nivået på emnet:	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Bachelorgradsnivå	4.1	3	3.2	2.6	1.9	3

Mastergradsnivå	4	3	3.1	2.6	2	3
Både BA- og MA-nivå	4	3	3.1	2.6	2	3

Vedleggstabell 73 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Undervisningen er:	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Campusbasert	4.1	3	3.2	2.5	1.9	3
Nettbasert	4	2.9	3	2.5	2	2.9
Kombinasjon av nett/samling og campus	4	3.1	3.2	2.6	2.1	3.1

Vedleggstabell 74 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Antall studenter i emnet:	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Færre enn 10 studenter	4	3.1	3	2.3	1.9	2.6
10-40 studenter	4	3	3.2	2.6	2	3
41-80 studenter	4.1	3	3.2	2.5	2	3
Over 80 studenter	4	2.9	3.2	2.6	2	3.1

Vedleggstabell 75 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Studieprogrammet er:	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
BA-program	4.1	3	3.2	2.6	2	3
1-2-årig MA-program	4	3	3.1	2.6	2	3
5-6-årig MA/profesjonsutd.	4	3	3.2	2.6	1.9	3.1
Annet	3.9	3	3.2	2.7	2.1	3.4

Vedleggstabell 76 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Fagområde	indarb	samstud	Disk	deling	kollveil	team
Humaniora og kunsthøgskole	4.1	3.2	3.2	2.6	2.0	3.1
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	4.0	3.0	3.2	2.6	1.9	3.1
Matematikk og naturvitenskap	4.1	2.9	3.0	2.4	1.8	2.8
Teknologi	4.1	3.0	3.0	2.3	1.9	2.7
Medisin og helsefag	3.8	3.0	3.2	2.7	2.1	3.2
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	3.9	2.8	3.1	2.4	1.9	2.8
Annet, vennligst spesifiser	4.0	3.1	3.2	2.6	2.1	3.0

Vedleggstabell 77 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Hovedstilling	indarb	samstud	Disk	deling	kollveil	team
Professor	4.1	2.9	3.1	2.5	1.9	2.9
Dosent	3.9	3.0	3.1	2.7	2.1	3.0
Førsteamanuensis	4.0	3.0	3.2	2.5	2.0	2.9
Førstelektor	3.9	3.2	3.3	2.8	2.1	3.3
Universitetslektor	4.0	3.1	3.3	2.6	2.0	3.2
Høgskolelektor	4.0	3.1	3.3	2.7	2.0	3.1
Høgskolelærer	4.1	3.1	3.2	2.5	2.0	3.0
Forsker	3.9	2.8	3.1	2.2	2.0	3.1
Postdoktor	4.0	2.7	3.0	2.3	1.9	2.9
Stipendiat	3.9	3.0	3.0	2.5	1.9	3.2
Vitenskapelig assistent	3.7	3.4	3.1	2.7	1.9	2.7
Annen stilling, spesifiser:	4.0	3.1	3.3	2.6	2.3	3.3

Vedleggstabell 78 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Hovedstilling/bistilling	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Hovedstilling i UH-sektoren	4	3	3.2	2.6	2	3
Bistilling i UH-sektoren	4.1	3	3.1	2.6	2.1	2.8

Vedleggstabell 79 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Fast/midlertidig	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	Team
Fast stilling	4	3	3.2	2.6	2	3
Midlertidig stilling	3.9	2.9	3.1	2.5	2	3.1

Vedleggstabell 80 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Fag	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Arkeologi	4.3	2.3	2.9	2.9	1.8	2.7
Arkitektur	3.9	3.4	3.4	2.7	2.3	3.3
Barnehagelærer	3.9	3.1	3.4	2.8	2.1	3.7
Barnevern	3.9	3.0	3.3	2.8	1.7	3.5
Bildende kunst og kunsthåndverk	4.0	3.1	3.2	2.5	1.9	3.0
Bioingeniør	4.3	3.1	3.1	2.3	1.8	2.6
Biologi	3.9	2.8	3.1	2.5	1.9	3.0
Ergo- og fysioterapi	3.8	3.3	3.6	2.9	2.2	3.6
Ernæring og folkehelse	4.0	2.8	3.0	2.5	1.8	2.8
Fag- og yrkesfaglærer	3.8	3.2	3.2	2.8	2.1	3.5
Farmasi	4.0	2.8	3.4	2.6	1.8	3.1
Filosofi	4.1	2.6	2.9	2.4	1.7	2.5
Fysikk	4.3	2.8	2.9	2.3	1.8	2.7
Geografi	3.9	2.6	3.2	2.6	1.9	3.0
Geologi	4.1	2.7	2.9	2.3	1.5	2.5
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	4.0	3.1	3.4	2.6	1.8	3.4
Handel og markedsføring	4.4	2.9	3.2	2.6	2.0	2.7
Helse- og sosialfag, andre	3.9	3.0	3.2	2.6	2.1	3.2
Historie	4.2	2.9	3.2	2.7	1.9	3.0
Hotell- og reiselivsfag	3.7	3.6	3.3	3.0	2.4	3.4
Humanistiske fag, andre	4.2	3.0	3.2	2.4	1.8	3.0
Idrett	3.8	3.1	3.2	2.5	2.1	2.9
Informasjons- og datateknologi	4.2	2.9	2.9	2.3	1.9	2.8
Ingeniør	4.1	2.9	3.0	2.2	1.9	2.6
Juridiske fag	4.3	2.9	3.1	2.5	1.8	2.5
Kjemi	4.1	2.9	3.0	2.2	1.9	2.6
Lektor (trinn 8-13)	3.9	3.3	3.2	2.7	1.9	3.1
Matematikk og statistikk	4.2	2.8	3.1	2.4	1.9	2.6
Medie- og informasjonsfag	4.2	3.3	3.2	2.6	2.1	3.0
Medisin	3.8	2.8	3.0	2.6	2.0	2.8
Musikk, dans og drama	4.2	3.7	3.4	2.7	2.2	2.9
Naturvitenskapelige fag, andre	4.0	2.9	3.1	2.4	1.9	2.8
Odontologi	3.9	3.1	3.2	2.8	2.3	3.1
Pedagogikk	3.9	3.2	3.4	2.8	2.1	3.5
Primærnæring	3.7	2.5	2.8	2.0	1.4	2.3
Psykologi	4.1	2.9	3.1	2.5	1.9	2.9
Religion	4.1	3.0	3.3	2.7	2.1	3.0
Samferdsel og sikkerhet	4.2	2.7	3.1	2.3	1.9	2.8
Samfunnsfag, andre	4.0	3.0	3.2	2.6	1.9	3.0
Samfunnsøkonomi	4.0	2.6	3.1	2.5	2.0	2.5
Sivilingeniør	4.2	3.1	3.1	2.3	1.9	2.6
Sosialantropologi	4.1	3.0	3.2	2.8	2.1	3.1
Sosialt arbeid	3.9	2.9	3.1	2.6	2.0	3.3
Sosiologi	4.1	2.8	3.1	2.4	1.8	2.9
Språk	4.2	3.1	3.2	2.5	1.8	2.9
Statsvitenskap	4.0	2.8	3.1	2.4	1.9	3.0
Sykepleie	3.8	3.1	3.2	2.8	2.2	3.4
Vernepleie	3.8	3.0	3.1	2.8	2.2	3.4
Økonomiske og administrative fag	4.1	2.9	3.1	2.7	2.0	2.8

I hvilken grad ...

Forkortelse:	
<i>fagutv</i>	Får studentene på emnet tilbakemelding om sin faglige utvikling?
<i>arbkrav</i>	Får studentene på emnet faglig veiledning knyttet til arbeidskrav?
<i>tilstr_t</i>	Er det nok tid til å gi faglig veiledning og tilbakemeldinger til studentene i emnet?
<i>benytter</i>	Benytter studentene på emnet seg av tilbud om veiledning og tilbakemelding?
<i>studveil</i>	Legges det opp til at studenten på emnet skal veilede og gi tilbakemeldinger på hverandres arbeid?

Vedleggstabell 81 I hvilken grad ... (i emnet)

Institusjonstype	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Universiteter	3.4	3.6	2.7	3.3	2.6
Statlige høyskoler	3.5	3.9	2.7	3.4	2.8
Statlige vitenskapelige høyskoler	3.8	3.7	3	3.4	2.6
Private høyskoler	3.5	3.8	2.9	3.4	2.8
Private vitenskapelige høyskoler	3.4	3.4	2.7	3.2	2.5

Vedleggstabell 82 I hvilken grad ... (i emnet)

Kjønn	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Mann	3.4	3.5	2.8	3.2	2.5
Kvinne	3.5	3.7	2.7	3.5	2.8
Annen kjønnsidentitet	4	3.6	2.3	3.7	3.1

Vedleggstabell 83 I hvilken grad ... (i emnet)

Statsborgerskap	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Norsk statsborger	3.4	3.7	2.7	3.4	2.7
Ikke norsk statsborger	3.6	3.5	3	3.1	2.5

Vedleggstabell 84 I hvilken grad ... (i emnet)

Undervisningspråk:	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Norsk	3.4	3.7	2.7	3.4	2.7
Engelsk	3.5	3.5	2.9	3.1	2.5
Annet	3.8	3.9	3.1	3.4	2.7

Vedleggstabell 85 I hvilken grad ... (i emnet)

Nivået på emnet:	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	Studveil
Bachelorgradsnivå	3.4	3.7	2.7	3.2	2.6
Mastergradsnivå	3.5	3.6	2.9	3.4	2.7
Både BA- og MA-nivå	3.5	3.6	2.7	3.3	2.7

Vedleggstabell 86 I hvilken grad ... (i emnet)

Undervisningen er	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	Studveil
Campusbasert	3.4	3.6	2.7	3.3	2.6
Nettbasert	3.4	3.5	2.7	3.2	2.6
Kombinasjon	3.6	3.8	2.8	3.3	2.7

Vedleggstabell 87 I hvilken grad ... (i emnet)

Antall studenter i emnet:	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Færre enn 10 studenter	3.8	3.8	3.3	3.4	2.8
10-40 studenter	3.6	3.7	2.9	3.3	2.7
41-80 studenter	3.4	3.6	2.6	3.3	2.7
Over 80 studenter	3.2	3.4	2.5	3.2	2.5

Vedleggstabell 88 I hvilken grad ... (i emnet)

Studieprogrammet er:	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
BA-program	3.5	3.7	2.7	3.2	2.6
1-2-årig MA-program	3.6	3.6	2.9	3.4	2.8
5-6-årig MA/profesjonsutd.	3.3	3.6	2.7	3.3	2.7
Annet	3.6	3.8	2.8	3.5	2.9

Vedleggstabell 89 I hvilken grad ... (i emnet)

Fagområde	fagutv	arbkrav	tilstr_t	benytter	studveil
Humaniora og kunsthøgskolefag	3.7	3.9	2.8	3.4	2.9
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	3.4	3.6	2.7	3.3	2.8
Matematikk og naturvitenskap	3.3	3.4	2.9	3.0	2.3
Teknologi	3.5	3.7	3.0	3.2	2.3
Medisin og helsefag	3.4	3.6	2.6	3.4	2.8
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	3.1	3.3	2.6	3.1	2.2
Annet, vennligst spesifiser	3.6	3.7	2.9	3.4	2.8

Vedleggstabell 90 I hvilken grad ... (i emnet)

Hovedstilling	fagutv	arbkrav	tilstr_t	benytter	studveil
Professor	3.4	3.5	2.8	3.2	2.6
Dosent	3.5	3.6	2.8	3.4	2.7
Førsteamanuensis	3.5	3.7	2.7	3.3	2.7
Førstelektor	3.6	3.8	2.7	3.5	2.9
Universitetslektor	3.5	3.8	2.7	3.3	2.7
Høgskolelektor	3.5	3.8	2.6	3.3	2.7
Høgskolelærer	3.9	3.9	2.8	3.3	2.6
Forsker	3.4	3.3	2.8	3.2	2.6
Postdoktor	3.6	3.4	2.9	3.1	2.5
Stipendiat	3.4	3.6	2.9	3.3	2.6
Vitenskapelig assistent	3.5	3.9	3.0	3.5	3.1
Annen stilling, spesifiser:	3.3	3.8	2.8	3.3	2.7

Vedleggstabell 91 I hvilken grad ... (i emnet)

Hovedstilling/bistilling	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Hovedstilling i UH-sektoren	3.5	3.6	2.7	3.3	2.7
Bistilling i UH-sektoren	3.3	3.4	2.9	3.2	2.6

Vedleggstabell 92 I hvilken grad ... (i emnet)

	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Fast stilling	3.5	3.7	2.7	3.3	2.7
Midlertidig stilling	3.4	3.6	2.9	3.3	2.6

Vedleggstabell 93 I hvilken grad ... (i emnet)

Fag	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Arkeologi	3.0	2.9	2.0	2.7	2.5
Arkitektur	4.1	4.0	3.3	4.0	3.4
Barnehagelærer	3.3	3.9	2.5	3.4	2.7
Barnevern	3.3	3.7	2.3	3.7	3.0
Bildende kunst og kunsthåndverk	4.2	4.1	3.1	3.8	3.4
Bioingeniør	3.5	3.9	2.8	3.2	2.4
Biologi	3.2	3.2	2.8	3.0	2.4
Ergo- og fysioterapi	3.5	3.9	2.6	3.8	3.3
Ernæring og folkehelse	3.1	3.3	2.6	3.1	2.4
Fag- og yrkesfaglærer	4.0	4.0	3.1	3.7	3.2
Farmasi	3.2	3.4	2.9	3.0	2.6
Filosofi	3.4	3.5	2.6	3.2	2.7
Fysikk	3.4	3.4	3.0	3.0	2.4
Geografi	3.4	3.2	2.4	3.3	2.7
Geologi	3.3	3.3	3.0	3.1	2.6
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	3.5	4.0	2.5	3.4	3.1
Handel og markedsføring	3.7	3.7	2.8	2.9	2.3
Helse- og sosialfag, andre	3.5	3.7	2.8	3.5	3.1
Historie	3.4	3.7	2.9	3.2	2.5
Hotell- og reiselivsfag	3.5	3.8	3.1	2.9	2.8
Humanistiske fag, andre	3.7	3.8	2.7	3.5	2.8
Idrett	3.5	3.7	2.6	3.2	2.7
Informasjons- og datateknologi	3.7	3.7	3.0	3.3	2.4
Ingeniør	3.5	3.7	3.0	3.0	2.3
Juridiske fag	3.0	3.1	2.4	3.2	2.4
Kjemi	3.3	3.4	2.6	3.0	2.1
Lektor (trinn 8-13)	3.6	4.0	2.8	3.6	3.2
Matematikk og statistikk	3.3	3.3	2.8	2.9	2.0
Medie- og informasjonsfag	3.9	4.1	2.9	3.7	3.3
Medisin	2.8	2.9	2.5	2.9	2.4
Musikk, dans og drama	4.1	4.0	3.2	3.6	3.1
Naturvitenskapelige fag, andre	3.3	3.5	2.8	3.1	2.3
Odontologi	3.4	3.5	2.8	3.2	2.3
Pedagogikk	3.7	4.0	2.8	3.6	3.2
Primærnæring	3.6	3.6	2.1	2.9	2.3
Psykologi	3.2	3.3	2.6	3.3	2.8
Religion	3.4	3.7	3.0	3.2	2.6
Samferdsel og sikkerhet	4.0	4.0	3.0	3.2	2.4
Samfunnsfag, andre	3.5	3.7	2.8	3.6	2.9
Samfunnsøkonomi	3.1	3.3	2.8	2.9	2.1
Sivilingeniør	3.4	3.7	3.0	3.2	2.2
Sosialantropologi	3.6	3.6	2.6	3.3	2.9
Sosialt arbeid	3.3	3.5	2.5	3.5	2.8
Sosiologi	3.2	3.5	2.5	3.2	2.8
Språk	3.6	3.8	2.8	3.2	2.4
Statsvitenskap	3.4	3.4	2.7	3.2	2.6
Sykepleie	3.6	3.7	2.6	3.6	2.8
Vernepleie	3.6	4.0	2.5	3.6	2.8
Økonomiske og administrative fag	3.4	3.4	2.8	3.1	2.4

I dette emnet, i hvilken grad ...

Forkortelse:	
s_95	Blir det faglige innholdet regelmessig oppdatert, så det reflekterer ny FoU?
s_100	Får studentene trening i å bruke vitenskapelig metode og tenkesett?
s_99	Deltar studentene i forskningslignende/undersøkende studentprosjekter eller læringsprosesser?
s_98	Deltar studentene i forskningsproduksjon?
s_97	Benyttes det undervisningsmetoder i emnet som er forankret i forskning om studentenes læring?

Vedleggstabell 94 I dette emnet, i hvilken grad ...

Institusjonstype	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Universiteter	3.8	3.6	2.9	2.1	3.3
Statlige høyskoler	3.7	3.6	2.8	2.1	3.3
Statlige vitenskapelige høyskoler	3.7	3.4	2.8	2.1	3.2
Private høyskoler	3.7	3.4	2.8	2	3.4
Private vitenskapelige høyskoler	3.9	3.6	2.7	1.9	3.4

Vedleggstabell 95 I dette emnet, i hvilken grad ...

Kjønn	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Mann	3.7	3.6	2.8	2	3.2
Kvinne	3.8	3.7	3	2.2	3.5
Annen kjønnsidentitet	4.3	3.8	3	2	3

Vedleggstabell 96 I dette emnet, i hvilken grad ...

Statsborgerskap	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Norsk statsborger	3.8	3.6	2.8	2.1	3.3
Ikke norsk statsborger	3.8	3.7	3.1	2.2	3.2

Vedleggstabell 97 I dette emnet, i hvilken grad...

Undervisningspråk:	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Norsk	3.7	3.6	2.8	2	3.4
Engelsk	3.9	3.8	3.2	2.2	3.1
Annet	3.8	3.6	2.8	2.1	3.2

Vedleggstabell 98 I dette emnet, i hvilken grad ...

Nivået på emnet:	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Bachelorgradsnivå	3.6	3.4	2.6	1.8	3.3
Mastergradsnivå	3.9	3.9	3.2	2.4	3.3
Både BA- og MA-nivå	3.8	3.7	3.1	2.3	3.2

Vedleggstabell 99 I dette emnet, i hvilken grad ...

Undervisningen er	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Campusbasert	3.7	3.6	2.8	2	3.3
Nettbasert	3.8	3.7	2.9	2.1	3.2
Kombinasjon	3.8	3.7	3	2.2	3.4

Vedleggstabell 100 I dette emnet, i hvilken grad ...

Antall studenter i emnet:	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Færre enn 10 studenter	3.7	3.7	3.1	2.4	3
10-40 studenter	3.8	3.7	3.1	2.2	3.3
41-80 studenter	3.8	3.6	2.8	2	3.3
Over 80 studenter	3.6	3.5	2.6	1.9	3.4

Vedleggstabell 101 I dette emnet, i hvilken grad ...

Studieprogrammet er:	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
BA-program	3.6	3.4	2.6	1.9	3.3
1-2-årig MA-program	3.9	3.9	3.2	2.4	3.3
5-6-årig MA/profesjonsutd.	3.8	3.6	3	2.2	3.3
Annet	3.8	3.5	3	2.2	3.5

Vedleggstabell 102 I dette emnet, i hvilken grad ...

Fagområde	s_95	s_100	s_99	s_98	s_97
Humaniora og kunstfag	3.8	3.6	2.9	2.2	3.3
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	3.9	3.7	2.9	2.1	3.4
Matematikk og naturvitenskap	3.5	3.7	2.9	1.9	3.1
Teknologi	3.7	3.4	2.9	2.0	3.0
Medisin og helsefag	3.7	3.6	2.8	2.1	3.4
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	3.8	3.4	2.6	1.9	2.9
Annet, vennligst spesifiser	3.8	3.6	3.1	2.2	3.5

Vedleggstabell 103 I dette emnet, i hvilken grad ...

Hovedstilling	s_95	s_100	s_99	s_98	s_97
Professor	3.9	3.8	3.0	2.2	3.1
Dosent	3.9	3.7	2.7	2.1	3.4
Førsteamanuensis	3.8	3.6	2.9	2.1	3.4
Førstelektor	3.7	3.5	2.8	2.1	3.6
Universitetslektor	3.6	3.4	2.7	2.0	3.5
Høgskolelektor	3.6	3.4	2.6	1.8	3.5
Høgskolelærer	3.3	3.2	2.4	2.0	3.4
Forsker	4.0	3.8	3.3	2.4	2.9
Postdoktor	3.8	3.9	3.0	2.1	3.1
Stipendiat	3.6	3.6	3.0	2.1	3.2
Vitenskapelig assistent	3.3	3.1	2.6	1.7	2.8
Annen stilling, spesifiser:	3.6	3.4	2.7	2.0	3.2

Vedleggstabell 104 I dette emnet, i hvilken grad ...

Hovedstilling/bistilling	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Hovedstilling i UH-sektoren	3.8	3.6	2.9	2.1	3.3
Bistilling i UH-sektoren	3.7	3.5	2.9	2.2	3

Vedleggstabell 105 I dette emnet, i hvilken grad ...

Fast/midlertidig	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Fast stilling	3.8	3.6	2.9	2.1	3.3
Midlertidig stilling	3.6	3.6	2.9	2.1	3.2

Vedleggstabell 106 I hvilken grad ...

Fag	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Arkeologi	4.0	4.0	2.6	1.9	3.3
Arkitektur	3.6	3.4	3.3	2.5	3.2
Barnehagelærer	3.8	3.3	2.8	2.1	3.5
Barnevern	4.1	3.6	2.4	1.9	3.4
Bildende kunst og kunsthåndverk	3.5	3.1	3.2	2.7	3.2
Bioingeniør	4.1	3.7	3.1	1.8	3.7
Biologi	3.9	3.7	3.1	2.1	3.1
Ergo- og fysioterapi	4.0	3.7	2.7	1.9	3.9
Ernæring og folkehelse	3.9	3.7	3.1	2.2	3.2
Fag- og yrkesfaglærer	3.7	3.5	3.1	2.3	3.5
Farmasi	3.8	3.4	2.5	1.7	3.3
Filosofi	3.7	3.9	2.4	1.8	2.9
Fysikk	3.4	3.9	3.0	1.8	3.0
Geografi	4.0	4.1	3.4	2.1	3.3
Geologi	3.6	3.6	3.1	1.9	2.8
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	3.9	3.6	3.1	2.2	3.6
Handel og markedsføring	3.8	3.4	2.6	1.5	3.5
Helse- og sosialfag, andre	3.8	3.8	3.1	2.4	3.6
Historie	3.8	3.8	2.6	1.9	3.0
Hotell- og reiselivsfag	3.8	4.1	3.3	2.6	3.7
Humanistiske fag, andre	3.8	3.8	3.0	2.2	3.1
Idrett	3.9	3.8	3.3	2.4	3.5
Informasjons- og datateknologi	3.8	3.3	3.0	2.1	3.1
Ingeniør	3.6	3.4	2.8	2.0	3.0
Juridiske fag	3.9	3.4	2.1	1.6	3.2
Kjemi	3.4	3.4	2.5	1.8	3.0
Lektor (trinn 8-13)	3.8	3.8	3.2	2.4	3.8
Matematikk og statistikk	3.1	3.6	2.5	1.6	3.1
Medie- og informasjonsfag	3.7	3.3	3.1	2.1	3.3
Medisin	3.7	3.4	3.0	2.4	3.1
Musikk, dans og drama	3.6	3.0	2.8	2.4	3.2
Naturvitenskapelige fag, andre	3.8	3.6	3.0	2.0	3.1
Odontologi	3.8	3.3	2.6	2.0	3.2
Pedagogikk	3.9	3.8	3.1	2.3	3.8
Primærnæring	3.9	3.7	2.9	2.0	2.8
Psykologi	3.8	4.0	3.0	2.3	3.6
Religion	3.8	3.7	2.7	1.9	3.2
Samferdsel og sikkerhet	3.7	3.3	2.6	1.9	3.3
Samfunnsfag, andre	3.9	3.9	3.3	2.2	3.5
Samfunnsøkonomi	3.6	3.7	2.7	1.7	2.9
Sivilingeniør	3.8	3.6	3.0	2.1	2.9
Sosialantropologi	3.8	4.0	3.3	2.3	3.2
Sosialt arbeid	3.8	3.4	2.6	1.8	3.3
Sosiologi	3.9	4.0	2.9	2.0	3.1
Språk	3.8	3.6	2.7	1.9	3.2
Statsvitenskap	4.0	3.8	2.8	2.1	3.0
Sykepleie	3.5	3.6	2.6	2.0	3.4
Vernepleie	3.7	3.5	2.7	1.9	3.7
Økonomiske og administrative fag	3.9	3.6	2.8	2.0	3.4

I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Forkortelse:	
<i>fagfelle</i>	Fagfelleevalueringer
<i>studeval</i>	Studentevalueringer
<i>tillitsv</i>	Studenttillitsvalgte
<i>undersok</i>	Tilbakemeldinger og undersøkelser fra samfunns- og arbeidsliv
<i>fagfelt</i>	Forskning innen fagfeltet
<i>utd_fors</i>	Utdanningsforskning
<i>nasj_und</i>	Nasjonale spørreundersøkelser (Studiebarometeret, Kandidatundersøkelsen e.l.)
<i>utv_pros</i>	Egeninitierte utviklingsprosjekter

Vedleggstabell 107 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Institusjonstype	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Universiteter	2.8	3.6	3	2.6	3.7	3	2.6	3
Statlige høyskoler	2.8	3.6	3.2	2.7	3.6	3.2	2.9	3.1
Statlige vitenskapelige høyskoler	2.9	3.7	3	2.7	3.7	2.9	2.6	3.2
Private høyskoler	3.1	3.7	3.2	2.9	3.7	3.2	3.1	3.2
Private vitenskapelige høyskoler	3	3.7	3.3	2.8	3.8	3	2.8	3

Vedleggstabell 108 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Kjønn	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Mann	2.8	3.6	3	2.6	3.6	2.8	2.6	3
Kvinne	2.9	3.7	3.2	2.7	3.8	3.3	2.9	3.1
Annen kjønnsidentitet	2.9	3.4	2.3	2.2	4	2.8	1.7	3.1

Vedleggstabell 109 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Statsborgerskap	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Norsk statsborger	2.8	3.6	3.2	2.7	3.7	3.1	2.8	3.1
Ikke norsk statsborger	2.9	3.5	2.7	2.5	3.6	3	2.4	3

Vedleggstabell 110 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Undervisningspråk:	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Norsk	2.8	3.6	3.2	2.7	3.7	3.1	2.8	3.1
Engelsk	2.8	3.5	2.8	2.5	3.7	2.9	2.4	2.9
Annet	3	3.7	2.9	2.5	3.6	3.1	2.5	3.2

Vedleggstabell 111 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Nivået på emnet:	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Bachelorgradsnivå	2.8	3.6	3.2	2.7	3.5	3.1	2.8	3.1
Mastergradsnivå	2.9	3.7	3	2.6	3.8	3.1	2.6	3
Både BA- og MA-nivå	2.8	3.5	2.9	2.5	3.7	3	2.5	3.1

Vedleggstabell 112 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Undervisningen er	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Campusbasert	2.8	3.6	3.1	2.7	3.6	3	2.7	3
Nettbasert	2.8	3.6	2.9	2.6	3.6	3	2.5	3
Kombinasjon	2.9	3.6	3.1	2.7	3.7	3.2	2.7	3.1

Vedleggstabell 113 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Antall studenter i emnet:	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Færre enn 10 studenter	2.7	3.4	2.6	2.5	3.6	2.8	2.3	3
10-40 studenter	2.8	3.6	3	2.7	3.7	3.1	2.7	3.1
41-80 studenter	2.8	3.6	3.2	2.7	3.7	3.1	2.7	3.1
Over 80 studenter	2.8	3.6	3.2	2.6	3.6	3.1	2.8	3

Vedleggstabell 114 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Studieprogrammet er:	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
BA-program	2.8	3.6	3.1	2.7	3.5	3	2.8	3.1
1-2-årig MA-program	2.9	3.7	3	2.6	3.9	3	2.5	3
5-6-årig MA/profesjonsutd.	2.8	3.6	3.1	2.6	3.7	3.2	2.7	3.1
Annet	2.6	3.7	2.6	2.5	3.9	3.4	2.2	3.2

Vedleggstabell 115 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Fagområde	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd_fors	nasj_und	utv_pros
Humaniora og kunstfag	2.8	3.6	3.0	2.6	3.7	3.0	2.6	3.2
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	2.8	3.7	3.2	2.7	3.8	3.2	2.8	3.2
Matematikk og naturvitenskap	2.8	3.4	2.8	2.4	3.5	2.8	2.4	2.9
Teknologi	2.8	3.6	3.0	3.0	3.4	2.8	2.7	3.0
Medisin og helsefag	2.9	3.6	3.2	2.7	3.7	3.2	2.9	3.0
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	2.9	3.7	2.9	3.0	3.6	2.6	2.6	2.8
Annet, vennligst spesifiser	2.8	3.6	3.1	2.8	3.7	3.0	2.7	3.1

Vedleggstabell 116 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Hovedstilling	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd_fors	nasj_und	utv_pros
Professor	2.8	3.6	3.0	2.6	3.7	2.8	2.5	3.0
Dosent	2.7	3.6	3.1	2.7	3.5	3.1	2.7	3.1
Førsteamanuensis	2.7	3.6	3.1	2.6	3.6	3.1	2.7	3.1
Førstelektor	2.8	3.7	3.3	2.8	3.6	3.3	3.0	3.3
Universitetslektor	2.9	3.7	3.2	2.8	3.7	3.3	2.9	3.1
Høgskolelektor	2.9	3.6	3.3	2.9	3.6	3.3	3.1	3.2
Høgskolelærer	2.6	3.5	3.1	2.9	3.4	2.9	2.8	3.0
Forsker	3.1	3.6	2.5	2.3	3.7	2.9	2.3	3.1
Postdoktor	2.9	3.4	2.8	2.4	3.6	2.8	2.4	2.8
Stipendiat	3.0	3.6	3.0	2.4	3.7	3.2	2.6	2.9
Vitenskapelig assistent	3.0	3.4	3.0	1.7	3.3	2.5	3.0	2.7
Annen stilling, spesifiser:	3.2	3.8	3.2	3.0	3.9	3.1	2.9	3.4

Vedleggstabell 117 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Hovedstilling/bistilling:	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd_fors	nasj_und	utv_pros
Hovedstilling i UH-sektoren	2.8	3.6	3.1	2.7	3.7	3.1	2.7	3.1
Bistilling i UH-sektoren	2.9	3.5	2.8	2.5	3.7	2.8	2.3	2.8

Vedleggstabell 118 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Fast/midlertidig	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd_fors	nasj_und	utv_pros
Fast stilling	2.8	3.6	3.1	2.7	3.7	3.1	2.7	3.1
Midlertidig stilling	3	3.6	3	2.5	3.7	3.1	2.6	2.9

Vedleggstabell 119 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Fag	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Arkeologi	3.1	3.8	2.5	2.2	3.8	2.3	2.5	3.3
Arkitektur	3.1	3.8	3.1	2.9	3.6	2.9	2.8	3.7
Barnehagelærer	2.8	3.6	3.3	2.6	3.8	3.5	3.1	3.2
Barnevern	2.8	3.6	3.5	2.9	4.0	3.4	3.0	3.3
Bildende kunst og kunsthåndverk	2.8	3.7	2.9	2.7	3.4	2.7	2.4	3.4
Bioingeniør	2.8	3.5	3.1	3.2	3.6	3.2	3.2	3.5
Biologi	2.8	3.5	2.6	2.4	3.6	2.7	2.3	2.7
Ergo- og fysioterapi	3.0	3.8	3.3	2.9	4.1	3.5	3.3	3.2
Ernæring og folkehelse	2.9	3.5	3.2	2.6	3.6	3.0	2.8	2.9
Fag- og yrkesfaglærer	2.6	3.9	3.4	2.9	3.7	3.6	3.1	3.4
Farmasi	2.8	3.4	3.1	2.9	3.4	3.1	2.7	2.9
Filosofi	2.5	3.3	2.6	1.9	3.7	2.6	2.1	2.8
Fysikk	2.8	3.5	2.9	2.4	3.6	2.8	2.4	3.0
Geografi	3.0	3.7	3.0	2.5	3.9	3.1	2.5	3.2
Geologi	2.7	3.3	2.2	2.3	3.5	2.5	2.2	2.7
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	2.8	3.6	3.3	2.6	3.9	3.7	2.9	3.3
Handel og markedsføring	3.1	3.6	2.9	3.3	3.9	3.1	2.6	3.4
Helse- og sosialfag, andre	3.0	3.9	3.3	2.8	3.9	3.2	2.9	3.1
Historie	3.1	3.6	3.0	2.2	3.6	2.8	2.5	3.0
Hotell- og reiselivsfag	3.3	3.7	3.4	3.2	3.6	2.8	3.0	3.4
Humanistiske fag, andre	2.7	3.6	2.8	2.5	3.7	2.8	2.5	3.1
Idrett	3.0	3.6	3.2	2.8	3.8	3.0	2.7	2.9
Informasjons- og datateknologi	2.6	3.6	3.0	2.8	3.4	2.8	2.6	3.1
Ingeniør	2.8	3.5	2.9	3.0	3.3	2.8	2.6	3.1
Juridiske fag	2.4	3.5	3.2	2.5	3.5	2.8	2.7	3.1
Kjemi	2.7	3.6	2.9	2.3	3.3	2.6	2.7	2.9
Lektor (trinn 8-13)	2.3	3.7	3.2	2.5	3.8	3.8	2.8	3.4
Matematikk og statistikk	2.7	3.3	2.8	2.4	3.4	2.8	2.4	2.8
Medie- og informasjonsfag	3.0	3.7	3.2	3.1	3.3	2.7	2.7	3.3
Medisin	2.8	3.4	3.0	2.2	3.5	2.9	2.3	2.6
Musikk, dans og drama	2.9	3.7	3.1	2.8	3.4	2.9	2.7	3.5
Naturvitenskapelige fag, andre	2.9	3.6	2.8	2.8	3.6	2.7	2.6	2.8
Odontologi	2.7	3.6	3.3	2.6	3.6	3.2	2.6	3.0
Pedagogikk	2.9	3.8	3.2	2.7	4.0	3.9	2.8	3.3
Primærnæring	2.8	3.5	2.6	2.8	3.5	2.2	2.3	2.8
Psykologi	2.9	3.5	2.9	2.5	3.7	3.0	2.4	2.9
Religion	2.9	3.7	3.0	2.6	4.0	3.1	2.8	2.9
Samferdsel og sikkerhet	2.6	3.7	2.9	2.6	3.8	3.0	2.6	2.8
Samfunnsfag, andre	2.8	3.8	3.3	2.8	3.8	3.1	2.8	3.3
Samfunnsøkonomi	2.8	3.6	3.1	2.6	3.6	2.6	2.4	2.9
Sivilingeniør	3.0	3.9	3.3	3.3	3.6	2.7	2.9	3.3
Sosialantropologi	3.1	3.7	3.0	2.3	4.0	2.8	2.7	3.2
Sosialt arbeid	2.9	3.5	3.2	2.6	3.9	3.0	2.9	3.0
Sosiologi	2.5	3.6	3.0	2.1	3.8	2.7	2.5	2.9
Språk	2.5	3.5	2.6	2.3	3.8	3.1	2.4	3.0
Statsvitenskap	2.8	3.6	3.0	2.2	3.7	2.5	2.3	2.7
Sykepleie	2.9	3.6	3.4	2.8	3.6	3.4	3.2	3.0
Vernepleie	3.3	3.7	3.3	2.9	3.9	3.7	3.3	3.3
Økonomiske og administrative fag	3.0	3.6	3.2	3.0	3.7	2.9	2.7	3.1

I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Forkortelse:	
<i>spesifik</i>	Spesifikk profesjon/bransje
<i>generell</i>	Generelt arbeidsliv
<i>forskna</i>	Forskningskarriere

Vedleggstabell 120 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Institusjonstype	spesifik	generell	forskna
Universiteter	3.9	3.3	3
Statlige høyskoler	4.3	3.2	2.7
Statlige vitenskapelige høyskoler	3.9	3.4	2.8
Private høyskoler	4.4	3.2	2.6
Private vitenskapelige høyskoler	4	3.6	2.5

Vedleggstabell 121 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Kjønn	spesifik	generell	forskna
Mann	3.9	3.2	2.9
Kvinne	4.2	3.3	3
Annen kjønnsidentitet	3.2	2.8	2.8

Vedleggstabell 122 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Statsborgerskap	spesifik	generell	forskna
Norsk statsborger	4.1	3.3	2.9
Ikke norsk statsborger	3.8	3.2	3.2

Vedleggstabell 123 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Undervisningspråk:	spesifik	generell	forskna
Norsk	4.2	3.3	2.8
Engelsk	3.6	3.3	3.3
Annet	4	3.3	3

Vedleggstabell 124 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Nivået på emnet:	spesifik	generell	forskna
Bachelorgradsnivå	4.1	3.3	2.7
Mastergradsnivå	4	3.3	3.2
Både BA- og MA-nivå	4	3.2	3

Vedleggstabell 125 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Undervisningen er	spesifik	generell	forskna
Campusbasert	4	3.2	2.9
Nettbasert	3.8	3.4	3

Kombinasjon	4.1	3.3	3
-------------	-----	-----	---

Vedleggstabell 126 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Antall studenter i emnet:	spesifik	generell	forsknska
Færre enn 10 studenter	3.8	3.1	3.2
10-40 studenter	4	3.2	3
41-80 studenter	4.1	3.3	2.9
Over 80 studenter	4.1	3.3	2.8

Vedleggstabell 127 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Studieprogrammet er:	spesifik	generell	forsknska
BA-program	4	3.3	2.7
1-2-årig MA-program	3.7	3.3	3.4
5-6-årig MA/profesjonsutd.	4.6	3	2.9
Annet	3.9	3.1	2.4

Vedleggstabell 128 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Fagområde	spesifik	generell	Forsknska
Humaniora og kunstfag	4.0	3.2	2.8
Samfvit., inkl. juridiske og ped. Fag	3.8	3.4	2.8
Matematikk og naturvitenskap	3.4	3.1	3.4
Teknologi	4.2	3.4	3.0
Medisin og helsefag	4.5	3.2	3.0
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	4.4	3.0	2.9
Annet, vennligst spesifiser	4.0	3.2	2.8

I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Forkortelse:	
<i>genkomp</i>	Generell kompetanse som er relevant for arbeidslivet
<i>fagspes</i>	Fagspesifikke ferdigheter som det aktuelle arbeidslivet etterspør
<i>nye_kunn</i>	Evne til å tilegne seg nye kunnskaper som kreves i arbeidslivet
<i>videreut</i>	Ferdigheter til å videreutvikle arbeidsprosesser, produkter, tjenester e.l. i arbeidslivet

Vedleggstabell 129 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Institusjonstype	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Universiteter	4	4.1	4	3.3
Statlige høyskoler	4.1	4.2	4	3.5
Statlige vitenskapelige høyskoler	4	4.1	4	3.7
Private høyskoler	4.2	4.4	4.1	3.6
Private vitenskapelige høyskoler	4.1	4.2	4	3.5

Vedleggstabell 130 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Kjønn	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Mann	3.9	4.1	3.9	3.4
Kvinne	4.2	4.2	4.1	3.5
Annen kjønnsidentitet	3.9	3.5	3.8	3.1
Ønsker ikke å oppgi	4	4.1	3.9	3.3

Vedleggstabell 131 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Statsborgerskap	genkomp	Fagspes	nye kunn	videreut
Norsk statsborger	4.1	4.2	4	3.4
Ikke norsk statsborger	3.9	4	3.9	3.4

Vedleggstabell 132

I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Undervisningspråk:	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Norsk	4.1	4.2	4	3.4
Engelsk	3.9	3.9	3.9	3.3
Annet	4	4.1	3.9	3.3

Vedleggstabell 133 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Nivået på emnet:	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Bachelorgradsnivå	4.1	4.2	4	3.4
Mastergradsnivå	4	4.1	4	3.5
Både BA- og MA-nivå	4	4.1	3.9	3.4

Vedleggstabell 134 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Undervisningen er	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Campusbasert	4.1	4.2	4	3.3
Nettbasert	4	4	3.9	3.5
Kombinasjon	4.1	4.1	4	3.5

Vedleggstabell 135 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Antall studenter i emnet:	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Færre enn 10 studenter	3.9	4	3.9	3.4
10-40 studenter	4.1	4.1	4	3.4
41-80 studenter	4.1	4.2	4	3.4
Over 80 studenter	4.1	4.2	4	3.4

Vedleggstabell 136 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Studieprogrammet er:	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
BA-program	4.1	4.1	4	3.4
1-2-årig MA-program	4	3.9	4	3.5
5-6-årig MA/profesjonsutd.	4	4.4	4	3.4
Annet	4	4.1	4	3.4

Vedleggstabell 137 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Fagområde	genkomp	fagspes	nye_kunn	videreut
Humaniora og kunstfag	4.1	4.1	3.9	3.3
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	4.1	4.0	4.0	3.5
Matematikk og naturvitenskap	3.8	3.9	3.9	3.0
Teknologi	4.0	4.3	4.1	3.7
Medisin og helsefag	4.1	4.4	4.1	3.4
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	4.0	4.3	4.0	3.2
Annet, vennligst spesifiser	4.1	4.2	4.0	3.6

Vedleggstabell 138 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Hovedstilling	genkomp	fagspes	nye_kunn	videreut
Professor	4.0	4.0	4.0	3.3
Dosent	4.1	4.0	3.9	3.4
Førsteamanuensis	4.1	4.1	4.0	3.4
Førstelektor	4.3	4.4	4.1	3.6
Universitetslektor	4.2	4.3	4.1	3.6
Høgskolelektor	4.2	4.4	4.0	3.6
Høgskolelærer	4.4	4.5	4.1	3.6
Forsker	3.9	3.8	3.9	3.0
Postdoktor	3.8	3.8	3.9	3.3
Stipendiat	3.9	3.9	3.9	3.3
Vitenskapelig assistent	3.8	3.8	4.2	3.8
Annen stilling, spesifiser:	4.0	4.3	4.0	3.3

Vedleggstabell 139 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Hovedstilling/bistilling	genkomp	fagspes	nye_kunn	videreut
Hovedstilling i UH-sektoren	4.1	4.1	4	3.4
Bistilling i UH-sektoren	3.9	4.2	3.9	3.4

Vedleggstabell 140 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Fast/midlertidig	genkomp	fagspes	nye_kunn	videreut
Fast stilling	4.1	4.1	4	3.4
Midlertidig stilling	4	4	3.9	3.3

Vedleggstabell 141 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Fag	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Arkeologi	4.1	4.4	4.0	3.1
Arkitektur	4.3	4.2	4.3	4.0
Barnehagelærer	4.2	4.4	4.0	3.7
Barnevern	4.5	4.4	4.0	3.3
Bildende kunst og kunsthåndverk	4.1	4.6	4.0	4.1
Bioingeniør	4.4	4.5	4.3	3.7
Biologi	3.7	3.7	3.8	2.9
Ergo- og fysioterapi	4.5	4.6	4.4	3.6
Ernæring og folkehelse	4.0	4.0	3.9	3.1
Fag- og yrkesfaglærer	4.0	4.6	4.0	3.6
Farmasi	4.0	4.5	4.0	3.5
Filosofi	4.0	3.3	3.6	2.6
Fysikk	3.7	3.9	4.0	3.0
Geografi	4.3	3.9	4.1	3.2
Geologi	3.8	3.8	3.8	2.6
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	4.2	4.4	4.1	3.5
Handel og markedsføring	4.3	4.7	4.6	4.2
Helse- og sosialfag, andre	4.1	4.1	4.1	3.6
Historie	4.2	3.6	4.0	2.9
Hotell- og reiselivsfag	4.2	3.8	4.0	3.7
Humanistiske fag, andre	4.1	3.8	3.9	3.2
Idrett	3.9	4.0	3.7	3.3
Informasjons- og datateknologi	3.9	4.2	4.1	3.7
Ingeniør	4.0	4.2	4.0	3.6
Juridiske fag	3.9	4.0	3.9	3.0
Kjemi	3.6	4.0	3.9	3.1
Lektor (trinn 8-13)	4.0	4.2	4.0	3.4
Matematikk og statistikk	3.8	3.9	3.9	3.2
Medie- og informasjonsfag	4.2	4.4	4.1	3.8
Medisin	3.8	4.4	4.0	3.2
Musikk, dans og drama	3.8	4.4	4.0	3.7
Naturvitenskapelige fag, andre	4.1	4.1	4.0	3.2
Odontologi	3.8	4.7	3.8	3.2
Pedagogikk	4.1	4.1	4.0	3.6
Primærnæring	4.0	4.2	4.0	3.7
Psykologi	4.1	4.0	3.9	3.2
Religion	3.9	3.9	3.8	3.2
Samferdsel og sikkerhet	4.1	3.9	4.0	3.5
Samfunnsfag, andre	4.2	3.9	4.1	3.5
Samfunnsøkonomi	3.8	3.8	3.9	3.2
Sivilingeniør	4.0	4.3	4.2	3.6
Sosialantropologi	4.2	3.5	4.0	3.1
Sosialt arbeid	4.3	4.3	3.9	3.6
Sosiologi	4.1	3.5	3.8	3.0
Språk	4.0	3.9	3.7	2.9
Statsvitenskap	4.0	3.4	3.9	3.0
Sykepleie	4.3	4.5	4.3	3.6
Vernepleie	4.3	4.5	4.1	3.8
Økonomiske og administrative fag	4.1	4.0	4.0	3.7

På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Forkortelse:	
<i>relevant</i>	Bevisstgjøres studentene på hva de lærer som er relevant for arbeidslivet
<i>formidle</i>	Bevisstgjøres studentene på hvordan de kan formidle sin kompetanse i møte med arbeidslivet
<i>informer</i>	Informerer arbeidslivet om de ferdige kandidatenes kompetanse
<i>tilrette</i>	Tilrettelegges det for samarbeid mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (skrivesemesteroppgave, prosjekter, utplassering i bedrift etc.)

Vedleggstabell 142 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Institusjonstype	relevant	formidle	informer	tilrette
Universiteter	3.9	3.5	3.2	3.2
Statlige høyskoler	4.1	3.7	3.2	3.4
Statlige vitenskapelige høyskoler	4	3.7	3.3	3.2
Private høyskoler	4.2	3.7	3.3	3.4
Private vitenskapelige høyskoler	4.1	3.6	3.4	3.4

Vedleggstabell 143 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Kjønn	relevant	formidle	informer	tilrette
Mann	3.9	3.4	3.2	3.2
Kvinne	4	3.6	3.3	3.3
Annen kjønnsidentitet	3.4	3.2	2.7	3.3
Ønsker ikke å oppgi	3.7	3.4	3	2.9

Vedleggstabell 144 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Statsborgerskap	relevant	formidle	informer	tilrette
Norsk statsborger	4	3.5	3.2	3.3
Ikke norsk statsborger	3.8	3.5	3.1	3.1

Vedleggstabell 145 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Undervisningspråk:	relevant	formidle	informer	tilrette
Norsk	4	3.6	3.3	3.3
Engelsk	3.7	3.4	3.1	3.1
Annet	4	3.5	3	2.8

Vedleggstabell 146 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Nivået på emnet:	relevant	formidle	informer	tilrette
Bachelorgradsnivå	4	3.5	3.2	3.3
Mastergradsnivå	3.9	3.5	3.2	3.3
Både BA- og MA-nivå	3.9	3.6	3.2	3.1

Vedleggstabell 147 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

	relevant	formidle	informer	tilrette
Campusbasert	3.9	3.5	3.2	3.3
Nettbasert	3.9	3.5	3.2	3.1
Kombinasjon	4	3.6	3.3	3.3

Vedleggstabell 148 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

	relevant	formidle	informer	tilrette
Færre enn 10 studenter	3.8	3.4	3.1	3.2
10-40 studenter	3.9	3.5	3.2	3.3
41-80 studenter	4	3.6	3.3	3.3
Over 80 studenter	4	3.5	3.3	3.2

Vedleggstabell 149 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

	relevant	formidle	informer	Tilrette
BA-program	3.9	3.5	3.2	3.2
1-2-årig MA-program	3.8	3.5	3.1	3.2
5-6-årig MA/profesjonsutd.	4.2	3.6	3.4	3.5
Annet	4.1	3.8	3	3.1

Vedleggstabell 150 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Fagområde	relevant	formidle	informer	tilrette
Humaniora og kunstfag	3.9	3.5	3.1	3.1
Samvit., inkl. juridiske og ped. fag	4.0	3.6	3.2	3.3
Matematikk og naturvitenskap	3.5	3.1	3.0	2.9
Teknologi	4.0	3.5	3.4	3.7
Medisin og helsefag	4.2	3.7	3.4	3.3
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	4.1	3.5	3.4	3.4
Annet, vennligst spesifiser	4.0	3.6	3.2	3.5

Vedleggstabell 151 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Hovedstilling	relevant	formidle	informer	tilrette
Professor	3.8	3.4	3.2	3.1
Dosent	4.1	3.7	3.2	3.2
Førsteamanuensis	3.9	3.5	3.2	3.2
Førstelektor	4.1	3.8	3.3	3.5
Universitetslektor	4.2	3.7	3.4	3.5
Høgskolelektor	4.2	3.7	3.4	3.5
Høgskolelærer	4.3	3.7	3.7	3.2
Forsker	3.5	3.1	2.7	2.7
Postdoktor	3.5	3.2	3.0	3.1
Stipendiat	3.7	3.2	3.1	3.1
Vitenskapelig assistent	3.5	2.8	3.3	3.5
Annen stilling, spesifiser:	4.2	3.7	3.4	3.4

Vedleggstabell 152 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Hovedstilling/bistilling	relevant	formidle	informer	tilrette
Hovedstilling i UH-sektoren	3.9	3.5	3.2	3.3
Bistilling i UH-sektoren	4	3.5	3.2	3.3

Vedleggstabell 153 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Fast/midlertidig	relevant	formidle	informer	tilrette
Fast stilling	4	3.5	3.2	3.3
Midlertidig stilling	3.8	3.4	3.1	3.1

Vedleggstabell 154 På studieprogrammet, i hvilken grad ...

Fag	relevant	formidle	informere	tilrette
Arkeologi	3.5	3.0	2.9	3.0
Arkitektur	3.9	3.6	3.3	3.4
Barnehagelærer	4.4	3.9	3.3	3.6
Barnevern	4.2	3.6	3.4	3.1
Bildende kunst og kunsthåndverk	4.0	3.9	3.3	3.4
Bioingeniør	4.2	3.6	3.6	4.2
Biologi	3.4	3.0	2.9	2.7
Ergo- og fysioterapi	4.3	3.8	3.4	3.4
Ernæring og folkehelse	3.8	3.4	2.9	3.2
Fag- og yrkesfaglærer	4.5	4.1	3.5	3.5
Farmasi	4.1	3.8	3.5	3.2
Filosofi	3.1	3.0	2.8	2.4
Fysikk	3.2	3.0	3.1	3.1
Geografi	3.6	3.2	3.1	3.2
Geologi	3.4	2.8	2.8	2.4
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	4.3	3.8	3.3	3.7
Handel og markedsføring	4.8	4.2	3.7	3.4
Helse- og sosialfag, andre	4.0	3.7	3.3	3.3
Historie	3.3	3.2	3.0	2.7
Hotell- og reiselivsfag	4.0	3.7	3.7	3.8
Humanistiske fag, andre	3.6	3.3	2.9	2.9
Idrett	3.9	3.4	3.0	3.1
Informasjons- og datateknologi	3.9	3.4	3.4	3.4
Ingeniør	4.0	3.6	3.4	3.7
Juridiske fag	3.9	3.3	3.3	2.8
Kjemi	3.6	3.3	3.0	3.1
Lektor (trinn 8-13)	4.2	3.8	3.1	3.5
Matematikk og statistikk	3.6	3.2	3.2	3.0
Medie- og informasjonsfag	4.2	3.8	3.5	3.9
Medisin	4.2	3.5	3.3	3.3
Musikk, dans og drama	4.1	3.8	3.1	3.2
Naturvitenskapelige fag, andre	3.9	3.3	3.1	3.1
Odontologi	4.5	3.8	3.6	3.5
Pedagogikk	4.1	3.8	3.1	3.3
Primærnæring	4.0	3.2	2.5	3.6
Psykologi	4.0	3.6	3.1	3.0
Religion	3.7	3.2	3.0	2.9
Samferdsel og sikkerhet	4.4	3.7	3.3	3.3
Samfunnsfag, andre	3.9	3.5	3.1	3.3
Samfunnsøkonomi	3.7	3.2	3.2	3.1
Sivilingeniør	4.1	3.4	3.6	3.9
Sosialantropologi	3.4	3.2	2.7	2.6
Sosialt arbeid	4.1	3.5	3.0	3.3
Sosiologi	3.4	3.0	2.7	2.6
Språk	3.7	3.3	2.8	2.5
Statsvitenskap	3.4	3.1	2.8	2.9
Sykepleie	4.3	3.8	3.7	3.4
Vernepleie	4.1	3.8	3.5	3.8
Økonomiske og administrative fag	4.0	3.6	3.2	3.5

På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?

Forkortelse:	
<i>involv</i>	Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet
<i>moteplass</i>	Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)
<i>gjestefo</i>	Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet
<i>hospiter</i>	Hospitering i arbeidslivet for undervisere

Vedleggstabell 155 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Universiteter	2014	47.5	1217	28.7	1005	23.7	4236	100.0
Statlige høyskoler	398	50.9	233	29.8	151	19.3	782	100.0
Statlige vitenskapelige høyskoler	133	51.2	69	26.5	58	22.3	260	100.0
Private høyskoler	230	62.2	70	18.9	70	18.9	370	100.0
Private vitenskapelige høyskoler	155	56.8	56	20.5	62	22.7	273	100.0
Total	2930	49.5	1645	27.8	1346	22.7	5921	100.0

Vedleggstabell 156 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Universiteter	2589	61.2	925	21.9	717	16.9	4231	100.0
Statlige høyskoler	505	64.7	189	24.2	87	11.1	781	100.0
Statlige vitenskapelige høyskoler	162	62.8	58	22.5	38	14.7	258	100.0
Private høyskoler	270	73.6	64	17.4	33	9.0	367	100.0
Private vitenskapelige høyskoler	184	67.4	45	16.5	44	16.1	273	100.0
Total	3710	62.8	1281	21.7	919	15.5	5910	100.0

Vedleggstabell 157 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Universiteter	2842	67.1	841	19.9	551	13.0	4234	100.0
Statlige høyskoler	600	76.7	129	16.5	53	6.8	782	100.0
Statlige vitenskapelige høyskoler	210	80.8	29	11.2	21	8.1	260	100.0
Private høyskoler	301	81.6	47	12.7	21	5.7	369	100.0
Private vitenskapelige høyskoler	214	78.1	33	12.0	27	9.9	274	100.0
Total	4167	70.4	1079	18.2	673	11.4	5919	100.0

Vedleggstabell 158 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Universiteter	880	20.9	2301	54.6	1034	24.5	4215	100.0
Statlige høgskoler	258	33.2	400	51.4	120	15.4	778	100.0
Statlige vitenskapelige høgskoler	70	27.3	127	49.6	59	23.0	256	100.0
Private høgskoler	126	34.1	178	48.2	65	17.6	369	100.0
Private vitenskapelige høyskoler	45	16.7	162	60.0	63	23.3	270	100.0
Total	1379	23.4	3168	53.8	1341	22.8	5888	100.0

Vedleggstabell 159 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Mann	1469	50.9	844	29.2	573	19.9	2886	100.0
Kvinne	1387	48.6	743	26.0	723	25.3	2853	100.0
Annen kjønnsidentitet	5	38.5	7	53.8	1	7.7	13	100.0
Ønsker ikke å oppgi	52	41.6	35	28.0	38	30.4	125	100.0
Total	2913	49.6	1629	27.7	1335	22.7	5877	100.0

Vedleggstabell 160 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Mann	1817	63.0	664	23.0	404	14.0	2885	100.0
Kvinne	1787	62.8	585	20.6	472	16.6	2844	100.0
Annen kjønnsidentitet	11	84.6	2	15.4	0	0.0	13	100.0
Ønsker ikke å oppgi	68	54.8	21	16.9	35	28.2	124	100.0
Total	3683	62.8	1272	21.7	911	15.5	5866	100.0

Vedleggstabell 161 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Mann	1950	67.5	614	21.3	323	11.2	2887	100.0
Kvinne	2104	73.9	431	15.1	314	11.0	2849	100.0
Annen kjønnsidentitet	7	50.0	7	50.0	0	0.0	14	100.0
Ønsker ikke å oppgi	75	60.0	21	16.8	29	23.2	125	100.0
Total	4136	70.4	1073	18.3	666	11.3	5875	100.0

Vedleggstabell 162 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Mann	592	20.6	1640	57.1	640	22.3	2872	100.0
Kvinne	751	26.5	1434	50.6	650	22.9	2835	100.0
Annen kjønnsidentitet	1	7.7	11	84.6	1	7.7	13	100.0
Ønsker ikke å oppgi	24	19.4	62	50.0	38	30.6	124	100.0
Total	1368	23.4	3147	53.9	1329	22.7	5844	100.0

Vedleggstabell 163 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk statsborger	2450	51.5	1303	27.4	1001	21.1	4754	100.0
Ikke norsk statsborger	457	41.4	322	29.2	325	29.4	1104	100.0
Total	2907	49.6	1625	27.7	1326	22.6	5858	100.0

Vedleggstabell 164 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk statsborger	3038	64.0	1052	22.2	654	13.8	4744	100.0
Ikke norsk statsborger	640	58.1	213	19.3	249	22.6	1102	100.0
Total	3678	62.9	1265	21.6	903	15.4	5846	100.0

Vedleggstabell 165 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller ll'er-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk statsborger	3405	71.7	870	18.3	475	10.0	4750	100.0
Ikke norsk statsborger	720	65.2	199	18.0	186	16.8	1105	100.0
Total	4125	70.5	1069	18.3	661	11.3	5855	100.0

Vedleggstabell 166 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk statsborger	1132	24.0	2637	55.8	957	20.2	4726	100.0
Ikke norsk statsborger	231	21.0	503	45.8	365	33.2	1099	100.0
Total	1363	23.4	3140	53.9	1322	22.7	5825	100.0

Vedleggstabell 167 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

Undervisningsspråk	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk	2304	52.0	1184	26.7	944	21.3	4432	100.0
Engelsk	575	42.5	407	30.1	370	27.4	1352	100.0
Annet	35	38.5	38	41.8	18	19.8	91	100.0
Total	2914	49.6	1629	27.7	1332	22.7	5875	100.0

Vedleggstabell 168 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

Undervisningsspråk	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk	2842	64.3	956	21.6	623	14.1	4421	100.0
Engelsk	799	59.1	284	21.0	270	20.0	1353	100.0
Annet	44	48.9	29	32.2	17	18.9	90	100.0
Total	3685	62.8	1269	21.6	910	15.5	5864	100.0

Vedleggstabell 169 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

Undervisningsspråk	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk	3175	71.7	811	18.3	442	10.0	4428	100.0
Engelsk	905	66.8	241	17.8	208	15.4	1354	100.0
Annet	56	61.5	20	22.0	15	16.5	91	100.0
Total	4136	70.4	1072	18.3	665	11.3	5873	100.0

Vedleggstabell 170 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

Undervisningsspråk	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Norsk	1113	25.3	2395	54.4	896	20.3	4404	100.0
Engelsk	232	17.2	705	52.3	410	30.4	1347	100.0
Annet	21	23.1	48	52.7	22	24.2	91	100.0
Total	1366	23.4	3148	53.9	1328	22.7	5842	100.0

Vedleggstabell 171 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga tilarbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Bachelorgradsnivå	1402	50.6	719	26.0	648	23.4	2769	100.0
Mastergradsnivå	952	47.7	587	29.4	457	22.9	1996	100.0
Både bachelor- og mastergradsnivå	574	49.9	336	29.2	240	20.9	1150	100.0
Total	2928	49.5	1642	27.8	1345	22.7	5915	100.0

Vedleggstabell 172 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga tilarbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Bachelorgradsnivå	1869	67.6	491	17.8	406	14.7	2766	100.0
Mastergradsnivå	1145	57.5	507	25.5	338	17.0	1990	100.0
Både bachelor- og mastergradsnivå	693	60.4	281	24.5	174	15.2	1148	100.0
Total	3707	62.8	1279	21.7	918	15.5	5904	100.0

Vedleggstabell 173 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga tilarbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Bachelorgradsnivå	1946	70.3	514	18.6	309	11.2	2769	100.0
Mastergradsnivå	1407	70.5	360	18.0	229	11.5	1996	100.0
Både bachelor- og mastergradsnivå	811	70.6	203	17.7	134	11.7	1148	100.0
Total	4164	70.4	1077	18.2	672	11.4	5913	100.0

Vedleggstabell 174 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Bachelorgradsnivå	676	24.5	1477	53.6	602	21.9	2755	100.0
Mastergradsnivå	413	20.8	1107	55.7	466	23.5	1986	100.0
Både bachelor- og mastergradsnivå	288	25.2	581	50.9	272	23.8	1141	100.0
Total	1377	23.4	3165	53.8	1340	22.8	5882	100.0

Vedleggstabell 175 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Campusbasert	1670	49.0	945	27.7	792	23.2	3407	100.0
Nettbasert	414	46.9	267	30.2	202	22.9	883	100.0
Kombinasjon saml. på campus og nettbasert	842	52.0	426	26.3	350	21.6	1618	100.0
Total	2926	49.5	1638	27.7	1344	22.7	5908	100.0

Vedleggstabell 176 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Campusbasert	2192	64.5	694	20.4	515	15.1	3401	100.0
Nettbasert	477	54.1	239	27.1	166	18.8	882	100.0
Kombinasjon saml. på campus og nettbasert	1036	64.2	341	21.1	237	14.7	1614	100.0
Total	3705	62.8	1274	21.6	918	15.6	5897	100.0

Vedleggstabell 177 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Campusbasert	2413	70.8	621	18.2	375	11.0	3409	100.0
Nettbasert	584	66.2	171	19.4	127	14.4	882	100.0
Kombinasjon saml. på campus og nettbasert	1167	72.2	280	17.3	169	10.5	1616	100.0
Total	4164	70.5	1072	18.1	671	11.4	5907	100.0

Vedleggstabell 178 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Campusbasert	781	23.0	1867	55.1	742	21.9	3390	100.0
Nettbasert	174	19.8	477	54.1	230	26.1	881	100.0
Kombinasjon saml. på campus og nettbasert	423	26.4	815	50.8	367	22.9	1605	100.0
Total	1378	23.5	3159	53.8	1339	22.8	5876	100.0

Vedleggstabell 179 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

Studenter i emnet	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Færre enn 10 studenter	178	43.8	115	28.3	113	27.8	406	100.0
10-40 studenter	1232	47.8	753	29.2	595	23.1	2580	100.0
41-80 studenter	679	52.4	345	26.6	273	21.0	1297	100.0
Over 80 studenter	840	51.5	427	26.2	363	22.3	1630	100.0
Total	2929	49.5	1640	27.7	1344	22.7	5913	100.0

Vedleggstabell 180 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (kariervedager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

Studenter i emnet	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Færre enn 10 studenter	217	53.6	101	24.9	87	21.5	405	100.0
10-40 studenter	1583	61.5	598	23.3	391	15.2	2572	100.0
41-80 studenter	838	64.6	275	21.2	184	14.2	1297	100.0
Over 80 studenter	1072	65.8	302	18.6	254	15.6	1628	100.0
Total	3710	62.9	1276	21.6	916	15.5	5902	100.0

Vedleggstabell 181 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

Studenter i emnet	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Færre enn 10 studenter	253	62.3	85	20.9	68	16.7	406	100.0
10-40 studenter	1773	68.9	511	19.8	291	11.3	2575	100.0
41-80 studenter	962	74.1	201	15.5	136	10.5	1299	100.0
Over 80 studenter	1177	72.2	278	17.0	176	10.8	1631	100.0
Total	4165	70.5	1075	18.2	671	11.4	5911	100.0

Vedleggstabell 182 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

Studenter i emnet	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Færre enn 10 studenter	102	25.1	189	46.6	115	28.3	406	100.0
10-40 studenter	575	22.5	1409	55.0	577	22.5	2561	100.0
41-80 studenter	294	22.8	704	54.7	290	22.5	1288	100.0
Over 80 studenter	408	25.1	860	52.9	357	22.0	1625	100.0
Total	1379	23.5	3162	53.8	1339	22.8	5880	100.0

Vedleggstabell 183 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
BA-program	1417	50.4	780	27.7	617	21.9	2814	100.0
1-2-årig MA-program	731	44.8	551	33.8	348	21.3	1630	100.0
5-6-årig MA/Profesjonsutd.	715	54.3	258	19.6	344	26.1	1317	100.0
Annet	57	39.0	56	38.4	33	22.6	146	100.0
Total	2920	49.4	1645	27.8	1342	22.7	5907	100.0

Vedleggstabell 184 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (kariervedager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
BA-program	1865	66.3	553	19.7	396	14.1	2814	100.0
1-2-årig MA-program	905	55.7	448	27.6	273	16.8	1626	100.0
5-6-årig MA/Profesjonsutd.	881	67.2	212	16.2	218	16.6	1311	100.0
Annet	50	34.5	66	45.5	29	20.0	145	100.0
Total	3701	62.8	1279	21.7	916	15.5	5896	100.0

Vedleggstabell 185 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
BA-program	1992	70.8	512	18.2	311	11.0	2815	100.0
1-2-årig MA-program	1152	70.6	306	18.8	173	10.6	1631	100.0
5-6-årig MA/Profesjonsutd.	931	70.9	212	16.1	170	12.9	1313	100.0
Annet	79	54.1	49	33.6	18	12.3	146	100.0
Total	4154	70.3	1079	18.3	672	11.4	5905	100.0

Vedleggstabell 186 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
BA-program	661	23.6	1542	55.0	600	21.4	2803	100.0
1-2-årig MA-program	282	17.4	991	61.2	346	21.4	1619	100.0
5-6-årig MA/Profesjonsutd.	405	30.9	546	41.7	358	27.3	1309	100.0
Annet	28	19.6	83	58.0	32	22.4	143	100.0
Total	1376	23.4	3162	53.8	1336	22.7	5874	100.0

Vedleggstabell 187 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Humaniora og kunstfag	464	44.5	367	35.2	211	20.2	1042	100.0
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	855	47.1	543	29.9	419	23.1	1817	100.0
Matematikk og naturvitenskap	230	35.3	221	33.9	201	30.8	652	100.0
Teknologi	352	63.9	80	14.5	119	21.6	551	100.0
Medisin og helsefag	613	56.8	252	23.4	214	19.8	1079	100.0
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	60	61.9	25	25.8	12	12.4	97	100.0
Annet, vennligst spesifiser	153	53.7	68	23.9	64	22.5	285	100.0
Total	2727	49.4	1556	28.2	1240	22.5	5523	100.0

Vedleggstabell 188 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Humaniora og kunstfag	637	61.1	256	24.5	150	14.4	1043	100.0
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	1166	64.4	376	20.8	269	14.9	1811	100.0
Matematikk og naturvitenskap	392	60.2	128	19.7	131	20.1	651	100.0
Teknologi	433	78.6	49	8.9	69	12.5	551	100.0
Medisin og helsefag	614	57.0	292	27.1	171	15.9	1077	100.0
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	72	74.2	18	18.6	7	7.2	97	100.0
Annet, vennligst spesifiser	190	66.4	65	22.7	31	10.8	286	100.0
Total	3504	63.5	1184	21.5	828	15.0	5516	100.0

Vedleggstabell 189 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Humaniora og kunstfag	618	59.3	298	28.6	126	12.1	1042	100.0
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	1319	72.6	312	17.2	185	10.2	1816	100.0
Matematikk og naturvitenskap	373	57.3	155	23.8	123	18.9	651	100.0
Teknologi	443	80.3	56	10.1	53	9.6	552	100.0
Medisin og helsefag	841	77.9	140	13.0	98	9.1	1079	100.0
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	79	81.4	12	12.4	6	6.2	97	100.0
Annet, vennligst spesifiser	216	75.8	46	16.1	23	8.1	285	100.0
Total	3889	70.4	1019	18.5	614	11.1	5522	100.0

*Vedleggstabell 190 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Hospitering i arbeidslivet for undervisere*

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Humaniora og kunstfag	265	25.6	590	57.1	179	17.3	1034	100.0
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	389	21.6	1015	56.4	397	22.0	1801	100.0
Matematikk og naturvitenskap	98	15.0	348	53.4	206	31.6	652	100.0
Teknologi	100	18.2	282	51.4	167	30.4	549	100.0
Medisin og helsefag	330	30.7	561	52.2	184	17.1	1075	100.0
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	13	13.4	64	66.0	20	20.6	97	100.0
Annet, vennligst spesifiser	72	25.4	154	54.4	57	20.1	283	100.0
Total	1267	23.1	3014	54.9	1210	22.0	5491	100.0

*Vedleggstabell 191 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet*

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Professor	731	48.7	527	35.1	243	16.2	1501	100.0
Dosent	57	58.2	27	27.6	14	14.3	98	100.0
Førsteamanuensis	822	49.2	491	29.4	358	21.4	1671	100.0
Førstelektor	236	61.0	79	20.4	72	18.6	387	100.0
Universitetslektor	367	56.1	155	23.7	132	20.2	654	100.0
Høgskolelektor	259	57.4	102	22.6	90	20.0	451	100.0
Høgskolelærer	28	58.3	12	25.0	8	16.7	48	100.0
Forsker	31	27.9	29	26.1	51	45.9	111	100.0
Postdoktor	22	21.0	25	23.8	58	55.2	105	100.0
Stipendiat	128	29.6	100	23.1	204	47.2	432	100.0
Vitenskapelig assistent	2	33.3	2	33.3	2	33.3	6	100.0
Annen stilling, spesifiser:	44	74.6	7	11.9	8	13.6	59	100.0
Total	2727	49.4	1556	28.2	1240	22.5	5523	100.0

Vedleggstabell 192 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Professor	969	64.6	355	23.7	175	11.7	1499	100.0
Dosent	66	67.3	20	20.4	12	12.2	98	100.0
Førsteamanuensis	1068	64.1	365	21.9	234	14.0	1667	100.0
Førstelektor	271	70.4	75	19.5	39	10.1	385	100.0
Universitetslektor	434	66.4	139	21.3	81	12.4	654	100.0
Høgskolelektor	314	69.6	87	19.3	50	11.1	451	100.0
Høgskolelærer	32	66.7	12	25.0	4	8.3	48	100.0
Forsker	42	37.8	26	23.4	43	38.7	111	100.0
Postdoktor	47	44.8	18	17.1	40	38.1	105	100.0
Stipendiat	212	49.1	76	17.6	144	33.3	432	100.0
Vitenskapelig assistent	6	100.0	0	0.0	0	0.0	6	100.0
Annen stilling, spesifiser:	43	71.7	11	18.3	6	10.0	60	100.0
Total	3504	63.5	1184	21.5	828	15.0	5516	100.0

Vedleggstabell 193 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Professor	1009	67.2	359	23.9	134	8.9	1502	100.0
Dosent	68	70.1	21	21.6	8	8.2	97	100.0
Førsteamanuensis	1196	71.6	296	17.7	178	10.7	1670	100.0
Førstelektor	303	78.5	67	17.4	16	4.1	386	100.0
Universitetslektor	493	75.3	116	17.7	46	7.0	655	100.0
Høgskolelektor	377	83.2	50	11.0	26	5.7	453	100.0
Høgskolelærer	42	87.5	4	8.3	2	4.2	48	100.0
Forsker	60	54.1	15	13.5	36	32.4	111	100.0
Postdoktor	52	49.5	17	16.2	36	34.3	105	100.0
Stipendiat	238	55.5	68	15.9	123	28.7	429	100.0
Vitenskapelig assistent	5	83.3	1	16.7	0	0.0	6	100.0
Annen stilling, spesifiser:	46	76.7	5	8.3	9	15.0	60	100.0
Total	3889	70.4	1019	18.5	614	11.1	5522	100.0

*Vedleggstabell 194 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Hospitering i arbeidslivet for undervisere*

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Professor	257	17.2	953	64.0	280	18.8	1490	100.0
Dosent	28	28.6	56	57.1	14	14.3	98	100.0
Førsteamanuensis	380	22.9	928	55.8	355	21.3	1663	100.0
Førstelektor	122	31.8	209	54.4	53	13.8	384	100.0
Universitetslektor	194	30.0	343	53.0	110	17.0	647	100.0
Høgskolelektor	158	35.0	210	46.6	83	18.4	451	100.0
Høgskolelærer	22	45.8	19	39.6	7	14.6	48	100.0
Forsker	13	11.7	51	45.9	47	42.3	111	100.0
Postdoktor	10	9.5	43	41.0	52	49.5	105	100.0
Stipendiat	67	15.6	168	39.2	194	45.2	429	100.0
Vitenskapelig assistent	0	0.0	3	50.0	3	50.0	6	100.0
Annen stilling, spesifiser:	16	27.1	31	52.5	12	20.3	59	100.0
Total	1267	23.1	3014	54.9	1210	22.0	5491	100.0

*Vedleggstabell 195 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet*

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Hovedstilling i UH-sektoren	2727	49.4	1556	28.2	1240	22.5	5523	100.0
Bistilling i UH-sektoren	203	51.0	89	22.4	106	26.6	398	100.0
Total	2930	49.5	1645	27.8	1346	22.7	5921	100.0

*Vedleggstabell 196 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)*

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Hovedstilling i UH-sektoren	3504	63.5	1184	21.5	828	15.0	5516	100.0
Bistilling i UH-sektoren	206	52.3	97	24.6	91	23.1	394	100.0
Total	3710	62.8	1281	21.7	919	15.5	5910	100.0

*Vedleggstabell 197 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?
Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet*

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Hovedstilling i UH-sektoren	3889	70.4	1019	18.5	614	11.1	5522	100.0
Bistilling i UH-sektoren	278	70.0	60	15.1	59	14.9	397	100.0
Total	4167	70.4	1079	18.2	673	11.4	5919	100.0

Vedleggstabell 198 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Hovedstilling i UH-sektoren	1267	23.1	3014	54.9	1210	22.0	5491	100.0
Bistilling i UH-sektoren	112	28.2	154	38.8	131	33.0	397	100.0
Total	1379	23.4	3168	53.8	1341	22.8	5888	100.0

Vedleggstabell 199 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Fast stilling	2398	52.1	1338	29.1	865	18.8	4601	100.0
Midlertidig stilling	266	32.8	191	23.6	353	43.6	810	100.0
Total	2664	49.2	1529	28.3	1218	22.5	5411	100.0

Vedleggstabell 199 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Fast stilling	3015	65.6	1002	21.8	577	12.6	4594	100.0
Midlertidig stilling	412	50.9	158	19.5	240	29.6	810	100.0
Total	3427	63.4	1160	21.5	817	15.1	5404	100.0

Vedleggstabell 200 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Fast stilling	3308	71.9	883	19.2	409	8.9	4600	100.0
Midlertidig stilling	497	61.4	115	14.2	198	24.4	810	100.0
Total	3805	70.3	998	18.4	607	11.2	5410	100.0

Vedleggstabell 201 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet? Hospitering i arbeidslivet for undervisere

	Ja		Nei		Vet ikke		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Fast stilling	1107	24.2	2609	57.1	856	18.7	4572	100.0
Midlertidig stilling	132	16.4	340	42.1	335	41.5	807	100.0
Total	1239	23.0	2949	54.8	1191	22.1	5379	100.0

I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

Forkortelse:	
<i>fagdid</i>	Fagdidaktikk
<i>var_undm</i>	Varierte undervisningsmetoder
<i>dig_und</i>	Digital undervisning
<i>studenta</i>	Studentaktive læringsformer
<i>vurd_for</i>	Alternative vurderingsformer
<i>veiledni</i>	Veiledning
<i>forsk_ba</i>	Forskningsbasert undervisnings- og læringsopplegg
<i>utd_led</i>	Utdanningsledelse
<i>arb_liv</i>	Kunnskap om arbeidslivets behov for kompetanse

Vedleggstabell 2021 hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Institusjonstype	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Universiteter	2.9	3.2	3.2	3.1	3.2	2.9	2.9	2.8	2.7
Statlige høgskoler	3	3.3	3.3	3.2	3.3	3	3.1	3	2.9
Statlige vitenskapelige høgskoler	2.8	3.1	3.1	3	3	2.8	2.8	2.8	2.7
Private høgskoler	3	3.2	3.1	3.1	3.1	2.9	3	2.9	2.7
Private vitenskapelige høgskoler	2.9	3.1	3.2	3.1	3.2	2.7	2.8	2.7	2.7

Vedleggstabell 203 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Kjønn	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Mann	2.8	3.1	3	3.1	3	2.7	2.8	2.7	2.7
Kvinne	3	3.2	3.3	3.2	3.3	3	3.1	3	2.8
Annen kjønnsidentitet	2.4	2.9	2.6	2.5	2.7	2.1	2.1	3.1	2.4

Vedleggstabell 204 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Statsborgerskap	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Norsk statsborger	2.9	3.2	3.2	3.2	3.2	2.9	3	2.8	2.7
Ikke norsk statsborger	2.7	3	3	3	3	2.7	2.7	2.7	2.8

Vedleggstabell 205 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Undervisningspråk:	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Norsk	3	3.2	3.2	3.2	3.2	2.9	3	2.9	2.8
Engelsk	2.7	3	3	3	3	2.7	2.7	2.7	2.7
Annet	2.9	3.1	3.3	3.1	3.1	2.9	3	2.9	3

Vedleggstabell 206 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Nivået på emnet:	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Bachelorgradsnivå	3	3.2	3.2	3.2	3.2	3	3.1	2.9	2.8
Mastergradsnivå	2.8	3.1	3.2	3.1	3.1	2.8	2.8	2.8	2.7
Både BA- og MA-nivå	2.8	3.1	3.1	3.1	3.1	2.8	2.8	2.7	2.6

Vedleggstabell 207 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Undervisningen er	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Campusbasert	2.9	3.2	3.2	3.1	3.2	2.9	2.9	2.8	2.7
Nettbasert	2.9	3.2	3.1	3.2	3.2	2.8	2.9	2.8	2.8
Kombinasjon	2.9	3.2	3.2	3.1	3.2	2.9	3	2.9	2.8

Vedleggstabell 208 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Antall studenter i emnet:	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Færre enn 10 studenter	2.8	3.1	3.1	3.1	3	2.8	2.8	2.7	2.6
10-40 studenter	2.9	3.2	3.2	3.1	3.1	2.9	2.9	2.8	2.8
41-80 studenter	2.9	3.2	3.2	3.2	3.2	2.9	3	2.9	2.7
Over 80 studenter	2.9	3.2	3.2	3.2	3.2	2.9	3	2.8	2.7

Vedleggstabell 209 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder...:

	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
BA-program	3	3.2	3.2	3.2	3.2	2.9	3	2.9	2.8
1-2-årig MA-program	2.8	3.1	3.1	3.1	3.1	2.7	2.8	2.8	2.8
5-6-årig MA/profesjonsutd.	2.9	3.1	3.2	3.1	3.2	2.9	2.9	2.9	2.6
Annet	2.8	3	3.2	3	3.1	2.8	2.9	2.7	2.6

Vedleggstabell 210 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Fagområde	fagdid	var_undm	dig_und	studenta	vurd_for	veiledni	forsk_ba	utd_led	arb_liv
Humaniora og kunsthøgskolefag	2.7	3.0	3.1	3.0	3.0	2.8	2.9	2.7	2.7
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	2.9	3.1	3.2	3.1	3.2	2.8	2.9	2.8	2.8
Matematikk og naturvitenskap	2.8	3.1	3.0	3.1	3.1	2.8	2.8	2.7	2.8
Teknologi	2.8	3.1	2.9	3.2	3.1	2.7	2.9	2.7	2.8
Medisin og helsefag	3.2	3.4	3.4	3.4	3.4	3.0	3.1	3.1	2.8
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	2.9	3.4	3.3	3.4	3.2	2.9	3.1	2.9	2.6
Annet, vennligst spesifiser	2.9	3.1	3.2	3.1	3.1	2.8	2.9	2.7	2.8

Vedleggstabell 211 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Hovedstilling	fagdid	var_undm	dig_und	studenta	vurd_for	veiledni	forsk_ba	utd_led	arb_liv
Professor	2.6	3.0	3.1	3.0	2.9	2.4	2.5	2.4	2.6
Dosent	2.9	3.0	3.3	3.0	3.1	2.7	2.7	2.4	2.6
Førsteamanuensis	2.9	3.1	3.1	3.1	3.2	2.9	2.9	2.9	2.8
Førstelektor	2.9	3.2	3.3	3.1	3.2	2.9	3.0	2.9	2.7
Universitetslektor	3.1	3.2	3.2	3.2	3.4	3.1	3.3	3.0	2.8
Høgskolelektor	3.1	3.3	3.3	3.3	3.4	3.0	3.3	3.0	2.8
Høgskolelærer	3.2	3.3	3.2	3.3	3.3	3.1	3.4	2.9	2.6
Forsker	3.2	3.5	3.3	3.5	3.3	3.0	3.1	3.4	3.0
Postdoktor	3.1	3.3	3.2	3.4	3.3	3.2	3.1	3.2	3.2
Stipendiat	3.3	3.5	3.2	3.5	3.5	3.4	3.4	3.4	3.1
Vitenskapelig assistent	3.2	3.2	2.2	3.3	3.3	2.7	3.2	4.0	3.4
Annen stilling, spesifiser:	3.0	3.4	3.4	3.3	3.3	2.9	3.1	3.0	2.8

Vedleggstabell 212 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Hovedstilling/bistilling	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Hovedstilling i UH-sektoren	2.9	3.2	3.2	3.1	3.2	2.9	2.9	2.8	2.8
Bistilling i UH-sektoren	3.1	3.3	3.2	3.2	3.2	2.9	3	2.9	2.4

Vedleggstabell 213 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Fast/midlertidig	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	Veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Fast stilling	2.8	3.1	3.2	3.1	3.1	2.8	2.9	2.7	2.7
Midlertidig stilling	3.3	3.4	3.2	3.4	3.4	3.3	3.3	3.4	3.1

Vedleggstabell 214 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder ...:

Fag	fagdid	var_undm	dig_und	studenta	vurd_for	Veiledni	forsk_ba	utd_led	arb_liv
Arkeologi	2.8	2.7	3.1	3.0	3.1	2.8	2.8	2.7	2.3
Arkitektur	3.0	2.9	2.9	2.9	2.9	2.7	2.9	2.5	2.6
Barnehagelærer	2.9	3.3	3.4	3.2	3.3	3.0	3.2	3.1	2.9
Barnevern	3.1	3.3	3.4	3.3	3.5	2.7	3.0	2.9	2.6
Bildende kunst og kunsthåndverk	2.9	3.3	3.0	3.2	3.1	2.8	3.3	3.0	2.5
Bioingeniør	2.9	3.5	3.2	3.5	3.5	3.0	3.0	3.1	2.9
Biologi	2.9	3.3	3.2	3.3	3.2	2.8	3.0	2.9	3.0
Ergo- og fysioterapi	3.2	3.4	3.4	3.4	3.5	3.2	3.2	3.1	3.0
Ernæring og folkehelse	3.3	3.5	3.3	3.4	3.5	3.0	3.0	3.3	3.2
Fag- og yrkesfaglærer	2.4	2.8	3.0	2.7	2.8	2.7	2.8	2.5	2.2
Farmasi	3.1	3.2	3.3	3.3	3.1	2.8	2.9	3.0	2.7
Filosofi	2.5	3.0	3.1	3.0	2.9	2.5	2.5	2.4	2.5
Fysikk	2.7	3.0	3.0	3.2	3.0	2.8	2.7	2.5	2.7
Geografi	2.8	3.2	3.3	3.2	3.3	2.8	3.1	3.0	3.0
Geologi	2.7	3.1	3.0	3.1	3.0	2.8	2.7	2.5	2.8
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	2.9	3.0	3.2	3.0	3.1	3.0	3.0	2.8	2.7
Handel og markedsføring	3.3	3.1	3.1	3.3	3.4	3.3	3.3	2.7	2.9
Helse- og sosialfag, andre	3.2	3.4	3.5	3.4	3.4	3.1	3.1	3.1	3.0
Historie	2.8	3.1	3.2	3.1	2.8	2.7	2.8	2.7	2.7
Hotell- og reiselivsfag	2.7	2.9	2.7	2.9	2.8	2.6	2.6	2.8	2.8
Humanistiske fag, andre	2.7	2.9	3.0	2.9	2.9	2.6	2.7	2.5	2.7
Idrett	2.8	3.0	3.3	3.1	3.1	2.9	2.9	2.9	3.0
Informasjons- og datateknologi	2.8	3.0	2.6	3.0	3.0	2.6	2.8	2.6	2.6
Ingeniør	2.9	3.1	3.0	3.2	3.1	2.8	3.0	2.7	2.7
Juridiske fag	3.1	3.3	3.3	3.2	3.2	3.1	3.0	3.0	2.8
Kjemi	3.0	3.2	3.0	3.3	3.3	2.9	2.9	2.8	2.9
Lektor (trinn 8-13)	2.6	2.8	3.2	2.9	3.2	2.9	2.9	2.9	2.7
Matematikk og statistikk	2.6	2.9	2.7	2.9	2.8	2.7	2.7	2.5	2.7
Medie- og informasjonsfag	3.0	3.2	3.1	3.1	3.1	2.9	3.0	3.0	2.7
Medisin	3.0	3.2	3.1	3.2	3.2	2.9	2.9	3.0	2.3
Musikk, dans og drama	2.6	2.9	2.9	2.8	2.8	2.8	3.0	2.8	2.5
Naturvitenskapelige fag, andre	2.9	3.3	3.2	3.3	3.2	2.9	3.0	2.8	2.8
Odontologi	3.0	3.3	3.2	3.3	3.4	3.1	3.0	3.2	2.7
Pedagogikk	2.8	3.1	3.3	3.1	3.2	2.8	3.0	2.9	2.9
Primærnæring	3.0	3.1	3.3	3.4	2.7	2.7	2.7	2.5	2.9
Psykologi	2.9	3.2	3.2	3.2	3.3	2.9	2.9	2.9	2.7
Religion	3.0	3.2	3.4	3.2	3.1	2.8	2.9	2.7	2.8
Samferdsel og sikkerhet	3.1	3.4	3.4	3.3	3.5	3.1	3.3	3.3	3.2
Samfunnsfag, andre	2.9	3.2	3.3	3.2	3.3	2.8	2.9	2.8	2.8
Samfunnsøkonomi	2.6	3.0	3.0	3.1	2.9	2.6	2.6	2.5	2.6
Sivilingeniør	2.8	3.3	3.0	3.3	3.2	2.7	2.7	2.8	2.5
Sosialantropologi	2.6	3.1	3.0	3.1	3.1	2.5	2.6	2.2	2.7
Sosialt arbeid	3.1	3.3	3.3	3.3	3.4	2.7	3.0	2.9	2.8
Sosiologi	2.8	3.2	3.1	3.0	3.1	2.8	2.8	2.6	2.6
Språk	2.8	3.1	3.2	3.1	3.2	2.9	2.9	2.8	2.8
Statsvitenskap	2.6	3.1	3.1	3.0	2.9	2.7	2.8	2.7	2.8
Sykepleie	3.4	3.5	3.6	3.5	3.6	3.2	3.3	3.2	2.9
Vernepleie	3.3	3.6	3.5	3.4	3.5	3.1	3.3	3.1	3.0
Økonomiske og administrative fag	2.8	3.1	3.2	3.1	3.2	2.7	2.7	2.7	2.7

I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

Forkortelse:	
<i>fagress</i>	Faglige ressurser (kurs, seminar, veiledning fra kolleger, etc)
<i>tidress</i>	Tid
<i>ok_midl</i>	Økonomiske midler

Vedleggstabell 215 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Institusjonstype	fagress	tidress	ok midl
Universiteter	3.2	2.1	2.2
Statlige høyskoler	3.1	2.1	2.3
Statlige vitenskapelige høyskoler	3.1	2.3	2.5
Private høyskoler	3.3	2.2	2.4
Private vitenskapelige høyskoler	3.4	2.2	2.5

Vedleggstabell 216 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Kjønn	fagress	tidress	ok midl
Mann	3.3	2.2	2.4
Kvinne	3.2	2	2.2
Annen kjønnsidentitet	2.4	1.4	1.4
Ønsker ikke å oppgi	3	1.9	1.9

Vedleggstabell 217 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Statsborgerskap	fagress	tidress	ok midl
Norsk statsborger	3.2	2.1	2.3
Ikke norsk statsborger	3.2	2.1	2.2

Vedleggstabell 218 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Undervisningspråk:	fagress	tidress	ok midl
Norsk	3.2	2.1	2.3
Engelsk	3.2	2.1	2.3
Annet	3.2	2.1	2.2

Vedleggstabell 219 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Nivået på emnet:	fagress	tidress	ok midl
Bachelorgradsnivå	3.2	2.1	2.3
Mastergradsnivå	3.3	2.1	2.3
Både BA- og MA-nivå	3.2	2.1	2.2

Vedleggstabell 220 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Undervisningen er	fagress	tidress	ok midl
Campusbasert	3.2	2	2.2
Nettbasert	3.2	2.2	2.2
Kombinasjon	3.3	2.1	2.3

Vedleggstabell 221 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Antall studenter i emnet:	fagress	tidress	ok midl
Færre enn 10 studenter	3.2	2.1	2.2
10-40 studenter	3.2	2.1	2.3
41-80 studenter	3.2	2	2.2
Over 80 studenter	3.2	2.1	2.3

Vedleggstabell 222 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

	fagress	tidress	ok midl
BA-program	3.2	2.1	2.2
1-2-årig MA-program	3.3	2.1	2.3
5-6-årig MA/profesjonsutd.	3.2	2.1	2.3
Annet	3.2	2.1	2.2

Vedleggstabell 223 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Fagområde	fagress	tidress	ok_midl
Humaniora og kunstfag	3.2	2.1	2.2
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	3.3	2.1	2.3
Matematikk og naturvitenskap	3.3	2.0	2.3
Teknologi	3.3	2.1	2.4
Medisin og helsefag	3.2	2.1	2.2
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	3.2	1.9	2.4
Annet, vennligst spesifiser	3.1	2.2	2.3

Vedleggstabell 224 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Hovedstilling	fagress	tidress	ok_midl
Professor	3.3	2.0	2.3
Dosent	3.3	2.6	2.5
Førsteamanuensis	3.3	2.0	2.3
Førstelektor	3.1	2.2	2.3
Universitetslektor	3.2	2.1	2.1
Høgskolelektor	3.2	2.1	2.3
Høgskolelærer	3.0	1.9	1.9
Forsker	2.9	2.0	2.1
Postdoktor	3.2	2.1	2.2
Stipendiat	3.2	2.2	2.3
Vitenskapelig assistent	3.0	2.7	2.0
Annen stilling, spesifiser:	3.3	2.0	2.4

Vedleggstabell 225 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Hovedstilling/bistilling:	fagress	tidress	ok midl
Hovedstilling i UH-sektoren	3.2	2.1	2.3
Bistilling i UH-sektoren	2.9	2.1	2.1

Vedleggstabell 226 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Fast/midlertidig	fagress	tidress	ok midl
Fast stilling	3.3	2.1	2.3
Midlertidig stilling	3.2	2.2	2.2

Vedleggstabell 227 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Fag	fagdid	var undm	dig und
Arkeologi	3.6	1.8	2.3
Arkitektur	2.9	2.0	2.3
Barnehagelærer	3.3	2.2	2.3
Barnevern	3.1	2.0	1.9
Bildende kunst og kunsthåndverk	2.9	1.9	2.0
Bioingeniør	3.5	2.0	2.2
Biologi	3.2	1.9	2.1
Ergo- og fysioterapi	3.3	1.9	2.0
Ernæring og folkehelse	3.1	2.0	2.2
Fag- og yrkesfaglærer	3.3	2.2	2.2
Farmasi	3.4	1.9	2.3
Filosofi	3.1	1.9	1.8
Fysikk	3.4	1.9	2.3
Geografi	3.7	2.0	2.1
Geologi	3.3	1.9	2.1
Grunnskolelærer (trinn 1-7 og 5-10)	3.2	2.1	2.3
Handel og markedsføring	3.7	2.5	2.6
Helse- og sosialfag, andre	3.2	2.1	2.1
Historie	3.4	2.0	2.2
Hotell- og reiselivsfag	2.9	1.9	2.3
Humanistiske fag, andre	3.2	1.9	2.2
Idrett	3.1	2.1	2.0
Informasjons- og datateknologi	3.3	2.1	2.6
Ingeniør	3.2	2.1	2.3
Juridiske fag	3.3	2.0	2.4
Kjemi	3.2	1.9	2.2
Lektor (trinn 8-13)	3.3	2.1	2.4
Matematikk og statistikk	3.5	2.2	2.5
Medie- og informasjonsfag	3.1	1.9	2.1
Medisin	3.1	2.1	2.2
Musikk, dans og drama	3.0	2.2	2.2
Naturvitenskapelige fag, andre	3.2	2.0	2.2
Odontologi	3.2	2.1	1.9
Pedagogikk	3.1	2.1	2.2
Primærnæring	3.3	1.9	2.9
Psykologi	3.3	2.1	2.3
Religion	3.5	2.4	2.4
Samferdsel og sikkerhet	3.0	2.3	2.6
Samfunnsfag, andre	3.1	2.1	2.2
Samfunnsøkonomi	3.4	2.2	2.6
Sivilingeniør	3.3	2.1	2.4
Sosialantropologi	3.2	2.2	2.2
Sosialt arbeid	3.2	2.1	2.3
Sosiologi	3.2	2.0	2.2
Språk	3.3	2.1	2.4
Statsvitenskap	3.3	2.3	2.4
Sykepleie	3.1	2.1	2.2
Vernepleie	3.0	2.0	2.3
Økonomiske og administrative fag	3.3	2.2	2.5

Pedagogiske kvalifikasjoner

Merk at prosenttall er beregnet som andel av Total N

Vedleggstabell 228 Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?

Kjønn	Ingen formell ped.	PPU	UH-ped	Merittert	Annen ped.kval.	Total
	%	%	%	%	%	N
Mann	17.9	22.0	54.8	10.9	12.9	2931
Kvinne	15.2	24.5	56.6	5.7	18.7	2903
Annen kjønnsidentitet	28.6	7.1	35.7	7.1	21.4	14
Ønsker ikke å oppgi	15.6	17.2	56.3	13.3	23.4	128
Total	16.6	23.1	55.7	8.4	16.0	5976

Vedleggstabell 229 Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?

Hovedstilling	Ingen formell ped.	PPU	UH-ped	Merittert	Annen ped.kval.	Total
	%	%	%	%	%	N
Professor	9.8	19.5	62.1	13.9	13.2	1535
Dosent	8.0	32.0	49.0	19.0	30.0	100
Førsteamanuensis	11.0	21.6	63.7	5.8	16.5	1711
Førstelektor	5.8	36.7	58.7	8.9	21.8	395
Universitetslektor	13.0	32.0	53.2	3.1	17.9	671
Høgskolelektor	13.0	31.2	54.8	4.3	16.7	462
Høgskolelærer	20.8	29.2	39.6	4.2	18.8	48
Forsker	38.3	7.8	42.6	2.6	13.9	115
Postdoktor	34.8	7.1	48.2	0.9	12.5	112
Stipendiat	53.7	12.1	25.0	2.9	11.2	456
Vitenskapelig assistent	66.7	16.7	16.7	0.0	0.0	6
Annen stilling, spesifiser:	16.1	27.4	41.9	11.3	21.0	62
Total	15.3	23.1	56.4	7.7	15.9	5673

Vedleggstabell 230 Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du

Førstestillingskompetanse	Ingen formell ped.	PPU	UH-ped	Merittert	Annen ped.kval.	Total
	%	%	%	%	%	N
Førstestillingskompetanse	11.4	21.8	61.2	9.4	15.9	3968
Andre stillinger	24.7	26.1	45.3	3.4	15.5	1643

Vedleggstabell 231 Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?

Fagområde	Ingen formell ped.	PPU	UH-ped	Merittert	Annen ped.kval.	Total
	%	%	%	%	%	N
Humaniora og kunsthøgskolefag	9.7	32.4	52.2	10.1	17.0	1062
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	15.2	23.0	55.1	7.5	17.7	1874
Matematikk og naturvitenskap	24.8	16.4	53.5	6.3	10.0	678
Teknologi	19.4	17.6	59.1	7.6	13.1	563
Medisin og helsefag	14.0	20.7	63.0	5.8	17.1	1104
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	12.1	16.2	67.7	7.1	9.1	99
Annet, vennligst spesifiser	13.3	27.3	52.6	10.6	16.7	293
Total	15.3	23.1	56.4	7.7	15.9	5673

Vedleggstabell 232 *Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?*

Gradsnivå	Ingen formell ped. %	PPU %	UH-ped %	Merittert %	Annen ped.kval. %	Total N
Bachelorgradsnivå	16.3	25.8	55.0	5.8	15.1	2847
Mastergradsnivå	18.7	19.6	55.3	9.1	16.0	2050
Både bachelor- og mastergradsnivå	12.9	20.9	55.4	13.4	16.9	1175
Total	16.4	22.8	55.2	8.4	15.8	6072

Vedleggstabell 233 *Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?*

Undervisningsorganisering	Ingen formell ped. %	PPU %	UH-ped %	Merittert %	Annen ped.kval. %	Total N
Campusbasert	22.5	56.4	55.0	7.3	15.9	3486
Nettbasert	19.2	54.5	55.3	9.9	14.2	915
Kombinasjon (samling & nett)	25.3	53.0	55.4	10.0	16.4	1663
Total	22.8	55.2	55.2	8.4	15.8	6064

Vedleggstabell 234 *Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?*

Institusjonstype	Ingen formell ped. %	PPU %	UH-ped %	Merittert %	Annen ped.kval. %	Total N
Universiteter	16.9	21.4	55.9	8.1	15.4	4358
Statlige høyskoler	12.3	30.8	54.4	6.9	17.7	802
Statlige vitenskapelige høyskoler	22.6	18.4	45.1	14.3	15.8	266
Private høyskoler	13.1	26.8	59.2	7.0	15.8	373
Private vitenskapelige høyskoler	19.9	19.6	50.2	12.8	16.0	281
Total	16.4	22.8	55.2	8.4	15.8	6080

Vedleggstabell 235 Hvilke(n) formell pedagogisk kvalifikasjon(er) har du?

Fag/utdanningsstype	Ingen formell ped.	PPU	UH-ped	Merittert	Annen ped.kval.	Total N
	%	%	%	%	%	
Arkeologi	0.0	14.3	78.6	7.1	21.4	14
Arkitektur	29.3	8.6	39.7	15.5	13.8	58
Barnehagelærer	2.3	39.2	60.2	6.8	21.6	176
Barnevern	17.8	15.6	60.0	2.2	17.8	45
Bild. kunst & håndtv.	27.3	31.8	40.9	13.6	13.6	44
Bioingeniør	15.4	46.2	53.8	3.8	19.2	26
Biologi	29.6	10.2	51.8	6.6	11.1	226
Ergo- og fysioterapi	10.4	18.8	72.9	0.0	20.8	48
Ernæring og folkehelse	19.7	11.3	49.3	7.0	16.9	71
Fag- og yrkesfaglærer	0.0	51.6	51.6	12.9	35.5	31
Farmasi	19.1	6.4	63.8	8.5	10.6	47
Filosofi	13.2	20.8	54.7	9.4	13.2	53
Fysikk	25.6	14.5	53.0	3.4	12.8	117
Geografi	14.8	22.2	55.6	7.4	14.8	27
Geologi	23.4	10.6	61.7	10.6	17.0	47
Grunnskolelærer	5.1	48.2	41.3	7.5	20.4	334
Handel og markedsføring	12.5	18.8	62.5	12.5	6.3	16
Helse- og sosialfag, andre	16.3	17.2	67.4	5.0	17.6	239
Historie	13.8	28.7	52.9	3.4	11.5	87
Hotell- og reiselivsfag	20.0	40.0	50.0	10.0	40.0	10
Humanistiske fag, andre	10.7	21.4	57.8	12.3	19.3	187
Idrett	5.8	38.8	61.2	3.9	23.3	103
IT	19.5	19.9	58.1	10.0	16.7	221
Ingeniør	19.6	17.4	56.6	5.7	12.1	265
Juridiske fag	16.0	18.1	63.8	11.7	4.3	94
Kjemi	16.9	16.9	55.4	13.8	9.2	65
Lektor (trinn 8-13)	0.0	56.8	48.6	8.1	23.0	74
Matematikk og statistikk	24.7	19.8	51.9	8.0	8.0	162
Medie & info.fag	18.6	22.7	58.8	13.4	10.3	97
Medisin	21.7	10.7	61.7	13.7	11.7	300
Musikk, dans og drama	11.3	37.7	41.7	21.6	19.1	204
Nat.vit.fag, andre	23.2	16.7	55.2	4.9	8.4	203
Odontologi	15.2	19.6	63.0	8.7	17.4	46
Pedagogikk	5.3	33.9	48.4	7.9	36.2	304
Primærnæring	0.0	14.3	100.0	14.3	0.0	7
Psykologi	20.3	11.3	63.3	5.6	10.2	177
Religion	11.9	20.8	62.4	7.9	6.9	101
Samferdsel og sikkerhet	16.0	28.0	44.0	4.0	24.0	25
Samfunnsfag, andre	18.3	18.3	59.4	6.7	12.5	224
Samfunnsøkonomi	29.9	9.3	47.7	9.3	12.1	107
Sivilingeniør	24.2	12.9	56.5	10.5	9.7	124
Sosialantropologi	13.8	6.9	55.2	10.3	17.2	29
Sosialt arbeid	20.8	12.5	61.1	4.2	12.5	72
Sosiologi	28.4	15.8	53.7	10.5	10.5	95
Språk	9.1	37.1	53.1	9.1	13.3	143
Statsvitenskap	20.6	13.7	57.8	7.8	9.8	102
Sykepleie	11.2	29.3	59.5	4.3	20.8	375
Vernepleie	14.9	19.1	51.1	4.3	23.4	47
Økonomiske og administrative fag	21.4	15.5	51.5	10.3	13.4	388
Total	16.4	22.8	55.3	8.4	15.8	6057

6.5 Vedleggstabeller – formell eller ingen formell pedagogisk kvalifikasjon

Dette vedlegget inneholder analyser av gjennomsnitt på samtlige spørsmålsbatterier for to grupper: Undervisere som oppgir henholdsvis å ha “ingen formell pedagogisk kvalifikasjon” og undervisere som oppgir å ha en eller annen form for pedagogisk kvalifikasjon. Sistnevnte kan være: “Praktisk-pedagogisk utdanning”, “Universitets- og høgskolepedagogisk basiskompetanse”, “Merittert underviser” og/eller “Annen pedagogisk utdanning”

Vedleggstabell 236 Prosent innen stillingskategorier som ikke har/har formell pedagogisk kvalifikasjon

Hva er din hovedstilling i studieåret 2020/2021?	Har ikke/har formell pedagogisk kvalifikasjon		
	Ingen formell ped.kval.	Har formell ped.kval.	Totalt (100 % radvis)
Professor	10	90	1513
Dosent	8	92	99
Førsteamanuensis	11	89	1680
Førstelektor	6	94	386
Universitetslektor	13	87	654
Høgskolelektor	13	87	451
Høgskolelærer	21	79	48
Forsker	39	61	114
Postdoktor	36	64	108
Stipendiat	55	45	443
Vitenskapelig assistent	67	33	6
Annen stilling	17	83	60
Total N	870	4692	5562
Total %	16	84	100

Vedleggstabell 237 Prosent innen fagområder som ikke har/har formell pedagogisk kvalifikasjon

Hva er din hovedstilling i studieåret 2020/2021?	Har ikke/har formell pedagogisk kvalifikasjon		
	Ingen formell ped.kval.	Har formell ped.kval.	Totalt (100 % radvis)
Humaniora og kunstfag	10	90	1043
Samfvit., inkl. juridiske og ped. fag	16	84	1828
Matematikk og naturvitenskap	25	75	665
Teknologi	20	80	554
Medisin og helsefag	14	86	1087
Landbruks-, fiskerifag og vet.medisin	12	88	98
Annet fagområde	14	86	287
Total N	870	4692	5562
Total %	16	84	100

Vedleggstabell 238 Prosent innen tredelt stillingsfordeling som ikke har/har formell pedagogisk kvalifikasjon

Stillings typer	Har ikke/har formell pedagogisk kvalifikasjon		
	Ingen formell ped.kval.	Har formell ped.kval.	Total
Forsker/PhD/Postdok	49	51	665
Lektorer/Lærere	14	86	1153
Førstestillinger	10	90	3678
Total N	856	4640	5496
Total %	16	84	100

Herifra og nedover viser tabellene gjennomsnitt. Unntaket er tabell nr X med undertittel i rødt, som spesifiserer at tabellen viser prosent som har svart ja.

I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Forkortelse:	
<i>Foreles</i>	Forelesning
<i>Sem</i>	Seminar eller kollokvier organisert av underviserne
<i>Gruppe</i>	Gruppe uten lærer
<i>Innleg</i>	Skriftlig arbeid til innlevering
<i>Prosj</i>	Prosjektarbeid
<i>Felt</i>	Feltarbeid/ekskursjon/egen datainnhenting
<i>Lab</i>	Laboratorieøving
<i>annen_pr</i>	Annen praktisk øving
<i>Case</i>	Case
<i>Sim</i>	Simulering/rollespill
<i>Praksis</i>	Praksis
<i>Veil</i>	Veiledning

Vedleggstabell 239 I hvilken grad brukes følgende undervisnings- og arbeidsformer på emnet?

Ped.kval.	foreles	sem	gruppe	innlev	prosj	felt	lab	annen pr	case	sim	praksis	veil
Ingen formell	4.1	3.0	2.5	3.4	2.6	1.9	1.7	2.2	2.3	1.6	2.0	3.0
Formell	3.9	3.2	2.6	3.4	2.6	1.9	1.7	2.5	2.5	1.8	2.4	3.3

I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Forkortelse:	
<i>forelesn</i>	Forelesning med vekt på formidling av lærestoff
<i>aktiv_de</i>	Undervisnings- og arbeidsformer der studenten deltar aktivt i diskusjon av lærestoff/innhold
<i>ferdighe</i>	Undervisnings- og arbeidsformer med vekt på ferdighetstrening
<i>form_til</i>	Formativ tilbakemelding

Vedleggstabell 240 I undervisningen på emnet, i hvilken grad vil du si at det benyttes:

Ped.kval.	forelesn	aktiv de	ferdighe	form til
Ingen formell	3.9	3.6	3.0	3.1
Formell	3.8	3.8	3.2	3.3

I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Forkortelse:	
<i>ressurs</i>	Tilgjengelige ressurser
<i>tid</i>	Tilgjengelig tid til planlegging/utvikling
<i>forskrif</i>	Rammeplan, nasjonale forskrifter/retningslinjer e.l.
<i>lub</i>	Læringsutbyttebeskrivelsen for emnet eller for studieprogrammet emnet er en del av
<i>strategi</i>	Institusjonens strategi for utdanningsvirksomheten
<i>stud</i>	Tilbakemeldinger/forventninger fra studentene
<i>kollegie</i>	Tilbakemeldinger/forventninger fra kollegaer/fagmiljø
<i>arbliv</i>	Tilbakemeldinger/forventninger fra arbeids-/samfunnsliv
<i>forskning</i>	Forskning om undervisnings- og læringsmetoder
<i>egenart</i>	Akademisk tradisjon i faget
<i>erf_komp</i>	Egen erfaring/kompetanse

Vedleggstabell 241 I hvilken grad har de ulike faktorene betydning for valg av undervisnings-/arbeidsformer for emnet?

Ped.kval.	ressurs	tid	forskrif	lub	strategi	stud	kollegie	arbliv	forskning	egenart	erf komp
Ingen formell	3.4	3.5	2.9	3.6	3.0	3.6	3.1	2.8	2.8	3.4	4.0
Formell	3.4	3.6	3.1	3.8	3.1	3.7	3.1	2.9	3.3	3.3	4.1

I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Forkortelse:	
<i>indarb</i>	Ved undervisernes individuelle arbeid
<i>samstud</i>	I samarbeid med studentene
<i>disk</i>	Uformell diskusjon i fagmiljøet
<i>deling</i>	Organisert deling av kunnskap og erfaringer gjennom undervisningsseminarer e.l.
<i>kollveil</i>	Med kollegaveiledning (sit-in, observasjon av kolleger, bruk av mentor etc.)
<i>team</i>	Arbeid i team, delt ansvar for emnet

Vedleggstabell 242 I hvilken grad utvikles undervisningen i emnet på følgende måter:

Ped.kval.	indarb	samstud	disk	deling	kollveil	team
Ingen formell	4.0	2.9	3.1	2.4	1.9	2.9
Formell	4.0	3.0	3.2	2.6	2.0	3.0

I hvilken grad ...

Forkortelse:	
<i>fagutv</i>	Får studentene på emnet tilbakemelding om sin faglige utvikling?
<i>arbkrav</i>	Får studentene på emnet faglig veiledning knyttet til arbeidskrav?
<i>tilstr_t</i>	Er det nok tid til å gi faglig veiledning og tilbakemeldinger til studentene i emnet?
<i>benytter</i>	Benytter studentene på emnet seg av tilbud om veiledning og tilbakemelding?
<i>studveil</i>	Legges det opp til at studenten på emnet skal veilede og gitilbakemeldinger på hverandres arbeid?

Vedleggstabell 243 I hvilken grad ...

Ped.kval.	fagutv	arbkrav	tilstr t	benytter	studveil
Ingen formell	3.3	3.5	2.8	3.2	2.5
Formell	3.5	3.7	2.7	3.3	2.7

I dette emnet, i hvilken grad...

Forkortelse:	
<i>s_95</i>	Blir det faglige innholdet regelmessig oppdatert, så det reflekterer ny FoU?
<i>s_100</i>	Får studentene trening i å bruke vitenskapelig metode og tenkesett?
<i>s_99</i>	Deltar studentene i forskningslignende/undersøkende studentprosjekter eller læringsprosesser?
<i>s_98</i>	Deltar studentene i forskningsproduksjon?
<i>s_97</i>	Benyttes det undervisningsmetoder i emnet som er forankret i forskning om studentenes læring?

Vedleggstabell 244 I dette emnet, i hvilken grad ...

Ped.kval.	s 95	s 100	s 99	s 98	s 97
Ingen formell	3.6	3.6	2.7	2.0	2.9
Formell	3.8	3.6	2.9	2.1	3.4

I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Forkortelse:	
<i>fagfelle</i>	Fagfelleevalueringer
<i>studeval</i>	Studentevalueringer
<i>tillitsv</i>	Studenttillitsvalgte
<i>undersok</i>	Tilbakemeldinger og undersøkelser fra samfunns- og arbeidsliv
<i>fagfelt</i>	Forskning innen fagfeltet
<i>utd_fors</i>	Utdanningsforskning
<i>nasj_und</i>	Nasjonale spørreundersøkelser (Studiebarometeret, Kandidatundersøkelsen e.l.)
<i>utv_pros</i>	Egeninitierte utviklingsprosjekter

Vedleggstabell 245 I hvilken grad brukes følgende kilder som grunnlag for utvikling og design av studieprogrammet?

Ped.kval.	fagfelle	studeval	tillitsv	undersok	fagfelt	utd fors	nasj und	utv pros
Ingen formell	2.9	3.6	3.0	2.5	3.6	2.7	2.6	2.9
Formell	2.8	3.6	3.1	2.7	3.7	3.1	2.7	3.1

I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Forkortelse:	
<i>spesifik</i>	Spesifikk profesjon/bransje
<i>generell</i>	Generelt arbeidsliv
<i>forskna</i>	Forskningskarriere

Vedleggstabell 246 I hvilken grad er studieprogrammet innrettet mot:

Ped.kval.	spesifik	generell	forskna
Ingen formell	3.8	3.2	3.1
Formell	4.0	3.3	2.9

I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Forkortelse:	
<i>genkomp</i>	Generell kompetanse som er relevant for arbeidslivet
<i>fagspes</i>	Fagspesifikke ferdigheter som det aktuelle arbeidslivet etterspør
<i>nye_kunn</i>	Evne til å tilegne seg nye kunnskaper som kreves i arbeidslivet
<i>videreut</i>	Ferdigheter til å videreutvikle arbeidsprosesser, produkter, tjenester e.l. i arbeidslivet

Vedleggstabell 247 I hvilken grad prioriteres det at studentene utvikler følgende gjennom studieprogrammet:

Ped.kval.	genkomp	fagspes	nye kunn	videreut
Ingen formell	3.9	4.0	3.9	3.3
Formell	4.1	4.1	4.0	3.4

På studieprogrammet, i hvilken grad...

Forkortelse:	
<i>relevant</i>	Bevisstgjøres studentene på hva de lærer som er relevant for arbeidslivet
<i>formidle</i>	Bevisstgjøres studentene på hvordan de kan formidle sin kompetanse i møte med arbeidslivet
<i>informer</i>	Informeres arbeidslivet om de ferdige kandidatenes kompetanse
<i>tilrette</i>	Tilrettelegges det for samarbeid mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (skrivesemesteroppgave, prosjekter, utplassering i bedrift etc.)

Vedleggstabell 248 På studieprogrammet, i hvilken grad...

Ped.kval.	relevant	formidle	informer	tilrette
Ingen formell	3.8	3.3	3.1	3.2
Formell	4.0	3.6	3.2	3.3

På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?

Forkortelse:	
<i>involv</i>	Involvering av representanter fra arbeidslivet i utvikling av studieprogrammet
<i>moteplass</i>	Møteplasser mellom studentene og aktører fra arbeidslivet (karrieredager, bedriftsbesøk, alumninettverk etc)
<i>gjestefo</i>	Bruk av gjesteforelesere eller 2-stillinger fra arbeidslivet
<i>hospiter</i>	Hospitering i arbeidslivet for undervisere

Vedleggstabell 249 På studieprogrammet, brukes noen av følgende virkemidler for å styrke tilknytninga til arbeidslivet?

Tallene viser % som svarte JA

Ped.kval.	involv	moteplas	gjestefo	hospiter
Ingen formell	63 %	74 %	81 %	25 %
Formell	64 %	75 %	79 %	31 %

I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

Forkortelse:	
<i>fagdid</i>	Fagdidaktikk
<i>var_undm</i>	Varierte undervisningsmetoder
<i>dig_und</i>	Digital undervisning
<i>studenta</i>	Studentaktive læringsformer
<i>vurd_for</i>	Alternative vurderingsformer
<i>veiledni</i>	Veiledning
<i>forsk_ba</i>	Forskningsbasert undervisnings- og læringsopplegg
<i>utd_led</i>	Utdanningsledelse
<i>arb_liv</i>	Kunnskap om arbeidslivets behov for kompetanse

Vedleggstabell 250 I hvilken grad har du behov for å videreutvikle egen kompetanse når det gjelder?

Ped.kval.	fagdid	var undm	dig und	studenta	vurd for	veiledni	forsk ba	utd led	arb liv
Ingen formell	3.3	3.4	3.1	3.4	3.3	3.1	3.1	3.0	2.7
Formell	2.8	3.1	3.2	3.1	3.1	2.8	2.9	2.8	2.7

Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Forkortelse:	
<i>fagress</i>	Faglige ressurser (kurs, seminar, veiledning fra kolleger, etc)
<i>tidress</i>	Tid
<i>ok_midl</i>	Økonomiske midler

Vedleggstabell 251 Når det gjelder muligheter for egen pedagogisk utvikling på arbeidsplassen, i hvilken grad har du tilstrekkelig tilgang på:

Ped.kval.	fagress	tidress	ok midl
Ingen formell	3.2	2.1	2.3
Formell	3.2	2.1	2.3

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)